

BN Bank ASA
ÅRSRAPPORT | 2019

INNHold

	Side
BN Bank - helt enkelt	3
Oppsummering 2019	4
Historikk	5
Visjon	6
Styret	7
Ledergruppen	8
Virksomhetsbeskrivelse	9
Risikostyring- og kapitalstyring	12
Bærekraft og samfunnsansvar	14
ÅRSREGNSKAP	
Styrets beretning	25
Nøkkeltall	32
Resultatregnskap	34
Balanse	35
Endring i egenkapital i 2018 og 2019	36
Kontantstrømoppstilling	37
NOTER	
NOTE 1 - Regnskapsprinsipper mv	39
NOTE 2 - Informasjon om driftssegmenter	45
NOTE 3 - Kapitaldekning	47
KREDITT-, MARKED- OG LIKVIDITETSRISIKO	
NOTE 4 - Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	49
NOTE 5 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - KONSERN	53
NOTE 6 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - MORBANK	58
NOTE 7 - Kontanter, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	63
NOTE 8 - Utlån	63
NOTE 9 - Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt	66
NOTE 10 - Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	67
RESULTATREGNSKAP	
NOTE 11 - Renteinntekter og lignende inntekter	74
NOTE 12 - Rentekostnader og lignende kostnader	74
NOTE 13 - Provisjonsinntekter og andre driftsinntekter	75
NOTE 14 - Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	75
NOTE 15 - Lønn og generelle administrasjonskostnader	76
NOTE 16 - Andre driftskostnader	76
NOTE 17 - Pensjonskostnader og -forpliktelser	77
NOTE 18 - Skatt	79
BALANSE	
NOTE 19 - Finansielle instrumenter etter kategori	81
NOTE 20 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter	83
NOTE 21 - Finansielle derivater	89
NOTE 22 - Motregningsrett finansielle derivater	90
NOTE 23 - Rentebærende verdipapirer	91
NOTE 24 - Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	91
NOTE 25 - Investering i eierinteresser	91
NOTE 26 - Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	92
NOTE 27 - Overtatte eiendommer	93
NOTE 28 - Innskudd fra og gjeld til kunder	93
NOTE 29 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	94
NOTE 30 - Innlån fra kredittinstitusjoner	94
NOTE 31 - Andre eiendeler	95
NOTE 32 - Annen gjeld og avsetninger	95
NOTE 33 - Ansvarlig lånekapital og hybridkapital	96
ØVRIGE OPPLYSNINGER	
NOTE 34 - Pantstillelser og garantiansvar pr. 31.12.	96
NOTE 35 - Ansatte og tillitsvalgte låneforhold	96
NOTE 36 - Opplysninger om nærstående parter	97
NOTE 37 - Aksjonærstruktur og aksjekapital	100
NOTE 38 - Foreslått, ikke vedtatt utbytte	100
NOTE 39 - Hendelser etter balansedagen og betingende forpliktelser	100
NOTE 40 - Resultatregnskap 4 siste kvartal	101
NOTE 41 - Tillitsvalgte og ledelse	102
Revisors beretning	104
Vedtakter for BN Bank ASA	107

BN Bank - helt enkelt

Et år med styrket resultat og god utlånsvekst

Bankens underliggende drift viser en sterk utvikling i 2019 og driftsresultat før tap på utlån ble 472 millioner kroner i 2019, opp fra 385 millioner kroner i 2018. Samtidig vokste bankens forvaltede utlånsportefølje med 3,8 milliarder kroner i 2019, tilsvarende 9,7 prosent. Sterk vekst, uten økt ressursbruk, forbedret den underliggende lønnsomheten gjennom året. Banken leverte en egenkapitalavkastning på 8,0% i 2019.

Gjennom fjoråret økte Norges Bank styringsrenten tre ganger, totalt med 0,75 prosentpoeng. Markedsrenten, uttrykt i NIBOR, økte følgelig også vesentlig. Dette førte til rentehevinger i bankene. Norske bedrifter og husholdninger måtte forholde seg til høyere rentekostnader enn de har hatt de foregående årene. Dette bremsset boligprisutviklingen og boligomsetningsvolumet - og norske husholdningers gjeldsgrad. Markedsveksten på utlån til norske husholdninger falt fra 5,6 prosent i desember 2018 til 5,0 i desember 2019.

I BN Bank valgte vi bevisst å ta opp boliglånsveksten i 2019. Inngangen til året var preget av at banker med organisasjonsavtaler konkurrerte om å underby hverandre for å markedsføre sine avtaler og tiltrekke seg kunder. Dette førte til at BN Bank opplevde en reduksjon i utlån til husholdninger i første kvartal. Gjennom dette kvartalet arbeidet banken med å kundeorientere prosesser og produkter. Dette sammen med at bankene med organisasjonsavtaler etter hvert benyttet Norges Banks rentehevinger til å harmonisere sine betingelser, ga oss en betydelig økning i nytt volum og redusert avgang resten av året. Totalt på året oppnådde vi en vekst i boliglån på 7,9 prosent, som var godt over markedsveksten. I bedriftsmarkedet vokste banken lønnsomt med basis i en tilnærming til markedet for næringsseiendom i og rundt Oslo - med nærhet til kunder og marked og fokus på fleksibilitet, hurtighet og spesialkompetanse som kundene verdsetter. Vi endte med en vekst i bedriftsmarkedsporteføljen på 12,8 prosent i 2019.

EiendomsMeglerforetaket BN Bolig, som BN Bank eide sammen med EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS, ble på slutten av året solgt til EiendomsMegler Krogsveen AS. Dette etter en grundig prosess med vurderinger av veivalg for framtida. Som ny aktør i markedet så vi at det var krevende å få stor nok posisjon og tilstrekkelig lønnsomhet. Når det samtidig åpnet seg en mulighet for å få til et strategisk samarbeid om distribusjon av boliglån med Krogsveen, valgte vi å selge selskapet.

I inngangen til 2019 så vi flere og flere eksempler på at bransje og marked for forbrukslån var på vei i en retning vi ikke kunne være en del av. Vi valgte derfor i slutten av første kvartal å avslutte vår satsing innenfor dette området. BN Bank har videreført en konservativ tilnærming til refinansiering av usikret kreditt, rettet mot personer som er motivert for, og ønsker hjelp med, å bli kvitt usikret gjeld, der banken kun refinansierer krone mot krone og legger opp et nedbetalingsløp sammen med kunden. Vi er glade for myndighetenes innstramming overfor banker som tilbyr forbrukslån, og oppfordrer til ytterligere tiltak for å begrense antallet som ledes inn i et økonomisk uføre de ikke kan komme seg ut av.

Menneskene som jobber i BN Bank er utvilsomt vår største ressurs, og vi har satt i gang et organisasjonsprosjekt for å nå enda høyere nivå på individuell mestring og internt samspill. Grunntanken er at der det er godt å jobbe, er det godt å være kunde. Med medarbeidere som opplever trivsel og mestring, har vi et godt utgangspunkt for sammen å kontinuerlig forbedre prosesser for ei bedre framtid for våre kunder, ansatte og eiere.

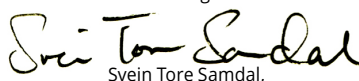
Vi har også et ansvar for å bidra til ei bedre framtid for samfunnet vi er en del av. Derfor satte vi i 2019 i gang et internt prosjekt for å sette bærekraft på agendaen. En del av dette er å jobbe for at vi blir en så «grønn bank» som overhodet mulig - fordi det er vår plikt, og fordi vi som finansieringsinstitusjon kan påvirke og gjøre en forskjell som gjør at våre kunder også tar valg som er til det beste for ei bærekraftig framtid.

BN Bank er rigget for økt lønnsomhet framover. Vi har utvidet distribusjonen for personmarkedet for kostnadseffektiv rekruttering av lønnsomme kunder med lav risiko. Bankens bedriftsmarkedsavdeling har en unik markedsposisjon i sitt segment og vi har en posisjon innenfor «Banking as a service» som er attraktiv for mange oppstartsbedrifter. Det negative lønnsomhetsbidraget fra BN Bolig er historie og vi fikk i 2019 en god rating som gir oss ytterligere trygghet på å hente kapital på riktig nivå.

Mine overordnede refleksjoner etter å ha vært øverste leder i BN Bank i overkant av ett år, er at dette er en bank med dyktige folk som besitter høy bankfaglig kompetanse og faglig integritet. Vi har med utgangspunkt i status etablert en overordnet agenda for 2020 der vi skal forsterke satsing og posisjon innenfor innskudd, vi skal kundeorientere oss ytterligere og bli en stadig bedre og enklere bank å være kunde i. Vi skal ha fokus på bærekraft på et høyere nivå og vi skal ta læring til nye høyder - mellom individer, avdelinger, og ikke minst fra kunder.

Sammen for ei bedre framtid!

Med vennlig hilsen

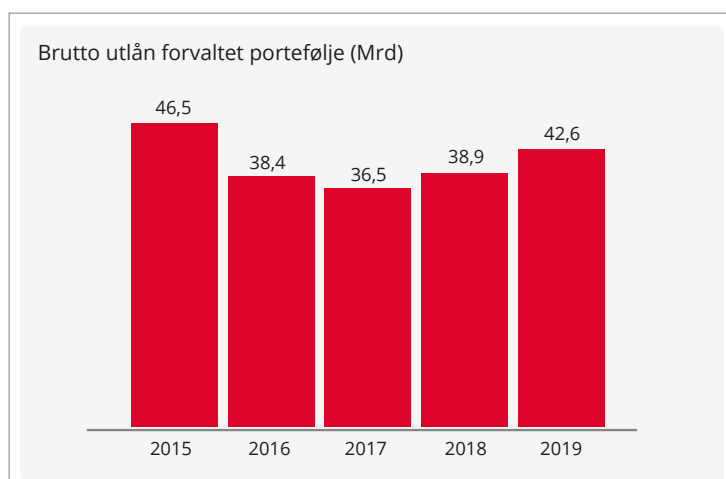
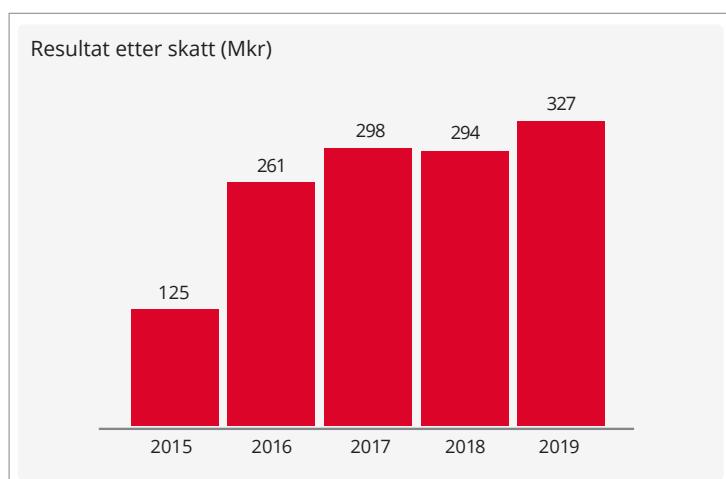

Svein Tore Samdal,

Administrerende direktør

Oppsummering 2019

- Resultat etter skatt på 327 millioner kroner (294 millioner kroner)
- Avkastning på egenkapitalen etter skatt (justert for effekt av fondsobligasjoner) ble på 8,0 prosent (7,7 prosent)
- Innskuddsvolumet økte med 451 millioner kroner siste 12 måneder (1.272 millioner kroner).
- Forvaltet utlånsvolum på bedriftsmarked økte med 1.804 millioner kroner siste 12 måneder (884 millioner kroner), mens forvaltet utlånsvolum på personmarked økte med 1.965 millioner kroner i samme periode (1.449 millioner kroner). Forvaltet utlånsvolum inkluderer utlån overført til Sparebank1 Næringskreditt og Sparebank1 Boligkreditt.
- Tap på utlån utgjorde en kostnadsføring på 37 millioner kroner (inntektsføring på 10 millioner kroner)
- Kjernekapitaldekning 23,0 prosent (20,5 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 21,2 prosent (18,9 prosent)
- Banken solgte sine aksjer i meglerforetaket BN Bolig AS i desember 2019
- Banken mottok i løpet av 2. kvartal 2019 en offisiell rating fra Scope Rating. BN Bank ASA ble tildelt rating A-
- Banken endret sin praksis innenfor usikret kreditt til kun å yte refinansiering

Historikk

- 1961:** Kredittforetaket AS Næringskreditt ble etablert i Trondheim av banker og forsikringsselskaper. Selskapets formål var å medvirke til finansiering av næringsvirksomhet ved å formidle og yte lån med pantessikkerhet.
- 1983:** Avdelingskontor i Oslo etablert.
- 1986:** Virksomheten utvidet til også å omfatte boliglån og navnet ble derfor endret til Bolig- og Næringskreditt AS.
- 1989:** Aksjene i Bolig- og Næringskreditt AS ble notert på Oslo Børs.
- 1992:** Kredittforetaket ble omdannet til bank og tok navnet Bolig- og Næringsbanken ASA (BNbank). Formålet med omdannelsen til bank var muligheten for å tilby gunstige innskudds-/spareprodukter. Dette reduserte selskapets avhengighet av verdipapirmarkedet som finansieringskilde.
- 1998:** Kredittforetaket Bolig- og Næringskreditt ASA (BNkreditt) ble etablert som et heleid datterselskap av BNbank. BNkreditt overtok BNbanks utlån til bedriftsmarkedet og borettslag (fellesgjeld). Målet for etableringen var å styrke bankens konkurranseposisjon i bedriftsmarkedet.
- 2004:** I desember satte Íslandsbankii frem et tilbud om kjøp av samtlige aksjer i BNbank. Etter at Íslandsbanki hadde mottatt aksept fra aksjonærene samt de nødvendige tillatelser, ble BNbank en del av Íslandsbanki-konsernet. Aksjen ble deretter strøket fra notering på Oslo Børs. Íslandsbanki endret senere navn til Glitnir hf.
- 2008:** Eierne fusjonerer BNbank med Glitnir Bank AS (tidligere Kredittbanken i Ålesund) og tar navnet Glitnir Bank ASA. I desember får et konsortium av SpareBank 1-banker konsesjon til å kjøpe Glitnir Bank ASA etter at morbanken på Island ble satt under offentlig administrasjon to måneder tidligere. Glitnir Bank ASA bytter samtidig navn tilbake til BNbank ASA.
- 2009:** BNbank selger sin portefølje i Ålesund til SpareBank 1 SMN. BN Bank garanterer for kredittrisikoen i porteføljen i en overgangsperiode. SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert og får konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Formålet med selskapet er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseidom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett. I oktober byttet BNbank ASA navn til BN Bank ASA og presenterte det nye navnet med ny profil.
- 2011:** Bankens gamle hovedkontor i Trondheim ble solgt. Gunnar Hovland ble ansatt som ny administrerende direktør.
- 2014:** BN Bank fikk tillatelse til å benytte avansert IRB-metode ved beregning av kapitaldekning for foretakseksponering. Tillatelsen var resultatet av et langsiktig målrettet arbeid og ga en betydelig økning i kapitaldekningen.
- 2015:** BN Bank fikk tillatelse til å benytte IRB-metode ved beregning av kapitaldekning også på boliglån. 10. august vedtok styret en offensiv satsing på privatmarkedsvirksomheten og avvikling av bedriftsmarkedsvirksomheten i BN Bank.
- 2016:** BN Bank stifter meglerforetaket BN Bolig i samarbeid med Eiendomsmegler1 Midt-Norge. Banken flytter hovedkontoret til nye tidsriktige lokaler i Kongensgate i Trondheim.
- 2017:** Styret i banken vedtok i 1. kvartal 2017 en ny strategi for bedriftsmarkedsporteføljen.
- 2018:** Svein Tore Samdal ble ansatt som ny administrerende direktør etter Gunnar Hovland.
- 2019:** Banken endret sin praksis innenfor usikret kreditt til kun å yte refinansiering. Meglerforetaket BN Bolig ble solgt og det ble inngått en intensjonsavtale med kjøperen, Eiendomsmegler Krogsveen, om distribusjon av boliglån. BN Bank ble i løpet av 2. kvartal 2019 tildelt sin første offisielle rating. Banken mottok en A- rating fra Scope Rating.

Visjon

BN Banks visjon er «**Sammen for ei bedre framtid**». Visjonen skal gi banken retning, mening i hverdagen og være førende for beslutninger som fattes. Visjonen skal tjene som en rettesnor for bankens arbeid innen bærekraft og samfunnsansvar, og over tid bidra til at banken oppnår verdiskapning gjennom en ansvarlig utøvelse av bankdrift som innbyr til tillit fra alle bankens interessenter.

Våre verdier

SAMMEN

Sammen skal vi løfte BN Bank til nye høyder. Sammen skal vi utvikle en tilbakemeldingskultur hvor det er helt naturlig å snakke åpent om ens styrker og forbedringspotensialer. Hvor forventningsavklaringer og god dialog preger arbeidsdagen, slik at vi sammen finner de beste løsningene for våre kunder, våre kollegaer og banken som helhet.

ANNERLEDES

Vi skal være annerledes og bygge en stolthet rundt de annerledes posisjonene vi skal ta framover. Vi skal ta annerledes valg og våge å utvikle oss selv og bransjen vi er en del av. Vi er annerledesbanken

ENKELT

Det skal være enkelt å bli sett og hørt i BN Bank. Det skal være enkelt å få sine idéer og forslag drøftet i ledermøtene, og det skal være kort avstand fra leder til ansatte. Det skal oppleves enkelt for kunder, ansatte og eiere å forholde seg til BN Bank

Styret

Finn Haugan, leder

Selvstendig næringsdrivende. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2021.

Tore Medhus, nestleder

Konserndirektør bedriftsmarked i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2021.

Rune Fjeldstad

Administrerende direktør, SpareBank 1 BV. Valgt første gang i 2017 og valgperiode utløper 2020.

Helene Jebsen Anker

Selvstendig næringsdrivende – konsulentvirksomhet. Valgt første gang i 2009 og valgperioden utløper i 2021.

Ronni Møller Pettersen

Konserndirektør Salg og kunderelasjon i SpareBank 1 Nord-Norge.

Valgt første gang i 2019 og valgperiode utløper i 2020.

Marit Collin

Administrerende direktør i Kantega. Valgt første gang i 2018 og valgperiode utløper 2021.

Geir-Egil Bolstad

Konserndirektør økonomi og finans i SpareBank 1 Østlandet. Valgt første gang i 2019 og valgperiode utløper 2020.

Unni Larsen

Strategisk rådgiver SpareBank 1 SMN. Valgt første gang i 2019 og valgperiode utløper 2020.

Jannike Lund

Økonomikonsulent i BN Bank. Ansattes representant. Valgt første gang i 2014 og valgperioden utløper i 2020.

Varamedlem

Per Ivar Jacklin Egeberg (ansattes representant)

Kundeansvarlig Bedriftsmarked i BN Bank

Ledelse

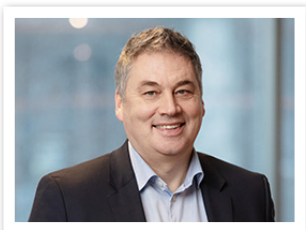
Svein Tore Samdal | Administrerende direktør

Svein Tore Samdal har graden Cand Polit fra NTNU. Han kom fra stillingen som konserndirektør Privatmarked i SpareBank 1 SMN og før det viseadministrerende direktør i EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS. Før årene i SpareBank 1 var han ansatt i Norges Skiforbund som landslagssjef for damelangrenn.

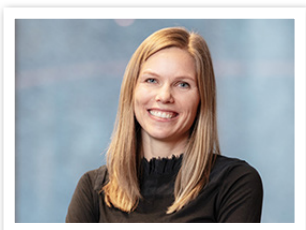
Svend Lund | Viseadministrerende direktør

Svend Lund har tidligere vært ansatt i Fokus Bank. Han har utdannelse innenfor regnskap og revisjon fra Trondheim Økonomiske Høgskole og innenfor strategi og ledelse fra BI.

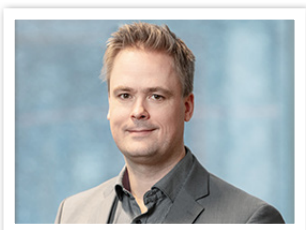
Trond Søråas | Direktør Økonomi og Finans/CFO

Trond Søråas er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole og autorisert finansanalytiker fra samme sted. Han kom fra stillingen som finanssjef i KLP Banken og KLP Kommunekreditt i 2010. Før det var han finanssjef i BN Bank.

Herborg Aanestad | Direktør Risikostyring

Herborg Aanestad har bakgrunn fra revisjon og finans hvor hun har jobbet flere år med kredittmodeller og risikostyring. Hun er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole med spesialisering innen regnskap og økonomisk styring.

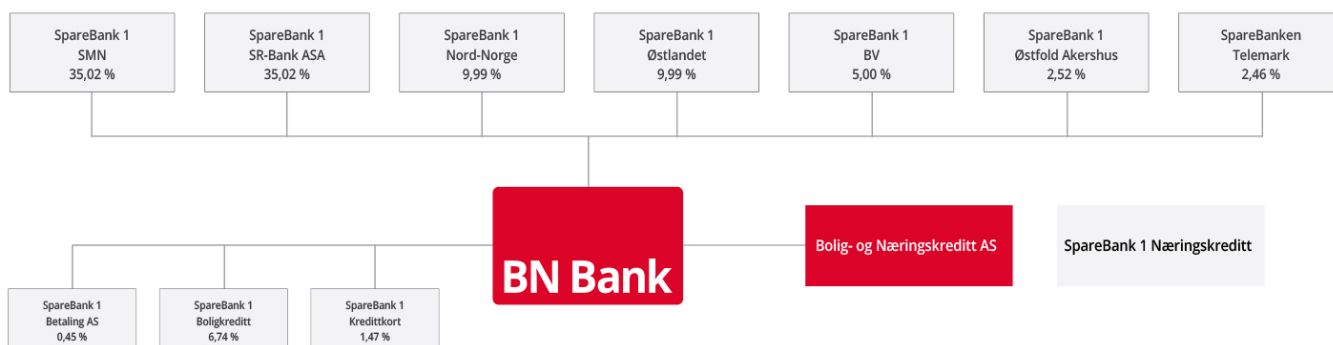

Endre Jo Reite | Privatøkonom og direktør Personmarked

Endre Jo Reite er utdannet sivilingeniør fra NTNU. Begynte i BN Bank 1. januar 2019, og kom da fra stillingen som direktør fag og produkter i SpareBank 1 SMN. Reite hadde de 12 foregående årene hatt ulike lederroller innen kreditt, plassering/innskudd og produktforvaltning. Før det jobbet han i EY, og for andre banker. Han jobber også med forskning og aktuelle analyser for å gi bedre grunnlag for gode råd til forbrukere.

Virksomhetsbeskrivelse

BN Bank er eid av en gruppe SpareBank 1-banker. Selskapene SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt anvendes for finansiering av deler av den samlede utlånsmassen BN Bank forvalter.

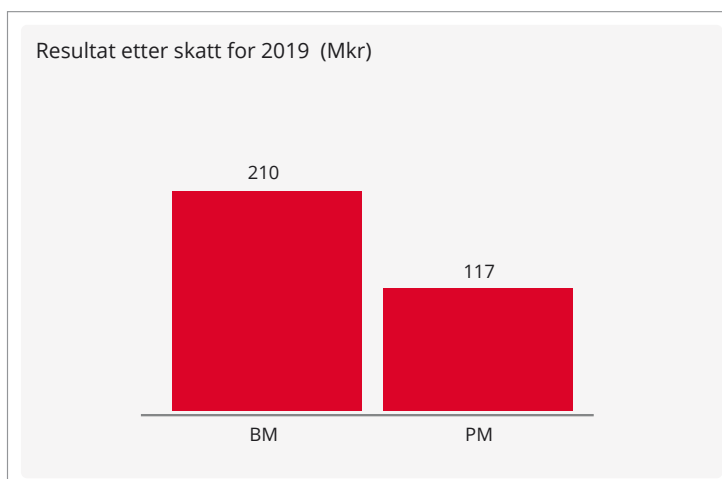

BN Banks virksomhet er landsdekkende og konsentrert om forretningsområdene person- og bedriftsmarked. Banken har hovedkontor i Trondheim og avdelingskontor i Oslo.

BN Bank har et enkelt produktoppsett og tilbyr i all hovedsak utlåns- og innskuddsprodukter til person- og bedriftsmarkedet. Banken tilbyr ikke egne eller formidlede fond- og forsikringsprodukter til sine kunder.

Banken skal gjennom sin eierstyring og selskapsledelse sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi trygghet for at dens uttalte mål og strategier blir realisert. God virksomhetsstyring omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre eierens, kundenes og andre interessenters interesser.

Bankens resultat er delt inn i Bedriftsmarked og Personmarked. Resultat etter skatt i 2019 per forretningsområde er vist nedenfor:

Bedriftsmarked

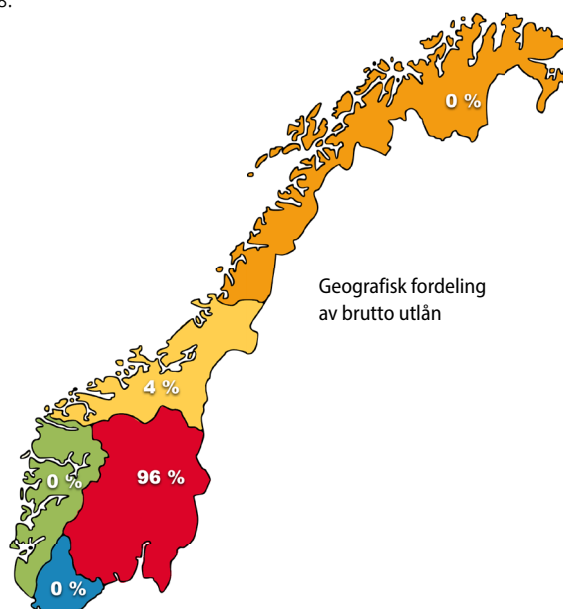
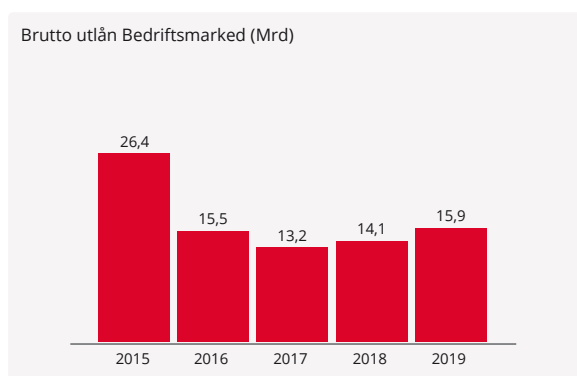
Innenfor bedriftsmarkedet er BN Bank er en rendyrket eiendomsspesialist, med Oslo-regionen som markedsområde. Bankens medarbeidere har betydelig markedsinnsikt og bankerfaring. Banken tilbyr langsiktig finansiering av konto-reiendommer, logistikkeiendommer, handelseiendommer og utleieboliger. I tillegg har banken en begrenset portefølje av lån til tomtekjøp, oppføring av eiendommer, ombygging eller annen utvikling av eiendommer. Banken tilstreber å imøtekomme kundenes forventninger ved å være forutsigbar, fleksibel og rask.

Resultat etter skatt for bedriftsmarkedet i 2019 ble 210 millioner kroner som gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 10,8 prosent. Summen av netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt er økt med 67 millioner kroner sammenlignet med 2018. Høyere utlånsvolum og marginøkning, blant annet som følge av lavere inntakskost, samt økte rentenettogebyrer bidrar positivt. Verdiendring på finansielle instrumenter målt til virkelig verdi ble negativt med 4 millioner kroner i 2019 mot en negativ verdiendring på 1 million kroner i 2018. Kostnadene er økt med 7 millioner kroner. Økningen er delvis en følge av at kostnadene i 2018 inkluderte gevinst ved salg av eiendeler. Tap på utlån utgjorde 15 millioner kroner i 2019 mot en inntektsføring på 7 millioner kroner i 2018.

BEDRIFTSMARKED		
MILLIONER KRONER	2019	2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	327	267
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	42	35
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	-4	-1
Sum andre driftsinntekter	38	34
Lønn og andre personalkostnader	45	41
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	6	-1
Andre driftskostnader	21	25
Sum andre driftskostnader	72	65
Driftsresultat før tap på utlån	293	236
Tap på utlån	15	-7
Driftsresultat etter tap på utlån	278	243
Beregnet skattekostnad	68	61
Resultat for videreført virksomhet etter skatt	210	182
Resultat fra virksomhet under avhendelse	0	0
Resultat inkl. avsluttet virksomhet	210	182

Utlånsvolumet i konsernet er økt med 2,3 milliarder kroner i 2019. I løpet av året er volum av lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt redusert med 0,5 milliarder kroner. Forvaltet utlånsvolum økte dermed med 1,8 milliarder kroner.

I konsernet er mislighold over 90 dager for bedriftsmarkedet i prosent av brutto utlån 0,00 prosent per utgangen av 2019 mot 0,01 prosent av brutto utlån per utgangen av 2018.

Personmarkedet

Innenfor personmarkedet skal BN Bank være en offensiv direktebank for kunder som ønsker effektive, forutsigbare og løsningsorienterte banktjenester på telefon og nett. Samtidig skal samarbeid med partnere gi økt distribusjonskraft både innenfor utlån og innskudd.

Banken skal være den foretrukne partneren for uavhengige aktører som ønsker å tilby banktjenester til sine kunder. Banken skal fremover sikre lønnsom vekst gjennom å skille seg ut på å love og levere på «BN Bank – helt enkelt». Strategien skal gi våre kunder, og våre samarbeidspartneres kunder konkurransedyktige produkter og vilkår, samt gi våre eiere god avkastning over tid.

Personmarkedsvirksomheten til BN Bank er sentrert rundt hovedproduktene boliglån og innskudd. Banken tilbyr per i dag kun et fåtall tilleggsprodukter til våre kunder, dette inkluderer blant annet formidling av kredittkort og billån.

I 2019 endret BN Bank sin praksis innenfor usikret kreditt til kun å yte refinansiering.

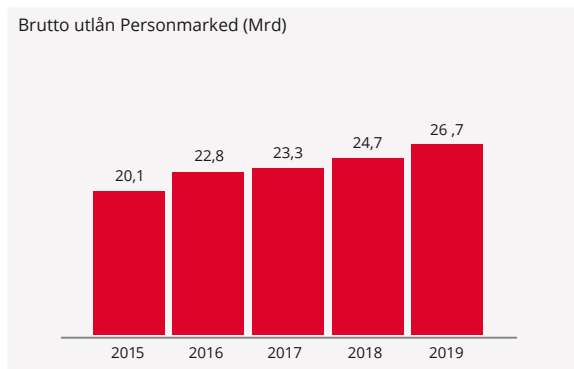
BN Banks personmarkedsvirksomhet er landsdekkende, men banken har flest kunder i Oslo og det sentrale østlandsområdet.

Resultat etter skatt for personmarkedet i 2019 er 117 millioner kroner (112 millioner), som gir en egenkapitalavkastning på 5,4 prosent (5,5 prosent).

PERSONMARKED		
MILLIONER KRONER	2019	2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	303	257
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	95	97
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	-7	3
Sum andre driftsinntekter	88	100
Lønn og andre personalkostnader		83
82		
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	17	8
Andre driftskostnader	112	118
Sum andre driftskostnader	212	208
Driftsresultat før tap på utlån	179	149
Tap på utlån	22	-3
Driftsresultat etter tap på utlån	157	152
Beregnet skattekostnad	40	40
Resultat etter skatt	117	112

PERSONMARKED		
MILLIONER KRONER	2019	2018
Balanse		
Utlån (brutto) inkl. utlån OMF-selskap	26 700	24 735
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 383	14 121

Brutto utlånsvekst ble på 7,9 prosent i 2019 mot 6,2 prosent i 2018. Figuren under viser utviklingen i brutto utlån, inkludert utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt:

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til personkunder, noe som reflekteres i lave tap. Tap og mislighold forventes å forbli på et lavt nivå.

Risiko- og kapitalstyring

BN Bank har som mål å holde en lav risikoprofil, og å ha en høy kvalitet i risikoppfølgingen slik at ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Dette reflekteres i bankens strategier og policyer. Banken har retningslinjer for styring av alle relevante risikoer. Dette omfatter risikotoleranse i form av rammer og måltall, valg av metode for overvåking, samt krav til rapportering. Banken legger stor vekt på å identifisere, måle, styre og følge opp sentrale risikoer for å sikre at banken utvikler seg i tråd med vedtatt risikoprofil og strategier. Styret mottar regelmessig statusrapporter på alle relevante risikoer. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for Risikostyring & Compliance, som er uavhengig av de enkelte forretningsområdene i banken, og rapporterer direkte til administrerende direktør og styret.

Risikostyringen skal støtte opp under bankens strategiske målsetting og sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen og risikokostnadene
- å skape gode beslutningsgrunnlag
- å optimalisere kapitalanvendelsen innenfor vedtatt forretningsstrategi
- å unngå uventede negative hendelser som kan være ødeleggende for bankens drift og omdømme i markedet

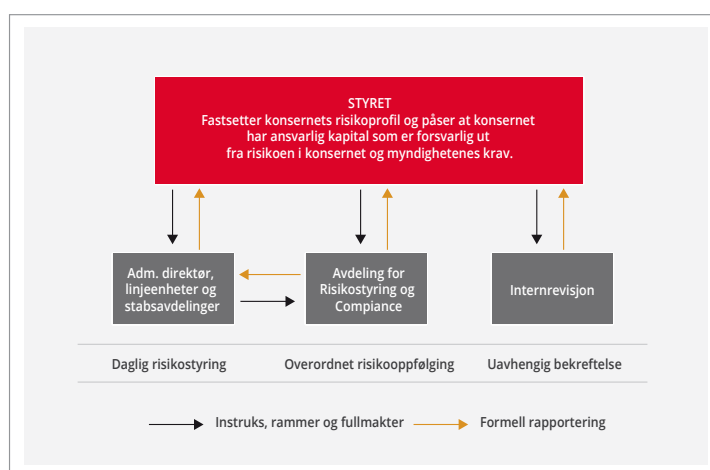
Bankens risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i en 12 måneders periode. Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital banken mener den trenger for å dekke det uventede tap. Styret har vedtatt at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av uventede tap. Avkastningen på risikojustert kapital er et viktig strategisk resultatmål i den interne styringen.

Banken benytter avansert IRB-metode for fastsettelse av regulatorisk kapitalbehov for engasjement med pantesikkerhet i næringseiendom og for massemarkedsengasjement med pantesikkerhet i boligeiendom. BN Bank har en prosess for vurdering av kapitalbehov og styring og kontroll over vesentlige risikoer. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli eksponert for. Vurderingene er risikobaserte og framoverskuende. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisonter, konfidensnivå og forutsetninger. Hovedkonklusjonene for ICAAP for 2018 er at bankens risiko-, kapital- og likviditetssituasjon er god. Styring og kontroll av risiko vurderes som tilfredsstillende, og banken er etter styrets oppfatning tilstrekkelig kapitalisert i forhold til risikonivå.

Risikostyring og kontroll

Risikostyring og kontroll er en del av BN Bank sin virksomhetsstyring. Bankens kontroll- og styringsmodell tar sikte på uavhengighet i risikorapporteringen, hvor ansvar og roller i den daglige risikostyringen er vektlagt. BN Bank har gjennom flere år lagt ned store ressurser i å utvikle effektive risikostyringsprosesser for å identifisere, måle og styre risiko.

I prosessen for risiko- og kapitalstyring er organisasjonskulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Organisasjonskulturen omfatter ledelsesfilosofi, lederstil og menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger. En mangelfull organisasjonskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. Banken legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll, og dette er organisert med en tredeling av risikostyringsprosessen:

Styret har ansvaret for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard. Styrets arbeid er nedfelt i en årsplan som oppdateres årlig. Dette sikrer at styret har tilstrekkelig tid til og fokus på sentrale oppgaver årlig. Styret har utnevnt et risikoutvalg, et revisjonsutvalg og et kompensasjonsutvalg. Risikoutvalget og revisjonsutvalget er forberedende organer for styret i saker som vedrører finansiell informasjon, bankens risikostyring og internkontroll. Utvalgene består av tre medlemmer utgått av styret. Kompensasjonsutvalget skal tilsvarende bistå styret i dets arbeid med ansettelsesvilkår for BN Banks administrerende direktør, samt i forhold til hovedprinsipper og strategi for kompensasjon av det øverste ledersjikt i banken. Utvalget består av tre medlemmer utgått av styret.

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Forretningsdivisjoner og stabsenheter har ansvaret for risikostyringen innenfor sitt ansvarsområde. Dette innebærer at lederne skal sørge for at det etableres og gjennomføres forsvarlig risikostyring, og sørge for at denne utføres i samsvar med styringsdokumenter, fullmakter, rutiner og instruksjer.

Avdeling for risikostyring er organisert uavhengig av linje- og stabsenheter og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har også fullmakt til å rapportere direkte til styret dersom det finnes påkrevd. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikobildet, og følger opp at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Internrevisjonen er styrets redskap for å påse at risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer direkte til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i bankens risikostyring blir løpende gjennomgått i banken. Internrevisjonen skal regelmessig og minimum årlig revidere IRB-systemet, herunder modellene som ligger til grunn for beregning av risikoparameterne, anvendelse og etterlevelsen av Forskrift om kapitalkrav.

For en nærmere beskrivelse av risiko- og kapitalstyring i banken, vises til bankens Pilar 3-rapport.

SAMMEN for ei bedre framtid

SAMMEN | ANNERLEDES | ENKELT

Bærekraft og samfunnsansvar

BN Banks nye visjon «Sammen for ei bedre framtid» synliggjør også bankens ambisjon innenfor bærekraft og samfunnsansvar. Visjonen skal tjene som en rettesnor for bankens arbeid innen disse områdene, og over tid bidra til at banken oppnår verdiskapning gjennom en ansvarlig utøvelse av bankdrift som innbyr til tillit fra alle bankens interessenter.

Slik jobber vi med bærekraft og samfunnsansvar

Bankens aktiviteter er avhengig av og påvirker en bredt sammensatt gruppe av interessenter. Dette forholdet er utgangspunktet for bankens arbeid innenfor området bærekraft og samfunnsansvar. Banken vil ved å arbeide målbevisst innenfor området sikre konkurransekraft, redusere risiko, tiltrekke seg gode kunder og investorer, samt dyktige ansatte. Videre arbeider banken fortløpende med å utvikle nye og bedre bankprodukter og -prosesser som skal sikre bankens kunder en enklere hverdag. Slik skal banken skape verdier på en ansvarlig og bærekraftig måte for alle interessenter.

For å sikre forankring av bankens innsats innenfor området bærekraft og samfunnsansvar har banken vedtatt en ny bærekraftsstrategi for perioden 2020 til 2022. Strategien er en direkte følge av det arbeidet som prosjektgruppen «Grønn Bank» har arbeidet med i 2019. Strategien tar utgangspunkt i bankens verdier og forretningsområder. Den er forankret i konsernledelsen og vedtatt av styret.

Strategien gjelder for hele banken og den enkelte linjeleder vil få ansvaret for at deres forretningsområder utvikler seg i henhold til den retning strategien peker ut. Dette innebærer blant annet etableringen av spesifikke, målbare, relevante og tidsbestemte tiltak som bidrar til å oppfylle målene i strategien. Bankens administrerende direktør har det overordnede ansvaret for at utarbeidede planer og tiltak følges opp og gjennomføres.

Strategien peker ut retning for bankens arbeid med:

- Virksomhetsstyring
- Kreditt og kundeetablering
- Ansvarlige investeringer
- Krav til bærekraft til leverandører og samarbeidspartnere.

Gjennom strategien ønsker BN Bank å sette søkelys på tema som er av høy viktighet både for bankens eksterne og interne interessenter. De samme temaene bygger opp under bankens overordnede strategi. Banken skal søke å inkludere forventninger i arbeidet med disse temaene. Banken er derfor i jevnlig dialog med viktige interessegrupper. Dette inkluderer blant annet hyppige kundeundersøkelser, en aktiv markedspleie av investorer, årlige medarbeiderundersøkelser, hyppig kontakt med eierbankene og relevante myndighetsorgan.

I arbeidet med strategien har banken pekt ut følgende tema som spesielt viktige:

- Ansvarlig kreditt
- Ansvarlig arbeidsliv og økonomisk kriminalitet
- Ansvarlig markedsføring av bankens produkter og tjenester
- Ansvarlige investeringer
- Stoppe klimaendringer

Rapportering av bærekraft og samfunnsansvar

BN Bank har gjennom året 2019 hatt økt fokus på bærekraft og samfunnsansvar. Bankens arbeid innenfor området bygger på FNs bærekraftsmål og FNs miljøprogram – Finance Initiative (UNEP FI) sine «Principles for Responsible Banking». Som følge av dette arbeidet nådde banken en grønn milepæl i januar 2020 da banken ble godkjent til å bli en "Signatory to the Principles for Responsible Banking". Og gjennom det kommende året har banken forpliktet seg til å arbeide med dette FN-programmets seks prinsipper for en bærekraftig banksektor. Arbeidet vil sikre at vi bidrar til samfunnsmålene som er nedfelt i FNs bærekraftsmål.

 <p>PRINCIPLE 01 ALIGNMENT</p> <p>SAMORDNING Vi vil samordne forretningsstrategien vår for å være konsekvent med og bidra til enkeltmenneskers behov og samfunnets mål, slik det er uttrykt i bærekraftmålene, Parisavtalen og relevante nasjonale og regionale rammeverk. Vi vil rette innsatsen vår mot områdene der vi har størst innvirkning.</p>	 <p>PRINCIPLE 02 IMPACT & TARGET SETTING</p> <p>INNVIRKNING Vi vil kontinuerlig øke den positive innvirkningen, redusere den negative innvirkningen og håndtere risikoen for mennesker og miljø som følger av våre aktiviteter, produkter og tjenester.</p>	 <p>PRINCIPLE 03 CLIENTS & CUSTOMERS</p> <p>KUNDER Vi jobber med kundene våre på ansvarlig vis for å oppfordre til bærekraftig praksis og muliggjøre økonomiske aktiviteter som skaper økt velstand for dagens og fremtidige generasjoner.</p>
 <p>PRINCIPLE 04 STAKEHOLDERS</p> <p>INTERESSENER Vi vil proaktivt og på ansvarlig vis konsultere, involvere og inngå samarbeidsavtaler med relevante interessenter for å oppnå samfunnets mål.</p>	 <p>PRINCIPLE 05 GOVERNANCE & CULTURE</p> <p>FORRETNINGSETISKE FORHOLD OG MÅLSETTING Vi vil implementere disse prinsippene gjennom effektiv forretningsetisk styring og en ansvarlig bankkultur som viser våre ambisjoner og ansvarlighet ved å sette offentlige mål som er relatert til områdene der vi har størst innvirkning.</p>	 <p>PRINCIPLE 06 TRANSPARENCY & ACCOUNTABILITY</p> <p>ÅPENHET OG ANSVARLIGHET Med jevne mellomrom gjennomgår vi vår individuelle og den samlede implementeringen av disse prinsippene, og vi vil være åpne om og ta ansvar for positive og negative innvirkninger og vårt bidrag til samfunnets mål.</p>

Banken vil i planperioden inkludere klimarisiko i sine kredittvurderinger og investeringsbeslutninger og i løpet av planperioden vurdere å benytte det globale rammeverket «Task Force on Climate-related Financial Disclosures».

Samtidig har banken arbeidet med å forberede sin rapportering innenfor området. Rapporteringen er innlemmet som en egen del i bankens årsrapport og dette første året håndtert av bankens «Grønn Bank»-prosjekt. Rapporteringen er godkjent av ledergruppen og bankens styre.

Banken rapporterer sitt arbeid innen bærekraft og samfunnsansvar i henhold til kjernekravet (Core) til Global Reporting Initiative (GRI). Innholdet i rapporten er forsøkt gitt så balansert og korrekt som mulig. Der det er relevant viser rapporten til interne styringsdokumenter som gjør det mulig å finne ytterligere informasjon.

GRI sin indeks kan lastes ned fra våre nettsider på bnbank.no/baerekraft.

Ansvarlig kreditt

Personmarked

BN Bank har gjennomgått hele sin portefølje for å sikre at det ikke foregår aldersdiskriminering eller andre former for diskriminering som medfører urettferdige vilkår for grupper som har et passivt forhold til banken. Gjennomgang av prising i porteføljen vil skje periodisk, og skal avdekke hvorvidt veiledende priser er representative for de prisene banken faktisk opererer med. Gjennomgangen skal også sikre at kunder med samme produkt og risikoprofil har lik pris uavhengig av alder, fartstid som kunde eller andre forhold. Dersom det avdekkes betydelige avvik i pris mellom en ny og gammel kunde, skal denne forskjellen være basert på forskjeller i produkttegenskaper, risiko eller kundeforholdet for øvrig. Er den ikke det, skal banken gjøre grep for å endre prisen til kunden til et riktig nivå uten å avvente kundens initiativ.

BN Bank skal være en aktiv pådriver for tilgang til bankprodukter som gjør livet enklere for målgrupper med lav tilgang til slike tjenester. Eksempler på slike produkter er blant annet Seniorlån som gir en tilgang til lån for eldre lånekunder med stor boligformue.

Enkelte produkter som boligkreditter/flexilån og seniorlån har innslag av fleksibilitet som gir kundene en frihet, men har også en høyere pris basert på de kostnadene banken har med å gi denne fleksibiliteten. I BN Bank skal vi alltid råde kundene til produktvalg som er mest egnet ut fra den situasjonen de er i, og alltid tilby kundene det rimeligste produktalternativet som dekker deres uttalte behov på kjøpstidspunktet.

I BN Bank skal vi heller ikke prise opp manuelle tjenester, eller tilby dårligere vilkår på produkter til kundegrupper som sjelden bytter bank. Dersom vi innfører gebyrer på produkter, skal eksempelvis eldre kunder ha minst like gode vilkår som yngre kunder, og de skal ikke aktivt måtte kontakte banken for å oppnå like vilkår i forhold til gebyrfrihet eller andre fordeler.

BN Bank så at bankens satsing innen forbrukslån, til tross for kontroller av søknader og nøkterne kredittmodeller, medførte en økning i det samlede forbrukslånsvolumet i Norge. Dette er ikke bærekraftig. Selv om satsingen på sikt isolert sett ville gitt lønnsomhet, valgte banken derfor å stoppe tilbudet av opplåning på forbrukslån, og kun i begrenset omfang tilby refinansiering av dyr gjeld uten opplåning. Valget ble gjort fordi vi så at mange kunder endte med å ta stadig flere og større lån, og at det å bidra til en usunn gjeldsvekst ikke er forenelig med bankens mål om bærekraft. Videre så vi en fremtidig risiko i å delta i et lite bærekraftig marked.

Med bakgrunn i bankens ambisjon om å tilby rettferdige banktjenester, og vårt fokus på kundenes rettigheter, har vi etablert et uavhengig kundeombud. Dette er en ekstern rådgiver betalt av banken som vil kunne veilede våre kunder dersom de for eksempel havner i betalingsproblemer. Formålet er å ha en uavhengig part som kan bistå kundene med kunnskap om deres rettigheter, avdekke svakheter i bankens prosess, og muligheter for å finne løsninger. Målet er at dette ombudet skal senke terskelen for å utfordre banken og sikre en bedre balanse mellom bank og kunde i vanskelige situasjoner.

Bedriftsmarked

Innenfor bedriftsmarked gir BN Bank kun finansiering av næringsseiendom, og boligprosjekter i Norge, og med fokus på det sentrale østlandsområdet. Vi yter både byggelån til oppføring av eiendom og langsiktige lån.

Målet vårt er at vi sammen med våre kunder skal påvirke så eiendommene vi finansierer får bedre kartlagt klimaprofil, og at vi synliggjør fordelene med klimasertifisering av bygg, og investering i forbedringstiltak.

Vi har også ha et særskilt fokus på arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. Dette er et område hvor bygg- og eiendomsbransjen er spesielt utsatt. Gjennom veiledning av våre kunder i oppfølging og vurdering av seriositeten til underleverandører skal vi bidra til at våre kunder gjør kloke valg, og ikke utsetter seg for unødig risiko.

Vårt strategiske mål er at eiendom vi finansierer skal ha et klimaavtrykk uten vesentlig avvik fra gjennomsnittet for landet. Vi skal jobbe sammen med samarbeidspartnere og leverandører for å etablere gode og transparente mål for status og utvikling i forhold til denne ambisjonen.

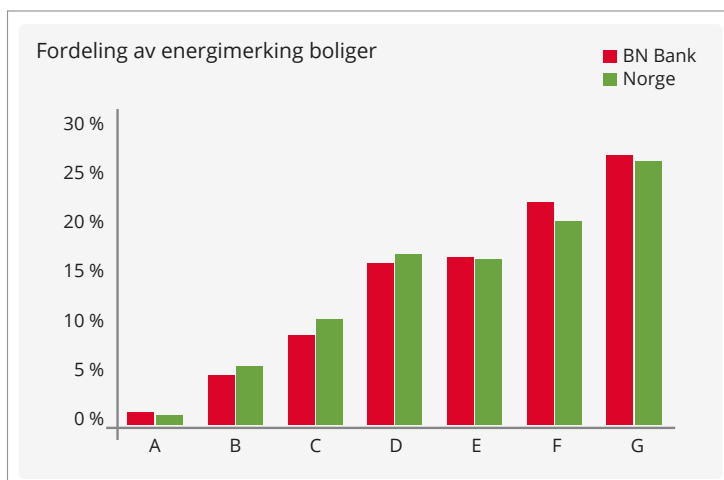
Klimautslipp og energimerking

Utlånsporteføljen til bedriftsmarkedsavdelingen i BN Bank består av byggelån og lån til næringsbygg. Den inkluderer også noen boliglån, men dette utgjør et beskjedent omfang.

BN Bank har en ambisjon om å utarbeide et eget klimaregnskap i løpet av 2020. Som en innledning til dette arbeidet har vi i år regnet på utslipp knyttet til lån til næringsbygg. I våre beregninger har vi sett på energiutslipp ved drift av byggene samt at vi har sett på utslippene som følger av aktiviteten til næringsvirksomheten til leietakerne.

Våre beregninger av utslipp fra næringsbygg tar utgangspunkt i tall fra Enova byggstatistikk. I følge Enova er utslippene fra kontorbygg i 2017 179 kWh per kvadratmeter. Vi har summert utleid areal og lagt til grunn at våre bygg i gjennomsnitt har samme utslipp som forretningsbygg i Norge. Det gir oss utslipp tilsvarende 0,15 Twh. Dette utgjør i underkant av 0,5 prosent av utslippene fra tjenesteytende næringer i Norge. Kontorbygg bruker i all hovedsak elektrisitet til oppvarming og drift, men om lag 20 prosent av forbruket dekkes av fjernvarme. Basert på tall for utslipp fra ulike energikilder finner banken at klimagassutslipp knyttet til oppvarming og drift av byggene utgjør 18,6 tonn CO₂-ekvivalenter.

Innen personmarked har banken en portefølje som har en energiklassifisering nær landsgjennomsnittet, men vi har et strategisk mål om å øke andelen med norsk energiklasse A-C fra 16% til over 20% innen 2024.

Markedsføring og personvern

BNBank forplikter seg til å ta hensyn til mennesker, miljø og samfunn i all sin virksomhet. I dette ligger en forpliktelse til å utøve et ansvarlig og godt bankhåndverk utover det som følger av finansmarkedslovgivningen.

Ansvarlig markedsføring av produkter og tjenester

BN Bank arbeider for å tilby et bredt utvalg enkle bankprodukter for å møte forbrukerens behov for banktjenester i hverdagen. Flere av disse produktene markedsføres i digitale flater, samt i trykte publikasjoner. Som en ansvarlig aktør i markedet handler denne markedsføringen om å skape samsvar mellom kommunikasjonen og selve leveransen. Vi skal kort fortalt fremskaffe og gi informasjon forbrukeren kan stole på.

Å være en aktør som markedsfører kreditt betyr at vi har retningslinjer å følge. De etiske retningslinjene kan være vel så strenge som det formelle lovverket, og er noe vi i BN Bank alltid har med oss når vi utarbeider kommunikasjon. Med dette menes at vi må tenke på hvordan markedsføringen vår blir mottatt av kunder og samfunnet.

Går vi over til lovverk, følges Finansavtaleloven sine krav til opplysning ved markedsføring av lån og kreditt. All annonsering av kreditt gjøres med godt synlige priseksempler og er innenfor kravene til god markedsføringsikk.

I BN Bank har vi løpende digital kommunikasjon med våre kunder. Vi sørger for at dette er en ansvarlig dialog der alle kunder gir samtykke til denne kommunikasjon. Dette gjøres jevnlig i nettbanken, og her kan samtykket også trekkes tilbake. Gjennom bruk av samtykke hensyntar vi kundens interesse ved digital direktekommunikasjon. Ingen kunder under 18 år mottar målrettet markedskommunikasjon fra BN Bank.

Også innenfor promotering av produkter på egne flater tar vi brukerens sikkerhet og personvern på alvor. På bnbank.no informerer vi kunder og potensielle kunder om hvordan vi ivaretar personvern og taushetsplikt. Her opplyser vi også om hvordan vi bruker cookies og analyseverktøy knyttet til markedsføring. Dette er informasjon som oppdateres automatisk slik at kunder og besøkende til bnbank.no til enhver tid skal vite hvilke data vi lagrer knyttet til deres trafikk på nettsiden.

Skulle kunden ha behov for å reklamere/klage på produkt eller leveranse, har vi klageordning lett tilgjengelig som snarvei på bnbank.no. Banken har ikke mottatt klager på merking av produkter og tjenester i 2019.

Personvern og informasjonssikkerhet

BN Bank er avhengig av tillit og skal kjennetegnes av at personvern og informasjonssikkerhet blir tatt på alvor. Vi skal gjøre vårt ytterste slik at kunder, leverandører, ansatte og eiere kan stole på at vi ivaretar personvernet og informasjonssikkerheten.

Informasjonssikkerhet innebærer å beskytte data på en tilfredsstillende måte mot uønskede handlinger eller hendelser. Kravene til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet skal ivaretas. Banken skal ha god og hensiktsmessig styring og kontroll med personopplysningene som forvaltes, og risikoen for brudd på eksterne og interne regler skal være lav. BN Bank har ingen toleranse for brudd på lov og forskrift som er foretatt med viten og vilje. Arbeidet med å forhindre at personopplysninger kommer på avveie er et prioritert område innenfor informasjonssikkerhet.

I 2019 er det meldt inn 2 avvik til datatilsynet i forbindelse med brudd på personopplysningssikkerheten. Begge avvik skyldtes brudd på konfidensialitet, ved utilsiktet utlevering av personopplysninger per e-post. Det er tatt grep i forbindelse med begge hendelsene som skal forhindre tilsvarende hendelser i framtiden.

I forbindelse med implementeringen av personvernforordningen (GDPR) i 2019 ble bankens policy for behandling av personopplysninger revidert og vedtatt av bankens styre. Banken har etablert et sett med maler som skal hjelpe banken i å etterleve kravene. Arbeidet med opplæring av medarbeidere og etablering og vedlikehold av gode forvaltnings- og sletterutiner av personopplysninger er et løpende prioritert område i banken.

Bankens personvernombud skal kontrollere at personvernlovgivningen og interne retningslinjer for personvern blir overholdt og rapportere dette til bankens ledelse og styre. Personvernombudet fungerer som en faglig rådgiver. Ombudet har ansvar knyttet til blant annet kontroll av etterlevelse, håndtering av avvik, risikovurdering og meldinger til Datatilsynet ved eventuell uautorisert utlevering av personopplysninger.

I tillegg til egne kontrollrutiner inngår rammeverk og etterlevelse av personvern og informasjonssikkerhet i revisjonene som årlig gjennomføres av bankens intern- og eksterne revisjon.

Eksisterende teknologi og teknologiske nyvinninger må ivareta strenge krav til sikkerhet og driftskontinuitet for å gi sikre tjenester og ivareta verdier for kunder, ansatte og banken. Samtidig må tjenestene og arkitekturen i tilstrekkelig grad være bærekraftig. Store mengder verdifull og sensitiv informasjon håndteres i banken. Bankens policy for informasjonssikkerhet er styringsdokumentet for sikring av konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. I bankens håndbok for informasjonssikkerhet er det innarbeidet instruksjoner og retningslinjer for informasjonssikkerhetsarbeidet.

Det er viktig at både kunder og ansatte er en del av sikringstiltakene innenfor informasjonssikkerhet og tiltak som skal følges innenfor IKT-området. Det er videre viktig at den enkelte sluttbruker av tjenestene utviser aktsomhet, godt skjønn og føler trygghet ved bruk av tjenestene. Banken har på sine hjemmesider råd om nettsikkerhet og bruk av kort. Ansatte har obligatorisk deltagelse i programmer som ivaretar bevisstgjøring, opplæring og holdningsskapende adferd.

Innenfor informasjonssikkerhet er det IKT-forskriften som er førende for det arbeidet som gjøres.

Slik arbeider vi med medarbeidere, likestilling og mangfold

BN Bank skal være en arbeidsplass som ivaretar likestilling mellom kjønnene, mangfold og arbeidstakerrettigheter.

Hovedbudskapet i bankens HR-strategi er følgende:

- Vi skal utvikle kompetansen til våre medarbeidere i et styrkebasert perspektiv
- Vi skal utvikle lederne våre til å bli strategiske endringsagenter
- Sammen skal vi tiltrekke oss, utvikle og beholde de beste folk!
- Banken skal sørge for gode løsninger for de ansatte gjennom hele ansattereisen.

HR-strategien skal være fundamentet i arbeidet med å sikre at BN Bank har motiverte og engasjerte ansatte som er drevet av et ønske om at banken skal lykkes med å nå sine mål, og at banken framstår som en attraktiv arbeidsplass for potensielt nye medarbeidere.

BN Bank har for første gang benyttet medarbeiderundersøkelsen KulturStyrk utarbeidet av BDO. Det er nedsatt et tverrfaglig team som har utarbeidet en overordnet handlingsplan for banken som helhet, og de tre fokusområdene tilbakemeldingskultur, kompetanse og kundereiser/arbeidsprosesser er løftet fram av de ansatte. Arbeidet med den overordnede handlingsplanen og de mer avdelingsspesifikke tiltakene er godt i gang, og gir allerede resultater.

I 2018 etablert banken BN Bank-skolen - et internt kompetanseprogram for alle ansatte. Grunnkurset i BN Bank-skolen skal sikre at nyansatte får den grunnleggende innsikt de trenger for å raskt føle seg som en del av kollegiet og får innsikt i sine nye arbeidsoppgaver. Fadderordning for nyansatte er etablert og et helt nytt oppstartsprogram er under utarbeidelse. Vg1 i BN Bank-skolen skal sikre mer avdelingsspesifikk kompetanseheving og tilrettelegges i samarbeid med avdelingsleder og ansattrepresentant. I dette programmet skreddersys kurs og seminarer til det nivået som er ønskelig for at vi skal nå våre strategiske målsettinger. Vg2 består av eksterne utdanningsløp som gir studiepoeng eller sertifiseringer

Alle medarbeidere er dekket av en kollektiv tariffavtale og 74 prosent av bankens medarbeidere er fagorganisert. BN Bank er medlem av Finansnæringens Arbeidsgiverforening og følger Hovedavtalen og Sentralavtalen som er inngått med Finansforbundet. Arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår utover dette er regulert i en Bedriftsavtale. BN Bank har i nært samarbeid med Finansforbundet i BN Bank utarbeidet personalhåndbok, lederhåndbok og HMS-håndbok.

HMS-arbeidet skal bidra til at arbeidsprosesser, og ansvars- og samarbeidsforhold skaper trivsel og effektivitet.

Retningslinjene legger spesielt vekt på å oppnå følgende delmål:

- videreutvikle et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø
- redusere helsebelastninger som følge av bruk av datautstyr
- redusere sykefravær med særlig fokus på fravær som har sin årsak i arbeidsmiljøet og langtidssykefravær

Banken har et arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg som består av representanter fra bankens ledelse og ansattes til-litsvalgte.

BN Bank har eksternt bedriftshelsetjeneste hvor det blant annet tilbys støtte i sykefraværsoppfølgingen og gjennom-føres vernevernerunder.

Langtidssykefraværet i banken var 3,9 prosent i 2019. I 2018 var langtidssykefraværet 3,7 prosent. Banken følger opp sykemeldte i tråd med offentlige retningslinjer. Det har ikke vært vesentlige skader eller ulykker i 2019.

Banken skal være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av selskapets 127 ansatte er 67 kvinner og 60 menn. Det tilstrebes balanse mellom kvinner og menn på alle stillingsnivåer. Kvinneandelen i konsernledelsen er 20 prosent, det samme som i 2018. 44 prosent av mellomlederne i banken er kvinner, i 2018 var andelen 50 prosent. Ved utgangen av 2018 består BN Banks styre av 4 kvinner og 4 menn hvorav 1 kvinne er ansattes representant, dette er samme fordeling som forrige år.

Banken er bevisst at den opererer i en av de bransjene med størst lønnsforskjell mellom kvinner og menn. Banken er opptatt av å gi kvinner og menn like muligheter for utvikling, lønn og karriere, men samtidig setter bankens størrelse noen begrensninger på interne karriereveier. Banken er også bevisst sitt ansvar for at foreldrepermisjoner heller ikke skal påvirke mulighetene for hverken karriere- eller lønnsutvikling.

I henhold til bankens godtgjørelsespolitikk følger banken likelønnsprinsippet, det vil si at kvinner og menn skal lønnes likt for samme arbeid eller arbeid av lik verdi. Banken bruker det digitale verktøyet Faktorbasert Analyse av Kompetanse I Stilling (FAKIS), for å sikre at banken plasserer stillinger av lik verdi i samme lønnsramme. Bankens internrevisor gjennomgår hvert år bankens rapport om etterlevelse av godtgjørelsespolitikken. Likelønnsprinsippet drøftes i tillegg med tillitsvalgte i forbindelse med det årlige lokale lønnsoppgjøret.

Til tross en bevissthet rundt likelønn over flere år og at banken ligger over snittet i bransjen, innser banken at den kan gjøre mer for å likestille lønn mellom kjønnene. Likelønn vil derfor fortsatt være i fokus i årene fremover.

Bankens lønnsforskjeller mellom kvinner og menn fordeler seg slik etter stillingskategori:

STILLINGSKATEGORI	KVINNERS ANDEL AV MENNS LØNN
Mellomleder	74 %
Rådgiver BM	88 %
Rådgiver PM	89 %
Rådgiver PM spesialist	Ingen kvinner
Kundesenter/servicesenter	105 %
Spesialist/støttefunksjoner	86 %

Diskriminering som følge av kjønn tillates ikke og fanges opp av bankens etiske retningslinjer. Banken har ikke registrert tilfeller av diskriminering i 2019.

Etikk og bekjempelse av korrupsjon

BN Bank skal kjennetegnes av høy etisk standard og opptre korrekt og habil. Bankens etikkregler danner en ramme for hva BN Bank anser som ansvarlig opptreden. Banken har etablert følgende korrupsjonsforebyggende prinsipper:

- banken skal etterstrebe en klar åpenhetskultur rundt alle forhold når det gjelder kundepleie, relasjonsbygging, sponsorvirksomhet, gaver, representasjon, reiser mv.
- alle utgifter ved et reisearrangement skal regnskapsføres riktig og åpent
- nivået på den fordel som gis kunder ved arrangementer og andre former for kundepleie skal klart ligge innenfor det som betraktes som lovlig
- det bør ikke inviteres kunder med på arrangement og kundepleie som er i en situasjon der det nylig har vært eller skal gjennomføres særskilte forhandlinger om kontrakter, leveranser, avtaler, kreditter, investeringer mv.
- særlig aktsomhetsplikt gjelder ved deltakelse fra offentlige ansatte

Banken gjennomfører årlige etikkmøter med alle avdelingene i banken. Oppdaterte etiske retningslinjer kan lastes ned fra bankens hjemmesider bnbank.no

Det er etablert et enhetlig sanksjonssystem i banken for håndtering av lovbrudd, brudd på etiske retningslinjer, fullmakter eller andre vesentlige brudd på interne rutiner og retningslinjer.

Egen varslingsrutine

I tilknytning til de etiske retningslinjene har banken etablert en egen varslingsrutine. Varslingsrutinene ivaretar kravene i arbeidsmiljøloven for varsling av kritikkverdige forhold i virksomheten, og rutinen legger til rette for at de ansatte kan varsle anonymt til en ekstern part om ønskelig. Ved å legge til rette for en ekstern varslingsrutine, ønsker banken å redusere barrierer for å rapportere om interne misligheter, samt ivareta arbeidstakers rett og plikt til å fremsette bekymringsmelding/varsel om kritikkverdige forhold.

I tillegg kan ansatte melde fra om trakassering og mobbing gjennom den årlige medarbeiderundersøkelsen. Det er ikke meldt om denne type tilfeller i 2019.

Oppfølging av kvalitetsavvik

Alle styrende dokumenter, hendelsesrapportering, oppfølging av handlingsplaner og dokumentasjon av diverse arbeidsflyt-utredninger følges opp ved hjelp av bankens kvalitetsstyringssystem (EQS). Systemet har versjonskontroll og alle dokumenter må vurderes og godkjennes periodisk. Hensikten med dette er å sikre at rammeverket er oppdatert og tilgjengelig etter tjenstlige behov, samt for å bedre kunne dokumentere endringer, handlingsplaner, høringer, og beslutningstakere.

Alle styrende dokumenter skal vurderes årlig. Alle overordnede strategidokumenter, beredskapsplan for likviditet og soliditet, samt gjenoppretningsplan skal fremlegges for bankens styre for godkjenning årlig.

Bankens hendelsesrapportering (avvik) klassifiseres etter Baselkomiteens syv hovedkategorier. Avviksregistreringen har vært i drift i banken siden 2010.

Antall registrerte avvik er økt etter at avviksregistreringen ble tilgjengeliggjort for alle i 2018 i EQS. Avviksregistrering og oppfølging vurderes å være et viktig virkemiddel for å øke risikobevistheten i organisasjonen og skape læring. Banken søker i størst mulig grad å benytte hendelsene til organisatorisk læring, slik at feil ikke bare blir korrigert uten at rutiner og opplæring mv. blir vurdert. Rapporteringen og oppfølgingen totalt sett viser god forståelse for åpenhet om hendelser, og for viktigheten av å dokumentere og bruke hendelsene til læring for hele banken.

Banken har ikke hatt vesentlige økonomisk tap som følge av avvikshendelser i 2019.

Økonomisk kriminalitet

BN Bank arbeider systematisk og målrettet for å avdekke og bekjempe organisert økonomisk kriminalitet, og enkeltindividers forsøk på økonomisk vinning gjennom kriminelle handlinger. BN Bank vurderer tiltak innenfor dette området som vesentlige for å verne BN Banks økonomi, renommé og bankens medarbeidere. Bankens overordnede retningslinjer for anti-hvitvasking legger tydelige føringer for hvordan banken arbeider med temaet, med definerte roller og ansvar for arbeidet.

I begrepet økonomisk kriminalitet inngår følgende:

- Hvitvasking og terrorfinansiering
- Eksterne bedragerier
- Interne misligheter

BN Banks policy for behandling av økonomisk kriminalitet omfatter tiltak mot hvitvasking av penger og terrorfinansiering, bedrageri, interne misligheter og korrupsjon. Alle straffbare forhold anmeldes. Alle medarbeidere skal regelmessig gjennomføre obligatorisk e-læring om hvitvasking og terrorfinansiering.

Retningslinjene knyttet til hvitvaskingsregelverket omfatter bankens plikt til å foreta:

- risikobasert kundekontroll
- undersøke mistenkelige transaksjoner og rapportere til Økokrim
- etablere forsvarlig interne kontroll- og kommunikasjonsrutiner, iverksette opplæringsprogram samt utpeke hvitvaskingsansvarlig

Innsikt i banken og kundenes virksomhet er viktig for å sikre en risikobasert tilnærming til økonomisk kriminalitet og overholde kravene i lovverket. Banken skal kjenne til hvilke transaksjoner det er vanlig for kunden å foreta slik at vi effektivt kan avdekke uvanlige eller mistenkelige transaksjoner. Det må også dokumenteres at kontrolltiltak er tilpasset den aktuelle risikoen. Myndigheter, kunder og konkurrenter skal ha tillit til bankens profesjonalitet og redelighet.

Banken er særlig oppmerksom på at trusselbildet har endret seg med et økt omfang av flere transaksjoner over landegrensene og et økt antall utenlandske kunder. Banken opplever et økt antall svindelforsøk og at svindelforsøkene, både mot banken og bankens kunder, blir stadig mer avanserte.

Det er et mål for banken å hindre at bankens produkter og tjenester ikke benyttes i noen form for kriminell virksomhet. Banken har et samarbeid om automatisk transaksjonsovervåkning med SpareBank1-gruppen. Banken deltar også i et fellesprosjekt med samme gruppering hvor kunstig intelligens (AI) benyttes for å forbedre transaksjonsovervåkingen ytterligere.

I løpet av 2019 har banken gjennomført en omfattende re-legitimering av sine kunder i henhold til de krav som er satt av Finanstilsynet. Banken har fått tilbakemelding fra Finanstilsynet om at resultatet av dette arbeidet er tilfredsstillende.

I 2019 ble totalt 2952 transaksjoner fanget opp av bankens systemer for transaksjonsovervåkning. Alle de flaggede transaksjonene ble vurdert av bankens egne anti-hvitvaskingsmedarbeidere, som rapporterte 70 av de mistenkelige transaksjonene til Økokrim.

Banken har i 2019 styrket organiseringen og klargjort forankringen av roller og ansvar knyttet til hvitvasking. Samtidig har banken i henhold til kravene i CRD IV-direktivet ansatt en egen compliance-ansvarlig med rett til å rapportere direkte til bankens styre om nødvendig.

BN Banks påvirkning på miljøet og ansvarlige innkjøp

Miljø i eget hus

BN Bank ASA jobber aktivt for å redusere sitt eget forbruk av energi, som i all hovedsak er knyttet til kontordrift og reisevirksomhet. Banken utfører sin virksomhet fra kun to lokasjoner som begge befinner seg i renoverte bygg med god miljømessig standard. Banken har lagt til rette for at møtevirksomhet som fordrer reisevirksomhet kan gjennomføres via teknologiske løsninger som videokonferanser og andre kommunikasjonsplattformer. Samtidig oppfordrer banken til aktiv bruk av sykkel for reiser til og fra arbeidstedet, og har lagt til rette for slik bruk igjennom gode garderobeforhold og gratis håndkle-service til sine ansatte. Banken forsøker å redusere sitt forbruk av papir og annet forbruksmaterieell så mye som mulig og alt avfall leveres enten til gjenvinning eller håndteres som spesialavfall.

I løpet av 2019 har banken økt sin innsats for å bevisstgjøre sine ansatte om viktigheten av å forstå både sitt eget og bankens klimaavtrykk. Banken har blant annet avholdt en egen temakveld om klimautfordringene vi står ovenfor og hvorfor den finansielle sektoren spiller en viktig rolle i arbeidet med å håndtere disse.

Banken er i ferd med å utarbeide et eget miljøregnskap og forventer å publisere dette jevnlig fra og med 2020.

Ansvarlig innkjøp

BN Banks leverandører og avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til miljø, sosiale forhold og etisk virksomhet. Varer og tjenester som leveres til BN Bank skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt i våre «Retningslinjer for bærekraft i innkjøp». Kravene bygger på sentrale FN konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som disse retningslinjene, skal den høyeste standarden gjelde.

BN Bank forventer at leverandørene viderefremidler disse retningslinjer til sine underleverandører og bidrar til deres etterlevelse av dem, i tillegg til å jobbe for å etterleve kravene på egne vegne. Leverandører og deres underleverandører skal holde seg orientert om og følge de til enhver tid gjeldende krav i lov, forskrift, eller andre offentlige pålegg som gjelder for leverandørens virksomhet og respektive ansvarsområder. Leverandøren er ansvarlig for å ha de nødvendige konsesjoner og tillatelser for å utøve sin virksomhet.

I tillegg til de generelle retningslinjene, vil det ved anskaffelser vurderes om det skal benyttes bransjespesifikke kriterier for bærekraft.

På forespørsel kan BN Bank kreve at leverandører viser til dokumentasjon på sin miljøprestasjon/sine miljøledelsessystem. Ved evaluering av tilbud i forbindelse med tilbudsforespørsler, vil BN Bank legge vekt på om leverandøren har et miljøledelsessystem (tilsvarende ISO 14001, Miljøfyrtårn, EMAS).

Banken har i 2019 vært i kontakt med leverandører som utgjør omtrent 67 prosent av bankens totale innkjøp. Majoriteten av disse er knyttet til markedsføring og innkjøp av IT-løsninger og konsulentbruk innen IT. I dialogen har banken presentert sine krav til leverandører. Samtidig har banken bedt om en erklæring fra leverandørene om at de tilfredsstiller bankens krav. Ut ifra de tilbakemeldingene banken har fått tilfredsstiller 99 prosent av de spurte bankens krav til ansvarlig innkjøp.

Sosialt ansvar og lokal påvirkning

FIRE - Stiftelsen Ett skritt videre

BN Bank er stolte av å støtte og samarbeide med stiftelsen FIRE. FIRE er et tilbud til mennesker som av ulike årsaker har behov for et trygt og inkluderende miljø. Her får de tilbud om tilhørighet og samhold gjennom både fysiske og kreative aktiviteter og får målbevisst jobbet med sine egne utfordringer – for stadig å kunne ta ett skritt videre.

Målet til FIRE er å bidra til en positiv utvikling for medlemmene ved å styrke deres sosiale, psykiske og fysiske ferdigheter – det handler om mestring og et positivt, rusfritt fellesskap.

I BN Bank har vi ansatte som bidrar som trenere/instruktører under FIREs aktiviteter. I tillegg gis det økonomisk veiledning ved behov.

Studentprosjekt

For å støtte studenters jakt etter relevante sommerprosjekt og øke kjennskapen til banken i attraktive og relevante studiemiljø, har banken de siste 3 årene gjennomført «Sommerprosjektet i BN Bank». Igjenom prosjektet har banken tilbudt et prosjektoppdrag til dyktige studenter. Hensikten med prosjektet er tredelt:

1. Knytte bånd til studentmiljøene rundt om i landet slik at vi lærer å kjenne studenter fra ulike fagmiljøer i både Trondheim og andre storbyer
2. Tilby relevante sommerjobber til studentmiljøet slik at de lærer oss og bransjen å kjenne
3. Prosjektet skal være relevant for banken slik at studentene opplever å bidra til forbedring av bankens prosesser og at vi får utnyttet studentenes kunnskap

Ett av målene med sommerprosjektet er å lære å kjenne fagmiljøer som tradisjonelt ikke har vært representert i banken. Det har vært viktig å samle studenter med ulik studiebakgrunn slik at studentene har utfyllt hverandre, lært av hverandre og bidratt til nye arbeidsmetoder og kunnskap inn i banken. Prosjektet har vært styrt av bankens analyseavdeling. Analytiske ferdigheter har vært nødvendig og har lagt føringer for hvilke prosjekter og studenter det er naturlig å ta inn. Særlig har banken hatt stor glede av å kombinere økonomi- og realfags-/teknologistudenter.

Miljømessig bærekraftige tjenester

Grønne obligasjoner er lån som skal finansiere miljøriktige formål. Ved å utstede grønne obligasjoner vil BN Bank bidra til å møte den økende etterspørselen fra investorer etter investeringer i miljømessig bærekraftige prosjekter.

I 2018 noterte SpareBank1 Boligkreditt verdens første grønne boliglånobligasjon på Oslo Børs. Dette er en grønn obligasjon med fortrinnsrett i energieffektive boliger. BN Bank har overført rundt 50 prosent av sine boliglån og denne porteføljen er med og danner grunnlaget for denne obligasjonen. BN Bank vil igjenom overføring av boliglån til SpareBank1 Boligkreditt bidra til at selskapet vil kunne utstede flere grønne obligasjoner og vil foretrekke dette framfor å utstede grønne boligobligasjoner selv.

SpareBank1 Boligkreditts grønne obligasjon ble sertifisert av Climate Bond Initiative i juni 2018. Samme år fikk den også Green-bond rating fra ratingbyrået Moody's.

Banken har i løpet av det siste året også gjort sin første grønne investering i bankens likviditetsportefølje.

BN Bank arbeider med å lansere både grønne utlån- og innskuddsprodukter, men har ved utgangen av 2019 ingen grønne produkter i sin produktportefølje.

Styrets beretning

Oppsummering av 2019

Tall i parentes gjelder 2018.

- Underliggende drift viser en positiv utvikling og resultat før tap på utlån ble 472 millioner kroner (385 millioner kroner)
- Resultat etter skatt ble 327 millioner kroner (294 millioner kroner)
- Avkastning på egenkapitalen etter skatt¹ ble 8,0 prosent (7,7 prosent).
- Tap på utlån utgjorde en kostnadsføring på 37 millioner kroner (inntektsføring på 10 millioner kroner)
- Samlet forvaltet utlånsportefølje er økt med 3,8 milliarder kroner siste 12 måneder (2,3 milliarder kroner), tilsvarende 9,7 prosent. Bedriftsmarkedsporteføljen økte med 1,8 milliarder kroner (0,9 milliarder kroner), tilsvarende 12,8 prosent, mens personmarkedsporteføljen er økt med 2,0 milliarder kroner (1,4 milliarder kroner), tilsvarende 7,9 prosent
- Innskuddsvolumet økte med 0,4 milliarder kroner siste 12 måneder (1,3 milliarder kroner), tilsvarende 3,0 prosent.
- Utlånsmargin målt mot 3 måneders nibor innenfor personmarked falt med 15 basispunkter siste 12 måneder til 1,60 prosent (1,75 prosent). Utlånsmarginen innenfor bedriftsmarked falt med 2 basispunkter til 2,74 prosent (2,76 prosent) i samme periode
- Innskuddsmargin målt mot 3 måneders nibor økte med 35 basispunkter siste 12 måneder til 0,45 prosent (0,10 prosent)
- Innlånsmargin (kostnad for verdipapirinnlån) målt mot 3 måneders nibor i bankkonsernet falt med 17 basispunkter siste 12 måneder
- Kapitaldekning 25,2 prosent (23,7 prosent)
- Kjernekapitaldekning 23,0 prosent (20,5 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 21,2 prosent (18,9 prosent)
- BN Banks eierandel i eiendomsmeglerforetaket BN Bolig ble solgt i desember 2019 og samtidig ble det inngått et strategisk samarbeid om distribusjon av boliglån med kjøperen, Eiendomsmegler Krogsveen.
- BN Bank mottok i løpet av 2. kvartal 2019 en offisiell rating fra Scope Rating. BN Bank ASA ble tildelt rating A-.
- Konsernet endret i løpet av 1. kvartal 2019 sin praksis innenfor usikret kreditt til kun å yte refinansiering

Konsernet

BN Bank-konsernet består av banken BN Bank ASA og kredittforetaket Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt). I tillegg inngår eiendomsselskapet Collection Eiendom AS.

BNkreditt avlegger selskapsregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Collection Eiendom avlegger regnskapet etter NGAAP. Se note 1 for nærmere informasjon

Visjon, verdier og strategi

Bankens visjon:

BN Banks visjon er «Sammen for ei bedre framtid». Visjonen skal gi banken retning, mening i hverdagen og være førende for beslutninger som fattes. Visjonen skal tjene som en rettesnor for bankens arbeid innen bærekraft og samfunnsansvar, og over tid bidra til at banken oppnår verdiskapning gjennom en ansvarlig utøvelse av bankdrift som innbyr til tillit fra alle bankens interessenter.

Bankens verdier:

Sammen – Gjennom forventningsavklaringer og god dialog skal vi sammen finne de beste løsningene for våre kunder, våre kollegaer og banken som helhet.

Annerledes – Ved å ta annertledes valg skal banken utvikles og bidra til å utvikle bransjen vi er en del av. Bankens skal være «annerledesbanken».

Enkelt - Det skal oppleves enkelt for kunder, ansatte og eiere å forholde seg til BN Bank.

Bankens strategi:

Innen personmarked skal BN Bank være den foretrukne banken for kunder som ønsker en effektiv, forutsigbar og løsningsorientert bank med korte beslutningsveier og rask service. Bankens fremover sikre lønnsom vekst gjennom å skille seg ut på å love og levere på «Bank – helt enkelt». Sterkere tilknytning til samarbeidspartnere skal gi økt distribusjonskraft for både bankens utlåns- og innskuddsprodukter. BN Banks personmarkedsvirksomhet er landsdekkende, men banken har flest kunder i Oslo og det sentrale østlandsområdet.

¹ Se nøkkeltallsoppstilling for definisjoner

Innen bedriftsmarked er BN Bank en kompetent, rask og forutsigbar spesialist. Hoveddelen av bedriftsmarkedsporføljen er innen finansiering av næringsseidendom. Samtidig legges det opp til å videreutvikle en byggelånsportefølje, knyttet til bolig- og eiendomsprosjekter i Oslo-området. Denne porteføljen skal utgjøre en mindre andel av den samlede bedriftsmarkedsporføljen.

Regnskapsprinsipper

BN Bank avlegger konsernregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Se note 1 for nærmere informasjon.

Årsregnskapet gir etter styrets vurdering et korrekt bilde av konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede og dette er lagt til grunn i årsregnskapet.

Resultat for 2019

I 2019 oppnådde BN Bank-konsernet et resultat etter skatt på 327 millioner kroner (294 millioner kroner). Korrigeret for renter på fondsobligasjoner gir dette en egenkapitalavkastning etter skatt² på 8,0 prosent (7,7 prosent).

En forbedret rentenetto og høyere provisjonsinntekter trakk opp resultatet sammenlignet med 2018. Høyere tap på utlån, lavere resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser, samt høyere kostnader trakk ned resultatet sammenlignet med 2018.

Inntekter

Sum inntekter var 756 millioner kroner i 2019 (658 millioner kroner).

MILLIONER KRONER	2019	2018	ENDRING
SUM INNTEKTER	756	658	98
Margin- og volumeffekter			110
Forsinkelsesrenter og rentenettogebryer			7
Provisjonskostnader			-3
Øvrige endringer, rentenetto			-8
SUM rentenetto	106		
Provisjonsinntekter fra SB1 Næringskreditt og SB1 Boligkreditt			4
Øvrige provisjonsinntekter			1
Inntekter av aksjer og eierinteresser			-6
Netto resultat fra finansielle instrumenter	-7		
SUM ENDRINGER	98		

Konsernets rentenetto ble 630 millioner kroner (524 millioner kroner). Økningen er først og fremst knyttet til et høyere forretningsvolum, høyere innskuddsmarginer og lavere inntakskost. Konsernets utlånsmargin i forvaltet portefølje målt mot 3 måneders nibor i 2019 var 2,03 prosent (2,14 prosent). Innskuddsmargin for Konsernet målt mot 3 måneders nibor ble 0,45 prosent (0,10 prosent). Konsernets gjennomsnittlige kredittpåslag over nibor på markedsfinansiering i 2019 var 0,14 prosentpoeng lavere enn i 2018.

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter utgjorde 137 millioner kroner per 31. desember 2019 (132 millioner kroner). Av dette utgjorde provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt 118 millioner kroner (115 millioner kroner).

For lån som er overført til SpareBank1 Boligkreditt AS og SpareBank1 Næringskreditt AS mottar konsernet en provisjon som beregnes som utlånsrenten på lånene fratrukket kostnader i selskapene. For lån overført til SpareBank1 Næringskreditt inkluderer disse kostnadene også et påslag for den kapital eierne har skutt inn på vegne av BN Bank. For 2019 utgjorde dette egenkapitalpåslaget 40 millioner kroner før skatt (30 millioner kroner).

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble -11 millioner kroner (2 millioner kroner). Negativt resultatbidrag fra eiendomsmeglerselskapet BN Bolig ble 12 millioner kroner i 2019 (15 millioner kroner). I tillegg er aksjene i BN Bolig, som følge av svak resultatutvikling over tid, nedskrevet til verdi 0. Dette utgjør en kostnadsføring på 4 millioner kroner i konsern og 45 millioner kroner i morbanken. Øvrige verdiendringer ble 3 millioner kroner (10 millioner kroner). Inntektsført utbytte utgjorde 2 millioner kroner (7 millioner kroner). For nærmere informasjon vedrørende verdiendringene, se note 14.

Driftskostnader

Driftskostnadene utgjorde 284 millioner kroner (273 millioner kroner). Høyere IT- og personalkostnader, samt en positiv engangseffekt i 2018 trakk opp kostnadene sammenlignet med 2018. Samtidig trakk lavere markedsføringskostnader kostnadene ned.

MILLIONER KRONER	2019	2018	ENDRING
Lønn og personalkostnader	128	123	5
IT-kostnader	66	59	7
Markedsføring	25	32	-7
Andre kostnader	65	64	1
Andre gevinster og tap	0	-5	5
SUM DRIFTSKOSTNADER	284	273	11

² Se nøkkeltallsoppstilling for definisjoner

Kostnadene i 2019 utgjorde 38 prosent av sum inntekter (42 prosent). Justert for inntjeningen i Sparebank1 Næringskreditt er kostnadsprosenten 35 prosent (39 prosent).

Tap og nedskrivninger

I 2019 utgjorde tap på utlån 37 millioner kroner, mot en inntektsføring på 10 millioner kroner i 2018.

Tap på utlån i 2019 fordeler seg med 15 millioner kroner innenfor bedriftsmarkedet og 22 millioner kroner innenfor personmarkedet. Tap innenfor personmarkedet inkluderer tap på låneengasjement mot BN Bolig på 9 millioner kroner.

Tap på utlån fordeler seg som følger i 2019:

Mill. kr	Trinn 3	Trinn 1 og trinn 2	SUM
Bedriftsmarked	4	11	15
Personmarked	22	0	22
Sum	26	11	37

I henhold til konsernets IRB-system er årlig forventet tap (regulatorisk) for frisk portefølje gjennom en hel konjunktursyklus 0,70 % og 0,35 % for henholdsvis bedriftsmarked og personmarked. Konsernets tap i 2019 utgjorde henholdsvis 0,10 % og 0,05 % (i beregningen er det sett bort fra tap på utlån til BN Bolig AS).

Med fradrag for nedskrivninger i trinn 3 utgjorde misligholdte og tapsutsatte engasjementer 209 millioner kroner (223 millioner kroner) ved utgangen av 2019, tilsvarende 0,82 prosent (1,00 prosent) av brutto utlån i konsernet. Se note 10 for ytterligere informasjon.

Tapsavsetningene er 124 millioner kroner ved utgangen av 2019. Av dette utgjør trinn 3 nedskrivninger 34 millioner kroner og trinn 1 og trinn 2 nedskrivninger 90 millioner kroner.

Tapsavsetningene per desember 2019 fordeler seg som følger:

	Tapsavsetning (Mill. kr)	% av brutto utlån konsern
Bedriftsmarked	84	0,71
Personmarked	40	0,29
SUM	124	

Justert for verdiendring på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) utgjør netto avsetninger 106 millioner kroner fordelt med 68 millioner kroner for Bedriftsmarked og 38 millioner kroner for Personmarked.

Forslag til anvendelse av årsresultatet

Styret foreslår at morbankens resultat på 311 millioner kroner disponeres som følger:

Avsatt til utbytte	150
Overført til annen egenkapital	161
Sum disponert	311

Styret foreslår i tillegg at det gis konsernbidrag til datterdatterselskapet E-18 Eiendommer AS (0,6 millioner kroner) med skattemessig effekt. E-18 Eiendommer AS gir konsernbidrag tilbake til BN Bank ASA uten skattemessig fradrag for å nøytralisere de regnskapsmessige effektene, såkalt sirkelkonsernbidrag.

Balansen

Konsernets forvaltningskapital var 31,9 milliarder kroner ved utgangen av 2019, som er en økning på 2,9 milliarder kroner siste 12 måneder. Endringen skyldes først og fremst høyere utlånsvolum.

Brutto forvaltet utlån³ er økt med 3,7 milliarder kroner tilsvarende 9,7 prosent siste 12 måneder. Brutto forvaltet utlån utgjorde 42,6 milliarder kroner per utgangen av 2019 (38,9 milliarder kroner).

Per 31. desember 2019 er det totalt overført en utlånsportefølje på 4,1 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt (4,5 milliarder kroner) og 12,9 milliarder til SpareBank 1 Boligkreditt (12,0 milliarder kroner). Konsernet har overført 26 prosent av bedriftsmarkedslåne og 48 prosent av boliglåne til overnevnte selskaper.

Brutto forvaltet utlån var fordelt på følgende segmenter:

Milliarder kroner	31.12.19	31.12.18
Personmarkedet	26,7	24,7
Bedriftsmarked	15,9	14,1

Utlånsvolumet i personmarkedet har økt med 2,0 milliarder kroner, tilsvarende 7,9 prosent i samme periode. Veksten i boliglån har vært 2,1 milliarder kroner som tilsvarer 8,5 prosent. Konsernets portefølje av usikret kreditt er redusert med 103 millioner kroner i 2019 og utgjør ved årsslutt 326 millioner kroner. Dette tilsvarer 1,2 prosent av samlet PM-portefølje.

³ Brutto forvaltet utlån er summen av utlån i BN Bank, SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt

Utlånsveksten siste 12 måneder innenfor bedriftsmarkedet var 1,8 milliarder kroner tilsvarende 12,8 prosent. Konsernets byggelånsportefølje utgjør ved utgangen av 2019 1,6 milliarder kroner, noe som tilsvarer 10,1 prosent av samlet BM-portefølje.

Brutto utlån i konsernet⁴ var ved utgangen av 2019 fordelt som følger:

Tall i prosent	31.12.19	31.12.18
Eiendomsdrift	36	30
Personmarkedet	55	59
Øvrige	9	11

Innskudd fra kunder økte med 0,4 milliarder kroner i 2019. Samlede innskudd var 15,4 milliarder kroner per 31. desember 2019.

Innskuddsdekningen målt mot netto utlån per 31. desember 2019 var 60,1 prosent. Dette tilsvarer en reduksjon på 6,8 prosentpoeng siste 12 måneder.

Konsernets likviditetsportefølje var 4,3 milliarder ved utgangen av 2019 og består av sertifikater og obligasjoner, se note 23 for ytterligere informasjon. Konsernets LCR var 163 prosent ved utgangen av året, mens gjennomsnitt for året var 187 prosent. NSFR⁵ var 148 prosent ved utgangen av året, mens snitt for året var 152 prosent.

Konsernet har samlet utstedt obligasjoner for 4,6 milliarder kroner i 2019. Virksomhetens viktigste finansieringskilder er innskudd, senior obligasjoner utstedt i det norske obligasjonsmarkedet og obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Konsernets eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt per 31. desember 2019 var 6,74 prosent. Konsernet eier ikke aksjer i SpareBank 1 Næringskreditt.

Personmarkedet

I 2019 ble resultat etter skatt for personmarkedet 117 millioner kroner (112 millioner kroner). Høyere utlånsvolum og høyere innskuddsmargin trekker opp, mens lavere utlånsmargin, verdiendringer på finansielle instrumenter og høyere tap trekker resultatet ned sammenlignet med 2018. Personmarkedet oppnådde i 2019 en egenkapitalavkastning på 5,4 prosent⁶. Resultatet for 2019 trekkes ned både som følge av nedskrivning av aksjene i BN Bolig og tap på utlån til samme selskap.

⁴ Brutto utlån i konsernet er summen av bedrifts- og personmarkedet i BN Bank og Bolig- og Næringskreditt

⁵ Net stable funding ratio

⁶ Se nøkkeltallsoppstilling for definisjoner

Utlånsmarginen⁷ i 2019 ble 1,60 prosent, mens innskuddsmarginen ble 0,43 prosent.

Siste 12 måneder ble utlånsveksten i forvaltet portefølje⁸ og innskuddsveksten i personmarkedet henholdsvis 7,9 prosent og 0,7 prosent.

Det er lav risiko knyttet til boliglån i personmarkedet, og tap og mislighold er på et lavt nivå.

Konsernets portefølje av forbrukslån utgjør 326 millioner kroner pr 31.12.19. Det er kostnadsført tap på 10,7 millioner kroner på denne porteføljen i 2019.

Bedriftsmarkedet

I 2019 ble resultatet etter skatt for bedriftsmarkedet 210 millioner kroner (182 millioner kroner). Høyere utlånsvolum, lavere innlånskostnader og høyere rentenettogebyrer trekker opp, mens verdiendringer fra finansielle instrumenter, høyere kostnader og økte tap trekker ned resultatet sammenlignet med 2018. Bedriftsmarkedet oppnådde i 2019 en egenkapitalavkastning⁶ på 10,8 prosent i bankkonsernet. Når det tas hensyn til inntjeningen i SpareBank 1 Næringskreditt, ble samlet avkastning innenfor bedriftsmarkedet 10,2 prosent.

Utlånsmarginen⁷ i 2019 ble 2,74 prosent, mens innskuddsmarginen ble 0,85 prosent.

Siste 12 måneder ble utlånsveksten i forvaltet portefølje⁴ og innskuddsveksten i bedriftsmarkedet henholdsvis 12,8 prosent og 45,3 prosent.

Soliditet

Konsernets kapitaldekning, kjernekapitaldekning og ren kjernekapitaldekning var:

Tall i prosent	31.12.19	31.12.18
Kapitaldekning	25,2	23,7
Kjernekapitaldekning	23,0	20,5
Ren kjernekapitaldekning	21,2	18,9

Økningen i kapitaldekning er hovedsakelig knyttet til redusert beregningsgrunnlag som følge av bortfall av det såkalte Basel1-gulvet.

⁷ Margin er definert som gjennomsnittlig kunderente minus gjennomsnittlig tre måneders NIBOR

Konsernets kapitalmål er det til enhver tid gjeldende regulatoriske minimumskrav og bufferkrav til ren kjerne i henhold til Pilar 1 med tillegg av konsernets gjeldende Pilar 2-tillegg og en administrasjonsbuffer på 1,7 prosentpoeng. Per desember 2019 utgjør dette 16,7 prosent, men med økt systemrisikobuffer fra og med utgangen av 2020 blir kapitalmålet 18,2 prosent.

Se note 3 for ytterligere detaljer vedrørende kapitaldekning og soliditet.

Resultat per selskap

Konsernresultatet på 327 millioner kroner består av 241 millioner kroner fra morbanken og 103 millioner kroner fra datterselskapet BNkreditt. I tillegg er konsernresultatet belastet med resultatandel fra tilknyttet selskap som utgjør -17 millioner kroner.

Morbankens totale resultat i 2019 er på 311 millioner kroner, av dette utgjør 115 millioner kroner inntektsført utbytte fra BNkreditt og -45 millioner kroner er effekt vedrørende nedskrivning av aksjer i BN Bolig.

Datterselskaper

Bolig- og Næringskreditt AS

Selskapet hadde per 31. desember 2019 en brutto utlånsportefølje på 3,4 milliarder kroner, mot 6,4 milliarder kroner per 31. desember 2018. Per 31. desember 2019 er det overført en utlånsportefølje på 4,1 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt.

Resultat etter skatt ble 103 millioner kroner i 2019 mot et resultat etter skatt på 115 millioner kroner i 2018. Økte provisjonsinntekter, lavere kostnader og inntektsføring under tap på utlån trekker opp, mens lavere rentenetto trekker ned resultatet sammenlignet med 2018.

Tap på utlån ga en inntektsføring på 11 millioner kroner i 2019, mot en inntektsføring på 1 million kroner i 2018. Samlede tapsavsetninger utgjør 40 millioner kroner per utgangen av 2019 mot 50 millioner kroner per utgangen av 2018. Avsetninger etter trinn 1 og trinn 2 utgjør 17 millioner kroner, mens avsetninger etter trinn 3 utgjør 23 millioner kroner.

BNkreditt har utestående obligasjonsgjeld på 17 millioner kroner per utgangen av 2019 mot 17 millioner kroner per utgangen av 2018.

BN Bank har garantert for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning og etterstående finansiering fra banken på minimum 20 prosent. Kapitaldekningen var 66,4 prosent per utgangen av 2019.

Collection Eiendom AS

Collection Eiendom skal eie og forvalte overtatt fast eiendom. Ved utgangen av 2019 eier selskapet aksjene i de samme to eiendomsselskaper som i 2018. I det ene av disse ligger kun et fremførbart underskudd. Det andre eier den samme næringsseiendommen som ved utgangen av 2018. Eiendommen har en bokført verdi på 49,6 millioner kroner.

Resultat etter skatt i selskapet ble 0 millioner kroner i 2019 (0 millioner kroner).

Risikoforhold

BN Bank har som mål å holde en lav risikoprofil i all virksomhet.

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan kapitaldekningen kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som konsernet er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og framoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente- og valutarisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierrisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko og strategisk risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisonter, konfidensnivå og forutsetninger.

Kredittrisiko

Tapsnivået over tid i BN Bank er sterkt knyttet til utviklingen i makroøkonomien. Utviklingen i realøkonomien og eiendomsprisene vil derfor påvirke tapsnivået til konsernet fremover.

Kredittrisikoen i utlånsporteføljen er en funksjon av to hendelser;

- Manglende betalingsevne hos låntakerne.
- Dersom verdi av den underliggende sikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke selskapets krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet.

Begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap.

Likviditetsrisiko

Konsernet har en konservativ likviditetsstrategi, og har som mål at den skal klare seg uten tilgang til ny ekstern finansiering i 12 måneder. Dette betyr at konsernet til enhver tid skal ha likviditetsreserver og trekkrettigheter som dekker kjent kontantstrøm de neste 12 månedene. Ved utgangen av 2019 tilfredsstilte konsernet målet med god margin.

Det er styrets oppfatning at konsernet er godt rustet for eventuelle negative hendelser i finansmarkedene.

Markedsrisiko

BN Bank har ingen egen aksjeportefølje, og konsernets markedsrisiko oppstår kun som følge av rente- og valutarisiko.

Inntjeningen i BN Bank skal primært være en funksjon av inn- og utlånsaktivitetene og konsernet har derfor lave rammer for alle typer markedsrisiko.

Arbeidsmiljø, organisasjon og samfunnsansvar

Konsernet hadde 121 arbeidende årsverk (inkludert innleid arbeidskraft) og 127 ansatte ved utgangen av 2019, noe som er en økning på 2 årsverk fra forrige årsskifte.

Konsernet følger gjeldende regelverk for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør og andre ledende ansatte. Se note 36 for detaljer.

Det er godt samarbeid mellom ledelsen og de ansatte. Konsernet har et arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg som består av representanter fra konsernets ledelse og ansattes tillitsvalgte.

Totalt sykefravær i konsernet var 5,2 prosent, hvorav langtidssykefraværet utgjorde 3,9 prosent i 2019. I 2018 var totalt sykefravær 3,8 prosent, hvorav langtidssykefraværet utgjorde 2,6 prosent. Det har ikke vært vesentlige skader eller ulykker i 2019.

Konsernet skal være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av selskapets 127 ansatte er 67 kvinner og 60 menn. Det tilstrebes balanse mellom kvinner og menn på alle stillingsnivåer. I konsernets ledergruppe er det en kvinne (20 prosent) ved utgangen av 2019. På avdelingsledernivå er kvinneandelen 44 prosent. Ved utgangen av 2019 består BN Banks styre av 4 kvinner og 5 menn hvorav en kvinne er ansattes representant.

Konsernet tilstreber å sikre like muligheter for alle. Diskriminering innenfor blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse og utviklingsmuligheter skal ikke forekomme.

Konsernets virksomhet påvirker det ytre miljø i hovedsak gjennom kontordrift og reisevirksomhet.

Konsernet tilrettelegger for, og oppfordrer ansatte til å bruke videokonferanser og annen elektronisk kommunikasjon for å holde reisevirksomheten nede.

BN Bank har kontinuerlig fokus på etterlevelse av retningslinjer og standarder som vedrører konsernets bærekrafts- og samfunnsansvar, og dette gjenspeiles blant annet i konsernets etiske retningslinjer. Det vises til eget avsnitt om «Bærekraft og samfunnsansvar».

Fremtidsutsikter

BN Bank fikk i 2019 et resultat som er i henhold til de planer som ble lagt ved inngangen til året. Styret ser potensiale for ytterligere lønnsomhetsforbedringer i banken, og har lagt langsiktige planer for å styrke bankens utvikling på lang sikt.

Utviklingen hittil i 2020, med tiltagende konsekvenser av Covid-19, oljeprisfall og urolige finansmarkeder, øker imidlertid usikkerheten til bankens økonomiske utvikling. I det korte bildet er det økt sannsynlighet for at banken påvirkes negativt blant annet i form av lavere vekst. Utlån til personmarkedet preges av sterk konkurranse. Styret er derfor fornøyd med at banken i 2019 hadde en god vekst innenfor dette markedet. Veksten har kommet både som følge av arbeid opp imot samarbeidspartnere og igjennom egne kanaler. Samtidig arbeider banken med flere alternativ for å styrke distribusjonen av boliglån ytterligere. Blant annet innebærer dette en utvidet bruk av samarbeidspartnere. Avtalen om formidling av boliglån med Krogsveen-systemet er en viktig del av dette. Styret legger derfor til grunn at banken gjennom året fortsatt vil ha en sterk vekst i boliglånsvolumet. Styret har en langsiktig ambisjon om at utlån til personmarkedet skal utgjøre 70 prosent av konsernets samlede utlån.

Innenfor bedriftsmarked har banken opplevd god vekst og økt lønnsomhet i 2019. Delvis som følge av en økt byggelånsandel. Styret legger opp til en noe lavere vekst og en stabil byggelånsandel innenfor bedriftsmarkedet neste år. Tap og mislighold innenfor området er på et lavt nivå.

Innskudd er bankens viktigste finansieringskilde. Styret er ikke fornøyd med utviklingen i innskuddsdekningen i 2019. Banken arbeider derfor med flere tiltak for å styrke denne framover. En fortsatt høy utlånsvekst forutsetter at banken lykkes med innskudd for å sikre en sunn balanseutvikling.

Konsernets likviditets- og finansieringssituasjon er god. Konsernet har en A- rating fra Scope Rating og opplever god tilgang til finansiering fra det norske obligasjonsmarkedet.

Konsernet har som følge av nye regler for kapitaldekning revidert sitt kapitalmål i fjerde kvartal 2019. Nytt kapitalmål er satt til 18,2 prosent for ren kjernekapitaldekning. Per utgangen av 2019 er konsernets rene kjernekapitaldekning 21,2 prosent. Sammen med en uvektet kapitaldekning på 8,3 prosent gjør dette konsernet meget solid.

Administrasjonen arbeider systematisk og godt med å ta ut det effektivitets- og lønnsomhetspotensiale som styret mener BN Bank fortsatt har. Styret legger derfor til grunn en vekst i konsernets egenkapitalavkastning fremover.

Styret vil takke alle bankens ansatte for god og solid innsats i 2019.

Trondheim 12. mars 2020
Styret i BN Bank ASA

Finn Haugan
(Leder)

Tore Medhus
(Nestleder)

Marit Collin

Unni Larsen

Rune Fjeldstad

Helene Jøbsen Anker

Geir-Egil Bolstad

Ronny Møller Pettersen

Jannike Lund
(Ansattes representant)

Svein Tore Samdal
(Administrerende direktør)

Millioner kroner	Referanse	2019	2018	2017	2016	2015
Resultatsammendrag						
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		630	524	470	411	369
Sum andre driftsinntekter		126	134	172	180	94
Sum inntekter		756	658	642	591	463
Sum andre driftskostnader		284	273	255	220	273
Driftsresultat før tap på utlån		472	385	387	371	190
Tap på utlån		37	-10	-8	23	19
Resultat før skatt		435	395	395	348	171
Beregnet skattekostnad		108	101	101	85	43
Resultat videreført virksomhet		327	294	294	263	128
Resultat fra virksomhet under avhendelse		0	0	4	-2	-3
Resultat inkl avsluttet virksomhet		327	294	298	261	125
Lønnsomhet						
Egenkapitalrentabilitet	1	8,0 %	7,7 %	8,3 %	7,3 %	3,5 %
Rentenetto	2	2,08 %	1,86 %	1,75 %	1,36 %	1,06 %
Kostnadsprosent	3	37,6 %	41,5 %	39,7 %	37,2 %	59,0 %
Kostnadsprosent inklusive egenkapitalpåslag og avkastning egenkapital i SpareBank 1 Næringskreditt	4	35,2 %	39,1 %	37,4 %	32,0 %	47,0 %
Balansetall						
Brutto utlån		25 642	22 295	20 837	21 511	24 975
Innskudd fra kunder		15 360	14 909	13 637	13 411	14 771
Innskuddsdekning	5	60,1 %	67,2 %	65,9 %	62,9 %	59,8 %
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		15,0 %	7,0 %	-3,1 %	-13,9 %	-8,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		3,0 %	9,3 %	1,7 %	-9,2 %	2,2 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	6	30 315	28 120	26 851	30 288	34 956
Likviditetsdekning (LCR)	7	207%	169%	140%	339%	475%
Forvaltningskapital		31 917	29 021	26 168	27 797	32 642
Balansetall inklusive utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt						
Brutto utlån		42 620	38 851	36 527	38 373	46 533
Innskudd fra kunder		15 360	14 909	13 637	13 411	14 771
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		9,7 %	6,4 %	-4,8 %	-17,5 %	-5,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		3,0 %	9,3 %	1,7 %	-9,2 %	2,2 %
Andel utlån finansiert via innskudd		36,0 %	38,4%	37,3%	34,9%	31,7%
Tap og mislighold						
Tapsprosent utlån	8	0,16 %	-0,05 %	-0,04 %	0,10 %	0,07 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån		0,52 %	0,46 %	0,47 %	0,44 %	1,41 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	9	0,43 %	0,69 %	1,05 %	1,78 %	0,85 %
Tap og mislighold inklusive utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt						
Tapsprosent utlån	10	0,09%	-0,03 %	-0,02%	0,05%	0,04%
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån		0,31%	0,27%	0,27%	0,25%	0,76%
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	11	0,26%	0,39%	0,60%	1,00%	0,46%
Soliditet						
Kapitaldekning		25,2 %	23,7 %	29,6 %	28,9 %	22,7 %
Kjernekapitaldekning		23,0 %	20,5 %	26,1 %	23,9 %	19,0 %
Ren kjernekapital		21,2 %	18,9 %	23,4 %	21,5 %	17,2 %
Kjernekapital		4 016	3 578	3 510	3 282	3 442
Ansvarlig kapital		4 413	4 184	3 976	3 968	4 116
Kontor og bemanning						
Antall kontor		2	2	2	2	2
Antall årsverk, inklusive eksternt innleide		121	119	120	108	117
Aksjer						
Resultat per aksje i perioden (hele kroner) for videreført virksomhet		23,16	20,83	18,63	9,07	20,12
Resultat per aksje i perioden (hele kroner) inkl.virksomhet "holdt for salg"		23,16	20,83	18,49	8,85	19,91

Utvagte nøkkeltall (betraktet som APMer) er definert på neste side.

Forklaring til nøkkeltallene, definisjon av alternative resultatmål (APMer)

1) Egenkapitalrentabilitet

Fra og med 1.1.2017 ble Fondsobligasjoner reklassifisert fra gjeld til hybridkapital under egenkapital og utbetaling til fondsobligasjonseierne ble tilsvarende reklassifisert fra renter til utbytte. For å beregne en relevant egenkapitalrentabilitet på konsernets egenkapital justeres grunnlaget for effektene av hybridkapitalen. Egenkapitalrentabiliteten beregnes dermed som årets resultat inkl avsluttet virksomhet (327 millioner kroner) justert for påløpte renter på fondsobligasjoner (14 millioner kroner) i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (4.196 millioner kroner) justert for gjennomsnittlig netto verdi av fondsobligasjoner (286 millioner kroner). Tilsvarende justering er gjort i 2018 og 2017, tidligere år er også sammenlignbare.

2) Rentenetto

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden

3) Kostnadsprosent

Sum andre driftskostnader i prosent av Sum inntekter

4) Kostnadsprosent justert for egenkapitalpåslag og avkastning på egenkapital i Sparebank 1 Næringskreditt

Beregnes som beskrevet ovenfor, men SUM inntekter er oppjustert med egenkapitalpåslag og avkastning på egenkapital i Sparebank 1 Næringskreditt (51,9 millioner kroner)

5) Innskuddsdekning

Beregnes som innskudd fra kunder i prosent av netto utlån til kunder

6) Gjennomsnittlig forvaltningskapital

Beregnes som gjennomsnitt av kvartalvis forvaltningskapital inneværende år

7) Likviditetsdekning (LCR)

Beregnes som forholdet mellom likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stressscenario

8) Tapsprosent utlån

Beregnes som netto tap i år i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån

9) Andre tapsutsatte engasjement

Beregnes som forholdet mellom brutto hovedstol på øvrige lån hvor det er foretatt individuelle nedskrivninger (jfr egen tabell i note 10) og brutto utlån

10) Tapsprosent utlån

Beregnes som netto tap hittil i år i prosent av gjennomsnittlig brutto forvaltet utlån, inklusive utlån overført til Sparebank 1 Næringskreditt og Sparebank 1 Boligkreditt, se tabell note 8

11) Andre tapsutsatte engasjement

Beregnes som forholdet mellom brutto hovedstol på øvrige lån hvor det er foretatt individuelle nedskrivninger (jfr egen tabell i note 10) og brutto forvaltet utlån inklusive utlån overført til Sparebank 1 Næringskreditt og Sparebank 1 Boligkreditt, se tabell note 7

Endring i regnskapsprinsipper som påvirker sammenligningstallene

Reklassifisering av fondsobligasjoner (1.1.2017)

Fondsobligasjoner ble reklassifisert fra gjeld til Hybridkapital (under egenkapital) fra og med 1.1.17. Tilsvarende ble utbetalinger til Fondsobligasjonseierne reklassifisert fra renter til utbytte. Dette innebærer at resultatet for årene 2015 og 2016 inkluderer rentekostnader vedrørende Fondsobligasjoner, mens for øvrige år er dette klassifisert som utbytte. Tilsvarende er bokført egenkapital økt med bokført verdi på fondsobligasjonene fra og med 1.1.17.

Implementering av IFRS 9 (1.1.2018)

Implementering av IFRS 9 pr 1.1.2018 medførte store endringer i beregningsmodeller for tap på utlån. Dette medførte egenkapitaleffekter på implementeringstidspunktet beskrevet i Egenkapitaloppstillingen. sammenligningstall er ikke endret, beregninger av estimerte tap på utlån for perioden 2015-2017 bygger dermed på en annen modell enn estimerte tap i 2018-2019.

Implementering av IFRS 16 (1.1.2019)

Ved implementering av IFRS 16 ble leide eiendommer bokført som eiendeler i balansen ("bruksrettseiendeler") og kostnader ved leie som tidligere var en del av driftskostnaden er nå fordelt mellom avskrivning leid eiendel og rentekostnader på leieforpliktelse. Sammenligningstall for tidligere år er ikke omarbeidet. For nærmere beskrivelse av beløpsmessige effekter vises til note 26.

Millioner kroner	Note	KONSERN		MORBANK	
		2019	2018	2019	2018
Renteinntekter og lignende inntekter	11	1 067	877	928	703
Rentekostnader og lignende kostnader	12	437	353	435	351
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		630	524	493	352
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	13	137	132	99	102
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	13	2	1	2	1
Andre driftsinntekter	13	2	1	2	1
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	13	137	132	99	102
Inntekter av aksjer andeler og andre egenkapitalinstrumenter		2	7	2	7
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		-16	-15	-45	0
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	25	0	0	115	118
Netto resultat fra finansielle instrumenter	14	3	10	4	9
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		-11	2	76	134
Lønn og andre personalkostnader	15, 17, 36	128	123	105	101
Av- og nedskrivninger og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	26	23	7	23	7
Andre driftskostnader	16	133	143	107	114
Sum andre driftskostnader		284	273	235	222
Driftsresultat før tap på utlån		472	385	433	366
Tap på utlån	10	37	-10	48	-9
Resultat før skattekostnad		435	395	385	375
Skattekostnad	18	108	101	74	62
Årsresultat		327	294	311	313
Resultat fra virksomhet holdt for salg	25	0	0	0	0
Resultat inkl avsluttet virksomhet		327	294	311	313
Oppstilling av andre inntekter og kostnader					
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat					
Aktuarielle gevinster og tap pensjon		-1	0	-1	0
Skatt på estimatavvik pensjon		0	0	0	0
Sum		-1	0	-1	0
Poster som vil bli reklassifisert til resultat					
Urealisert verdiendring eiendeler tilgjengelig for salg		4	4	5	0
Skatt på urealisert verdiendring		1	1	1	0
Sum		3	3	4	0
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		2	3	3	0
Totalresultat		329	297	314	313

Millioner kroner	Note	KONSERN		MORBANK	
		2019	2018	2019	2018
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	4,5,6,7,19,20	452	591	452	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4,5,6,7,19,20	559	373	2 211	4 500
Netto utlån til kunder	4,5,6,8,9,10,13,19,20,35,36	25 503	22 157	22 174	15 886
Rentebærende verdipapirer	4,5,6,19,20,23	4 339	4 947	4 246	5 305
Finansielle derivater	4,5,6,19,20,21,22	77	113	73	106
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	4,5,6,19,20,24	845	729	845	729
Investering i eierinteresser	4,5,6,19,20,25	0	16	0	45
Investering i konsernselskaper	4,5,6,19,20,25	0	0	1 605	1 605
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	4,5,6,19,20,25	39	41	0	0
Immaterielle eiendeler	26	21	25	21	25
Utsatt skattefordel	18	0	0	2	0
Varige driftsmidler	26	66	16	66	16
Overtatte eiendommer	27	0	0	0	0
Andre eiendeler	4,5,6,19,20,31	16	13	16	12
Sum eiendeler		31 917	29 021	31 711	28 820
Gjeld					
Innlån fra kredittinstitusjoner	4,5,6,19,20,30,35	7	19	7	19
Innskudd fra og gjeld til kunder	4,5,6,19,20,28	15 360	14 909	15 365	14 913
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4,5,6,19,20,29	11 414	9 027	11 397	9 009
Finansielle derivater	4,5,6,19,20,21,22	89	96	86	90
Ansvarlig lånekapital	4,5,6,19,20,33	439	501	439	501
Annen gjeld	19, 32	162	50	161	51
Avsetninger	4,5,6,10,16,17,32	34	29	26	22
Utsatt skatt	18,32	3	6	0	3
Betalbar skatt	18,32	112	102	80	62
Sum gjeld		27 620	24 739	27 561	24 670
Egenkapital					
Aksjekapital	37	706	706	706	706
Overkurs		415	415	415	415
Hybridkapital	1,33	227	524	227	524
Annen egenkapital		2 949	2 637	2 802	2 505
Sum egenkapital		4 297	4 282	4 150	4 150
Sum gjeld og egenkapital		31 917	29 021	31 711	28 820
Pantstillelser og garantiansvar	34	344	334	344	334

Trondheim 12. mars 2020
Styret i BN Bank ASA

Finn Haugan
(Leder)

Tore Medhus
(Nestleder)

Marit Collin

Unni Larsen

Rune Fjeldstad

Helene Jøbsen Anker

Geir-Egil Bolstad

Ronny Møller Pettersen

Jannike Lünd
(Ansattes representant)

Svein Tore Samdal
(Administrerende direktør)

	KONSERN				
	Aksje- kapital	Overkurs	Hybrid- kapital	Annen egenkapital ¹	Sum egenkapital
Balanse 31.12.17	706	415	400	2 362	3 883
Reklassifisering av verdipapirer fra VV til AK - IFRS 9 4)	0	0	0	-15	-15
IFRS 9-effekter avsetning tap på utlån 5)	0	0	0	5	5
Skatteeffekt ved implementering av IFRS 9	0	0	0	3	3
Balanse 1.1.2018	706	415	400	2 355	3 876
Årets resultat	0	0	0	294	294
Konsernbidrag E18 Eiendommer AS ²⁾	0	0	0	0	0
Netto verdiendring utlån vurdert til virkelig verdi over OCI	0	0	0	3	3
Tilbakekjøp Fondsobligasjoner	0	0	-101	-1	-102
Emisjon fondsobligasjoner	0	0	225	0	225
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	-14	-14
Balanse 31.12.18	706	415	524	2 637	4 282
Årets resultat	0	0	0	327	327
Konsernbidrag E18 Eiendommer AS ²⁾	0	0	0	0	0
Netto verdiendring utlån vurdert til virkelig verdi over OCI	0	0	0	2	2
Tilbakekjøp Fondsobligasjoner	0	0	-299	0	-299
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	-15	-15
Balanse 31.12.19	706	415	225	2 951	4 297

	MORBANK					
	Aksje- kapital	Overkurs	Hybrid- kapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital ¹	Sum egenkapital
Balanse 31.12.17	706	415	400	282	1 937	3 740
Reklassifisering av verdipapirer fra VV til AK - IFRS 9 4)	0	0	0	0	-15	-15
IFRS 9-effekter avsetning tap på utlån 5)	0	0	0	0	0	0
Skatteeffekt ved implementering av IFRS 9	0	0	0	0	4	4
Balanse 1.1.2018, etter implementering av IFRS 9	706	415	400	282	1 926	3 729
Årets resultat	0	0	0	0	313	313
Konsernbidrag E18 Eiendommer AS ²⁾	0	0	0	0	0	0
Netto verdiendring utlån vurdert til virkelig verdi over OCI	0	0	0	0	-1	-1
Tilbakekjøp Fondsobligasjoner	0	0	-101	0	-1	-102
Emisjon fondsobligasjoner	0	0	225	0	-1	224
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	0	-13	-13
Balanse 31.12.18	706	415	524	282	2 223	4 150
Årets resultat	0	0	0	0	311	311
Konsernbidrag E18 Eiendommer AS ²⁾	0	0	0	0	0	0
Netto verdiendring utlån vurdert til virkelig verdi over OCI	0	0	0	0	3	3
Tilbakekjøp Fondsobligasjoner	0	0	-299	0	0	-299
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	0	-15	-15
Balanse 31.12.19	415	225	225	282	2 522	4 150

1) Fond for urealiserte gevinster utgjør 0 millioner kroner både pr 31.12.19 og pr 31.12.18.

2) Det ble i 2019 avgitt konsernbidrag med skatteeffekt på TNOK 585 (TNOK 815) til datterdatter-selskapet E18 Eiendommer AS som hadde et fremførbart underskudd. Utsatt skattefordel var ikke bokført i dette selskapet. Det ble samtidig gitt tilsvarende beløp i konsernbidrag tilbake til BN Bank ASA fra E18-Eiendommer AS. Effekten av utnyttelse av ikke balanseført utsatt skattefordel bokføres mot egenkapitalen i mor og konsern.

3) Fondsobligasjoner er reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017 (Hybridkapital). Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne er utbetalte renter til Fondsobligasjonseierne justert for skattefradrag på årets rentekostnad.

4) Forvaltningsporteføljen ble etter IAS 39 klassifisert til virkelig verdi (FVO). Dette forvaltes som en ren likviditetsportefølje som holdes til forfall. Ved overgang til IFRS 9 endrer vi derfor prinsipp til amortisert kost for flytende papirer og sikringsbokføring for fastrentepapirer.

5) Dette er nettoeffekten av endringer i tap på utlån og endringer som følge av vurdering til virkelig verdi på utlån aktuell for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt eller SpareBank 1 Næringskreditt.

Millioner kroner	Note	Konsern		Morbank	
		2019	2018	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
Rente-/provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder		1 101	989	851	635
Rente-/provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder		-191	-162	-191	-162
Innbetaling av renter på andre plasseringer		290	351	275	335
Utbetaling av renter på andre lån	33	-446	-423	-419	-394
Inn-/utbetalinger (-) på utlån til kunder		-3 376	-1 540	-5 875	-1 781
Inn-/utbetalinger(-) på innskudd og gjeld fra kunder		-77	933	-77	937
Inn-/utbetalinger(-) på gjeld til kredittinstitusjoner		519	322	533	323
Inn-/utbetalinger(-) ved utstedelse og tilbakekjøp av verdipapirer	29	2 441	1 329	2 441	1 329
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer		5	20	5	20
Andre inn-/utbetalinger		30	0	33	-69
Utbetalinger til leverandører for varer og tjenester		-148	-157	-117	-123
Utbetalinger til ansatte, pensjoner og sosiale kostnader		-113	-109	-95	-92
Utbetalinger av skatter		-101	-74	-62	-74
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-66	1 479	-2 698	884
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
Inn-/utbetalinger(-) på fordringer på kredittinstitusjoner		1	-25	2 519	504
Inn-/utbetalinger(-) på kortsiktige plasseringer i verdipapirer		493	-1147	608	-1 159
Inn-/utbetalinger(-) på langsiktige plasseringer i verdipapirer		0	-25	0	93
Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	26	4	11	4	11
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	26	-11	-20	-11	-20
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		487	-1 206	3 120	-571
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
Inn-/utbetalinger (-) av ansvarlig lånekapital	33	-61	0	-61	0
Innbetalinger ved utstedelse av nye fondsobligasjoner	33	0	224	0	224
Utbetaling ved tilbakekjøp av fondsobligasjoner	33	-299	-102	-299	-102
Utbetaling av utbytte til fondsobligasjonseierne	33	-15	-19	-15	-19
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-375	103	-375	103
Netto kontantstrøm for perioden		46	376	47	416
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 1.1.	7	895	519	894	478
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 31.12.¹⁾	7	941	895	941	894
1) Avstemming mot kontanter i balansen					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	7	902	591	902	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	109	373	1 761	4 500
SUM		1 011	964	2 663	5 091
Avregning mot forretningsbanker		-70	-69	-69	-70
Mellommærende mot BN Kreditt		0	0	-1 653	-4 127
SUM		941	895	941	894

Noter

	Side
NOTE 1 - Regnskapsprinsipper mv	39
NOTE 2 - Informasjon om driftssegmenter	45
NOTE 3 - Kapitaldekning	47
KREDITT-, MARKED- OG LIKVIDITETSRISIKO	
NOTE 4 - Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	49
NOTE 5 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - KONSERN	53
NOTE 6 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - MORBANK	58
NOTE 7 - Kontanter, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	63
NOTE 8 - Utlån	63
NOTE 9 - Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt	66
NOTE 10 - Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	67
RESULTATREGNSKAP	
NOTE 11 - Renteinntekter og lignende inntekter	74
NOTE 12 - Rentekostnader og lignende kostnader	74
NOTE 13 - Provisjonsinntekter og andre driftsinntekter	75
NOTE 14 - Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	75
NOTE 15 - Lønn og andre personalkostnader	76
NOTE 16 - Andre driftskostnader	76
NOTE 17 - Pensjonskostnader og -forpliktelser	77
NOTE 18 - Skatt	79
BALANSE	
NOTE 19 - Finansielle instrumenter etter kategori	81
NOTE 20 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter	83
NOTE 21 - Finansielle derivater	89
NOTE 22 - Motregningsrett finansielle derivater	90
NOTE 23 - Rentebærende verdipapirer	91
NOTE 24 - Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	91
NOTE 25 - Investering i eierinteresser	91
NOTE 26 - Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	92
NOTE 27 - Overtatte eiendommer	93
NOTE 28 - Innskudd fra og gjeld til kunder	93
NOTE 29 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	94
NOTE 30 - Innlån fra kredittinstitusjoner	94
NOTE 31 - Andre eiendeler.....	95
NOTE 32 - Annen gjeld og avsetninger	95
NOTE 33 - Ansvarlig lånekapital og hybridkapital.....	96
ØVRIGE OPPLYSNINGER	
NOTE 34 - Pantstillelser og garantiansvar pr. 31.12.	96
NOTE 35 - Ansatte og tillitsvalgte låneforhold	96
NOTE 36 - Opplysninger om nærstående parter	97
NOTE 37 - Aksjonærstruktur og aksjekapital	100
NOTE 38 - Foreslått, ikke vedtatt utbytte	100
NOTE 39 - Hendelser etter balansedagen og betingende forpliktelser	100
NOTE 40 - Resultatregnskap 4 siste kvartal	101
NOTE 41 - Tillitsvalgte og ledelse	102

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER MV

Informasjon om selskapet

BN Bank ASA (BN Bank) er et allment aksjeselskap, stiftet og hjemmehørende i Norge, og med forretningskontor i Trondheim. Banken har i tillegg avdelingskontor i Oslo.

Banken kan innenfor rammene av vedtektene og den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

BN Bank ASA avlegger konsernregnskap og selskapsregnskap for 2019 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkjent av EU.

Nye eller reviderte IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som er tatt i bruk i konsernet med ikrafttredelse i 2019

I 2019 har følgende nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger trådt i kraft med virkning for konsernets årsregnskap:

IAS 12 – Klassifisering av skatt på egenkapitalposter

Endring i IAS 12 medfører at skatt på egenkapitalposter som for skatteformål klassifiseres som gjeld (hybridkapital) ikke lenger skal klassifiseres som en del av egenkapitaltransaksjonen, men skal være som en del av skattekostnaden i resultatet. Sammenligningstall for 2018 er ikke omarbeidet, noe som medfører at skattekostnaden i 2019 er redusert med omtrent 4 millioner kroner sammenlignet med 2018.

IFRS 16 – Leasing

IASB publiserte i januar 2016 regnskapsstandarden IFRS 16 – Leasing. Standarden opphever, for leietakere, det tradisjonelle skillet mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler. Standarden medfører i større grad balanseføring av leieobjekter ("bruksrettseiendel") og tilhørende balanseføring av fremtidige leieforpliktelser. I resultatet erstattes leiekostnader med avskrivninger på aktivert bruksrett og rentekostnader på tilhørende leieforpliktelse. For BN Bank medfører standarden begrenset effekt på regnskapet. Se note 26 for en beskrivelse av overgangseffektene og effekter for 2019-regnskapet.

Nye eller reviderte IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som er godkjent, men ikke er trådt i kraft for 2019-regnskapet

Nedenfor er en beskrivelse av standarder og fortolkninger som er vedtatt frem til tidspunkt for avleggelse av konsernregnskapet, men hvor ikrafttredelsestidspunkt er frem i tid.

Endringer i IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7 som følge av IBOR reformen

IASB kom i september 2019 med endringer til IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7. Endringene gir foretak midlertidige lettelsener til særskilte krav knyttet til sikringsbøker i perioden med usikkerhet før de nåværende referansereferentene er byttet med alternative tilnærmet

risikofrie renter. Disse endringene gjelder fra 2020, men kan tidlig implementeres i 2019-regnskapet. BN Bank har valgt å tidlig implementere endringene. Valget om å tidlig implementere medfører at sikringsforholdene kan videreføres uberørt av IBOR-reformen. IBOR-reformen er en pågående prosess hvor referansereferent benyttet i fordringer, lån og derivater byttes med nye referansereferent.

Endring i IAS 1 og IAS 8 – Definisjon av vesentlighet

Definisjon av vesentlighet er utvidet fra å gjelde å utelate informasjon eller gi feilinformasjon, til også å gjelde å ta kelegge informasjon i regnskapet. Dette for å sikre at vesentlig informasjon ikke blir skjult i ikke vesentlig informasjon. Endringen er gjeldende fra 1.1.2020 og antas ikke å ha vesentlig betydning for regnskapet til BN Bank.

Sammenligningstall

Alle beløpmessige størrelser i resultat, balanse, kontantstrøm og tilleggsopplysninger er angitt med ett års sammenligningstall. Sammenligningstall er utarbeidet basert på de samme prinsipper som tall for siste periode, med unntak av endringer som følge av implementering av IFRS 16 og endringer i IAS 12 med virkning fra og med 1.1.2019. Viser til note 26 for en nærmere beskrivelse av effekter av IFRS 16.

Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse på enkelte områder utøvd skjønn og lagt til grunn antagelser om fremtidige hendelser som grunnlag for regnskapsføring. Det vil naturlig nok være en iboende usikkerhet knyttet til regnskapsposter som bygger på bruk av skjønn og forutsetninger om fremtidige hendelser. Ved utøvelse av skjønn og fastsettelse av forutsetninger om fremtidige hendelser vil ledelsen se hen til tilgjengelig informasjon på balansedagen, historisk erfaring med lignende vurderinger, samt markedets og tredjeparters vurdering av de aktuelle forholdene. Selv om ledelsen legger til grunn sitt beste skjønn og bygger på de beste estimater tilgjengelig, må man påregne at faktiske utfall i enkelte tilfeller kan avvike vesentlig fra det som legges til grunn for regnskapsføring. Poster som inneholder vesentlige estimater er nærmere omtalt nedenfor.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Virkelig verdi av finansielle instrumenter er til dels beregnet basert på forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Dette gjelder særlig ved fastsettelse av relevant påslag for kredittrisiko ved virkelig verdifastsettelse for fastrentepapirer i form av innlån, utlån og verdipapirer utstedt av andre. Ledelsen har i slike tilfeller basert sine vurderinger på den informasjon som er tilgjengelig i markedet kombinert med beste skjønn. Slik informasjon vil blant annet være kredittvurderinger gjennomført av andre kredittinstitusjoner.

Avsetning til tap på utlån

Avsetning til tap på utlån beregnes basert på modeller tilpasset IFRS 9. Se nærmere beskrivelse under avsnittet «Finansielle instrumenter».

Brukstid for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med begrenset levetid

Det estimeres en forventet restverdi, brukstid og tilhørende avskrivningssatser for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med begrenset levetid. Forventet brukstid og restverdi vurderes på nytt minst en gang i året.

Regnskapsprinsipper

Finansielle instrumenter

Klassifisering og måling

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. For finansielle eiendeler skiller det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktsfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer skal som hovedregel føres i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument, som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag etter en

virksomhetsoverdragelse, kan utpekes som målt til virkelig verdi med verdiendringer over OCI.

Finansielle forpliktelser

For finansielle forpliktelser som er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet skal endringer i verdien som skyldes selskapets egen kredittrisiko innregnes i OCI, med mindre innregningen i OCI skaper eller forsterker et regnskapsmessig misforhold.

Sikringsbokføring

Etter IFRS 9 skal sikringseffektiviteten knyttes opp mot ledelsens risikostyring. Standarden oppstiller flere kvalitative krav, herunder at det skal være en økonomisk sammenheng mellom sikringsinstrument og sikringsobjekt, og at kredittrisiko ikke skal dominere verdiendringene til sikringsinstrumentet. Det er tilstrekkelig med en prospektiv (fremadskuende) effektivitetstest. Sikringsdokumentasjon kreves fortsatt.

Klassifisering i BN Bank

Balansepost	Finansielt instrument	Verdsettelse*
EIENDELER		
Netto utlån til kunder	P.t. lån ¹ som ikke kvalifiserer for salg til boligkreditt eller næringskreditt	Amortisert kost
Netto utlån til kunder	Lån som kvalifiserer for salg til boligkreditt eller næringskreditt	VVOCI
Netto utlån til kunder	Fastrenteutlån til kunder	VVP&L
Rentebærende verdipapirer	Likviditetsporteføljen, flytende rente	Amortisert kost
Rentebærende verdipapirer	Likviditetsporteføljen, fast rente	Sikringsbokføring
Finansielle derivater	Derivater	VVP&L
Aksjer, andeler og andre EK-instrumenter	Aksjer, ikke trading	VVP&L
GJELD		
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Verdipapirgjeld, flytende rente	Amortisert kost
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Verdipapirgjeld, fast rente	Sikringsbokføring

1) P.t. lån er lån med flytende rente på standardiserte vilkår. Dette er normale vilkår i Norge på boliglån og til deler av bedriftsmarkedet.

*) Forklaring til tabell

VVOCI Virkelig verdi med endring over utvidet resultat

VVP&L Virkelig verdi med endring over resultat (pliktig)

Tapsavsetning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

For kundefordringer uten vesentlige finansieringskomponenter skal en forenklet modell benyttes, der det avsettes for forventet tap over hele levetiden fra førstegangs balanseføring.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Tapsanslaget skal lages kvartalsvis, og vil bygge på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene vil bli beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn. Se note 10 for ytterligere detaljer vedrørende oppbygning av tapsmodellen og sensitivitetsanalyser.

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap

som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller trinn 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig. For bedriftsmarkedslån tilsier dette en økning på minst 2 risikoklasser og at PD er høyere enn 4. For personmarkedslån innebærer dette en økning i PD på minimum 150 % og en PD over 0,6 %. Videre vil også lån som er misligholdt over 30 dager overføres til trinn 2.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under gjeldende regelverk defineres som misligholdte og nedskrevne. Viser til avsnittet «Kredittisiko» i note 5 for en nærmere beskrivelse av vurderinger rundt objektive bevis.

Misligholdte lån

Misligholdte lån defineres som lån hvor låneavtalen ikke er overholdt og dette ikke skyldes normale forsinkelser eller andre tilfeldige forhold hos lånekunden. Lån som ikke er betjent 90 dager etter terminforfall, anses i alle tilfeller som misligholdt. Tapsutsatte engasjementer hvor det er åpnet konkurs- eller gjeldsforhandlinger, iverksatt rettslig inkasso, utpanting er foretatt, utlegg er tatt eller hvor andre forhold som svikt i likviditet eller soliditet eller brudd på øvrige klausuler i låneavtaler med banken, defineres også som misligholdte. Reforhandlede lån behandles som tapsutsatte lån ettersom dette er lån som ellers kunne blitt misligholdt.

Konstaterte tap

Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes som endelige og bokføres som konstaterte tap. Dette omfatter tap hvor konsernet har mistet sitt krav overfor debitor ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom og ved gjeldsettergivelse. Dette gjelder også i de tilfeller banken på annen måte har innstilt inndrivelse eller gitt avkall på deler av eller hele engasjementer.

Fastrenteutlån

Fastrenteutlån balanseføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. I BN Bank vil man ved verdsettelse av utlån til virkelig verdi beregne en kundespesifikk margin på hvert enkelt kundeengasjement, og denne margin inngår i alle senere verdsettelsler slik at det som ellers kunne gitt opphav til en dag en gevinst eller et dag en tap vil amortiseres over hele utlånets løpetid. Ved vurdering til virkelig verdi kommer tap til uttrykk gjennom

endringer i kredittrisikopåslag i diskonteringsrentene, samt gjennom justeringer av forventede kontantstrømmer som ligger til grunn for neddiskontering.

De objektive bevis om verdifall som danner grunnlag for nedskrivning av lån til amortisert kost, er de samme typer av hendelser som danner grunnlag for endrede vurderinger av kredittrisiko og forventede kontantstrømmer ved virkelig verdiberegninger for lån vurdert til virkelig verdi. Tap knyttet til utlån vurdert til virkelig verdi er presentert under tap på utlån.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjell fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Motregning og nettopresentasjon

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

Finansielle instrumenter – Klassifisering av påløpte renter

Påløpte renter vises gjennomgående sammen med verdien av de tilhørende finansielle instrumenter, både for innlån, utlån, derivater og rentepapirer emittert av andre. For innlån og utlån gjelder denne klassifiseringen uavhengig av om instrumentet er vurdert til amortisert kost eller virkelig verdi.

Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi

Finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked, verdsettes til observerte markedspriser. Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, verddivurderes ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker baserer seg på nylig inngåtte transaksjoner mellom uavhengige parter, referanse til instrumenter med tilnærmet samme innhold eller diskonterte kontantstrømmer. Verdsettelse baserer seg så langt som mulig på eksternt observerte parameterverdier. Alle utlån og innskudd som er vurdert til virkelig verdi, er vurdert på basis av diskonterte kontantstrømmer.

Der verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi skjer ved bruk av verdsettelsesteknikker, vil verdsettelse potensielt kunne gi opphav til en gevinst eller et tap dag en dersom virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmodell avviker fra transaksjonspris. Slike gevinster og tap kan ikke innregnes i resultatregnskapet dag en. I BN Bank vil man ved verdsettelse av utlån til virkelig verdi beregne en kundespesifikk margin på hvert enkelt kundeengasjement, og denne margin inngår i alle senere verdsettelse slik at det som ellers kunne gitt opphav til en dag en gevinst eller et dag en tap vil amortiseres over hele utlånets løpetid. For innlån og papirer i forvaltningsportefølje kontrolleres resultat av verdsettelse mot transaksjonspris, og ved ikke uvesentlige avvik vil det beregnes et spesifikt tillegg i diskonteringsrenten pr kontrakt som tillegges diskonteringsrenten i alle senere verdsettelse slik at "dag en gevinst" eller et "dag en tap" amortiseres over hele papirets løpetid.

Øvrige regnskapsprinsipper

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter morbanken BN Bank ASA (BN Bank) og de heleide datterselskapene Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) og Collection Eiendom AS.

Datterselskaper er alle enheter (inklusive foretak med avgrenset formål - Special Purpose Entities) der konsernet har makt til å styre enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll inkluderes virkningen av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører.

Ved overtakelse av kontroll i et foretak blir alle identifiserte eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi samsvar med IFRS 3.

Datterselskaper som er besluttet avhendt innen 12 måneder klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5.

Konsernregnskapet skal vise eiendeler og gjeld, den økonomiske stilling og resultat for selskap som inngår i konsernet, som om disse selskapene var én økonomisk enhet. Interne mellomværende, aksjer, vesentlige transaksjoner og gevinster/tap som er oppstått ved

overføring av eiendeler som fortsatt er i behold, mellom selskapene i konsernet, er derfor eliminert.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

I morselskapets selskapsregnskap er datterselskaper og tilknyttede selskaper innregnet til kostpris. Utbytte inntektsføres i det året utbytte er endelig vedtatt.

I konsernregnskapet behandles tilknyttede selskaper etter egenkapitalmetoden.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost eller virkelig verdi over utvidet resultat, resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. Renteinntekter beregnes basert på brutto utlån for utlån i trinn 1 og 2, og netto utlån i trinn 3.

Renter (nominelle) fra fastrenteutlån inntektsføres som renteinntekter etter hvert som de opptjenes, samt at endringer i virkelig verdi av forventede fremtidige kontantstrømmer resultatføres over linje for verdiendringer av finansielle instrumenter til virkelig verdi.

Renter (nominelle) fra finansielle instrumenter målt til virkelig verdi inntektsføres eller kostnadsføres etter hvert som de opptjenes

Renter fra finansielle derivater som inngår i sikringsbokføring klassifiseres sammen med rentene på sikringsobjektet under rentekostnader.

Renter fra finansielle derivater som sikrer fastrenteutlån eller fastrente innlån som frivillig føres til virkelig verdi, klassifiseres sammen med rentene på de underliggende objektene under rentekostnader.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt oppnår. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Provisjoner, gebyrer og lignende som ikke inngår i effektiv renteberegning for innlån eller utlån, resultatføres etter hvert som de opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader

Valuta

Inntekter og kostnader i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

Balanseposter i utenlandsk valuta er i det vesentlige sikret ved tilsvarende poster på motsatt side i balansen eller ved gjennomføring av sikringshandler. Valutaterminer benyttes kun som sikringsforretninger og inngås for å sikre identifiserte poster. Eiendeler og gjeld i fremmed valuta er omregnet til norske kroner etter bankenes midtkurser for valuta på balansedagen. Valutaterminer er vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Overtatte eiendommer

Eiendommer som er overtatt ved innrivelse av misligholdte engasjementer, og hvor konsernet ikke tar sikte på å beholde eiendommen til varig eie eller bruk, presenteres på egen linje i balansen. Overtatte eiendommer er på overtakelsestidspunktet vurdert til det laveste av overtakelseskost og antatt realisasjonsverdi. Ved senere regnskapsavleggelse vurderes eiendommene til det laveste av denne anskaffelseskost og antatt realisasjonsverdi på balansedagen. Gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer føres under tap på utlån ettersom det er en nær tilknytning mellom den overtatte eiendommen og opprinnelig utlån. Når det vedtas en plan for avhendelse av overtatte eiendommer, vil eiendommene presenteres på egen linje i balansen som holdt for salg.

Overføring av utlån

BN Bank har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom BN Bank og kredittforetakene, forestår BN Bank forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. BN Bank mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til overførte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med BN Bank foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra BN Bank samtidig som BN Banks rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. BN Bank har beregnet det beløp som knytter seg til gjenværende involvering som svært liten og BN Bank har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de overførte utlånene.

Det vises til beskrivelse i note 9.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Dersom den virkelige verdi av et driftsmiddel er vesentlig lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående, skrives driftsmiddelet ned til virkelig verdi.

Bruksrettseiendeler og leieforpliktelser – IFRS 16

Alle ikke uvesentlige leieavtaler med varighet over 12 måneder blir balanseført som bruksretter i balanse i henhold til IFRS 16. Bruksrettseiendeler blir verdsatt til nåverdien av fremtidige leieforpliktelser pluss eventuelle forskuddsbetalinger på tidspunkt for inngåelse av leieavtale. Eventuelle etableringsomkostninger vil også inngå i balanseført verdi på eiendelen. Tilhørende forpliktelse blir balanseført som en leieforpliktelse. Bruksretter blir avskrevet over forventet levetid (leieperiode) og tilhørende leieforpliktelse rentebelastet med marginal lånerente. Leieforpliktelse justeres ved endring i fremtidige kontantstrømmer, for eksempel ved indeksregulering av husleie. Verdien på tilhørende bruksrettseiendel øker da tilsvarende. Se note 26 for ytterligere detaljer.

Immaterielle eiendeler

Kjøpte datasystemer og programvarer oppføres i balansen til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få programmene operative) og avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid.

Utgifter til immaterielle eiendeler innregnes som kostnad etter hvert som de påløper, med mindre de oppfyller innregningskriteriene som immaterielle eiendeler.

Pensjonskostnader og – forpliktelser

Konsernet har gått over til innskuddsbasert pensjonsordning fra 1.1.2017 for alle ansatte. Selskapet har et par usikrede ordninger som løper over drift, og som innregnes som ytelsesbasert ordning. Se note 17 for en nærmere beskrivelse av ytelsesbaserte ytelser. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Ved innskuddsplaner betaler selskapet inn faste bidrag til et forsikringselskap. Selskapet har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler dersom det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelser som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad, i takt med at plikten til å betale innskudd påløper. Forskuddsbetalte innskudd føres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Skatt

Skatt periodiseres som en kostnad uavhengig av betalingstidspunktet. Skattekostnaden reflekterer dermed normalt årets og fremtidig betalbar skatt som følge av årets aktivitet. Skatt som ventes utlignet på årets resultat, inngår i årets skattekostnad og benevnes betalbar skatt.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Eventuelle netto utsatt skattefordel føres opp som en eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende forskjellene vil kunne realiseres.

Presentasjon av utbytte

Foreslått utdeling av utbytte presenteres som egenkapital inntil endelig vedtak av utdelingen har funnet sted. Utdeling presenteres deretter som avsatt utbytte inntil utbetaling av utbytte skjer.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser

Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt (juridisk eller faktisk) som er resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at en strøm av ressurser som omfatter økonomiske fordeler ut fra foretaket, vil kreves for å gjøre opp plikten, og det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende plikten på balansedagen. Dersom vesentlig, tas det hensyn til tidsverdien av penger ved beregning av avsetningens størrelse.

Det foretas ingen innregning av betingede eiendeler eller betingede forpliktelser.

Ansvarlige lån og fondsobligasjoner

Ansvarlige lån måles til amortisert kost som andre langsiktige lån. Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld.

En fondsobligasjon er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har under nærmere gitte vilkår ikke plikt til å betale ut renter, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjoner er klassifisert som hybridkapital under egenkapital da disse ikke tilfredsstiller definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Obligasjonene er evigvarende og BN Bank har rett til å ikke betale renter til investorene. Rentene presenteres ikke som en rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen.

Behandling av ansvarlige lån og fondsobligasjoner i beregningen av konsernets kapitaldekning er omtalt i note 3 Kapitaldekning.

Kontanter

I linje for kontanter inngår kontantbeholdninger og innskudd og fordringer hos kredittinstitusjoner og sentralbanker.

Kontantstrømoppstillingen presenteres ved bruk av den direkte metode, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er blitt identifisert som konsernledelsen. Felleskostnader er fordelt på segmentene ved hjelp av fordelingsnøkler på de enkelte koststedene (avdelinger mv) og kostnadstypene. Nøklene er fastsatt basert på ulike kriterier på en slik måte at de best mulig reflekterer underliggende kostnadsdrivere.

NOTE 2 INFORMASJON OM DRIFTSSEGMENTER

Segmentrapporteringen er regelmessig gjennomgått med ledelsen. Ledelsen har valgt å inndele rapporteringssegmentene etter de underliggende forretningsområder bedriftsmarked (BM) og personmarked (PM).

			KONSERN
Millioner kroner	BM	PM	SUM 2019
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	327	303	630
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	42	95	137
Inntekter av aksjer andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	2	2
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	0	-16	-16
Netto resultat fra finansielle instrumenter	-4	7	3
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	-4	-7	-11
Lønn og andre personalkostnader	45	83	128
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	6	17	23
Andre driftskostnader	21	112	133
Sum andre driftskostnader	72	212	284
Driftsresultat før tap på utlån	293	179	472
Tap på utlån ¹⁾	15	22	37
Driftsresultat etter tap på utlån	278	157	435
Beregnet skattekostnad	68	40	108
Resultat etter skatt	210	117	327
Resultat fra virksomhet holdt for salg	0	0	0
Resultat inkl virksomhet holdt for salg	210	117	327

Millioner kroner	BM	PM	Sum 2019
Balanse			
Utlån (brutto) forvaltet portefølje	15 920	26 700	42 620
Innskudd fra og gjeld til kunder	977	14 383	15 360

1) Tap tilordnet PM inkluderer tap på 9 millioner kroner på engasjement med BN Bolig AS

			KONSERN
Millioner kroner	BM	PM	SUM 2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	267	257	524
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	35	97	132
Inntekter av aksjer andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	7	7
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	0	-15	-15
Netto resultat fra finansielle instrumenter	-1	11	10
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	-1	3	2
Lønn og andre personalkostnader	41	82	123
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	-1	8	7
Andre driftskostnader	25	118	143
Sum andre driftskostnader	65	208	273
Driftsresultat før tap på utlån	236	149	385
Tap på utlån	-7	-3	-10
Driftsresultat etter tap på utlån	243	152	395
Beregnet skattekostnad	61	40	101
Resultat etter skatt	182	112	294
Resultat fra virksomhet holdt for salg	0	0	0
Resultat inkl virksomhet holdt for salg	182	112	294
<hr/>			
Millioner kroner	BM	PM	Sum 2018
Balanse			
Utlån (brutto) forvaltet portefølje	14 116	24 735	38 851
Innskudd fra og gjeld til kunder	788	14 121	14 909

Konsernet opererer i et geografisk begrenset område og rapportering på geografiske segmenter gir lite tilleggsmasjon. Utlån er imidlertid fordelt geografisk i note 5 og 6.

NOTE 3 KAPITALDEKNING

Prosess for vurdering av kapitalbehov

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og fremoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente-, valuta- og spreadrisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierrisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko, juridisk risiko, strategisk risiko, risiko knyttet til pensjonsforpliktelser og system risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med vurderinger og beregninger basert på ulike forutsetninger.

BN Bank har gjennomført vurderingene for 2019 med tilhørende rapportering til Finanstilsynet. Bankens risiko-, kapital- og likviditetssituasjon er god. Styring og kontroll av risiko vurderes som tilfredsstillende, og banken er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til risikonivå. Bankens kapitalmål er det til enhver tid gjeldende regulatoriske minimumskrav og bufferkrav i henhold til Pilar 1 med tillegg av bankens gjeldende Pilar 2-tillegg og en administrasjonsbuffer på 1,7 prosentpoeng. Per utgangen av 2019 utgjør dette 18,2 prosent. Ren kjernekapitaldekning er 21,2 prosent ved utgangen av 2019 og således godt over kapitalmålet.

Regelverk

Generelt

Med hjemmel i Finansforetaksloven § 14-1 stilles det et minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner:

- 4,5 prosent i ren kjernekapitaldekning
- 6,0 prosent i kjernekapitaldekning
- 8,0 prosent i ansvarlig kapital

Krav til beregningsgrunnlaget er fastsatt i CRR/CRD IV- forskriften, der det blant annet angis krav til beregningsgrunnlag for kredittrisiko og operasjonell risiko. CRR/CRD IV-forskriften omhandler også krav til kapitaldekning for markedsrisiko m.v. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak. Konsernet har ingen handelsaktivitet i finansielle instrumenter slik dette er definert i forskriften. Disse reglene har dermed ingen betydning for konsernets kapitaldekning.

Etter reglene består ansvarlig kapital av to hovedkomponenter:

1. Kjernekapital: Egenkapital (aksjekapital, overkursfond og annen egenkapital) og fondsobligasjoner.
2. Tilleggskapital: Evigvarende og tidsbegrenset ansvarlig lånekapital

Til fradrag i kjernekapitalen kommer immaterielle eiendeler.

Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital medtas som tilleggskapital etter følgende regler:

- Lånet skal ha en opprinnelig løpetid på minst 5 år. Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital avkortes forholdsmessig de siste 5 årene før forfall med 20 prosent hvert år.
- Summen av de postene som inngår i tilleggskapitalen kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen, og tidsbegrenset ansvarlig lånekapital kan ikke utgjøre mer enn 50 prosent av kjernekapitalen.

Til fradrag i ansvarlig kapital kommer eierandeler i andre finansinstitusjoner ut over visse rammer.

Kapitalkrav for konsernforhold

Kapitaldekningsreglene gjelder også på konsolidert basis. Av finansforetaksloven § 18-2, 1a skal full konsolidering anvendes for datterforetak. Etter finansforetaksloven § 17-13 skal finansforetak som deltar i samarbeidende grupper foreta forholdsmessig konsolidering uavhengig av størrelsen på eierandelen. Fra 1.1.2018 foretar BN Bank en forholdsmessig konsolidering av eierandelen i SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Kredittkort.

Ved beregning av morbankens kapitaldekning, gis aksjepostene i datterselskapene en vektning på 100 prosent.

Kapitaldekning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Aksjekapital	706	706	706	706
Overkursfond	415	415	415	415
Avsatt utbytte ⁴	150	0	150	0
Annen egenkapital	2 773	2 610	2 652	2 502
Sum egenkapital ³	4 044	3 731	3 923	3 623
Kjernekapital				
Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-24	-26	-21	-25
Fradrag for avsatt utbytte	-150	0	-150	0
Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-4	0	-4	0
Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-135	-110	-96	-68
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-20	-23	-16	-17
Sum ren kjernekapital	3 711	3 572	3 636	3 513
Fondsobligasjoner, hybridkapital ^{1 og 3}	305	302	225	225
Sum netto annen kjernekapital	4 016	3 874	3 861	3 738
Tilleggskapital utover kjernekapital				
Tidsbegrenset ansvarlig kapital ¹	397	606	300	500
Sum tilleggskapital	397	606	300	500
Netto ansvarlig kapital	4 413	4 480	4 161	4 238
Minimumskrav ansvarlig kapital Basel III²				
Engasjement med spesialiserte foretak	544	451	375	179
Engasjement med øvrige foretak	26	22	23	15
Engasjement med massemarked SMB	9	7	3	2
Engasjement med massemarked pant i fast eiendom	505	443	296	255
Engasjement med øvrig massemarked	1	1	0	0
Egenkapitalposisjoner	2	8	122	127
Sum kredittrisiko IRB	1 087	932	819	578
Operasjonell risiko	113	91	77	52
Engasjementer beregnet etter standardmetoden	176	242	291	432
Overgangsordning	0	224	0	0
Kredittverdighet hos motpart (CVA-risiko)	24	22	2	2
Minimumskrav ansvarlig kapital	1 400	1 511	1 189	1 064
Beregningsgrunnlag	17 492	18 887	14 865	13 302
Bufferkrav				
Bevaringsbuffer (2,5%)	437	472	372	333
Motsyklisk buffer (2,5% og 2%)	437	378	372	266
Systemrisikobuffer (3,0 %)	525	567	446	399
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	1 399	1 417	1 189	998
Tilgjengelig ren kjernekapital (fratrasket 4,5%)	2 924	2 722	2 967	2 915
Kapitaldekning				
Ren kjernekapitaldekning	21,2 %	18,9 %	24,5 %	26,4 %
Kjernekapitaldekning	23,0 %	20,5 %	26,0 %	28,1 %
Kapitaldekning	25,2 %	23,7 %	28,0 %	31,9 %
Uvektet kjernekapitalandel	8,3 %	8,5 %	11,7 %	12,1 %

¹ For nærmere detaljer, se note 33.

² Fra og med 2. kvartal 2014 fikk BN Bank godkjenning til bruk av interne målemetoder for kredittrisiko knyttet til foretaksengasjement. Fra og med 2. kvartal 2015 fikk BN Bank godkjenning til bruk av interne målemetoder for kredittrisiko knyttet til massemarkedsengasjement med pantsikkerhet i boligeiendom. Historiske minimumskrav til ansvarlig kapital er rapportert etter standardmetoden.

³ I balansen er fondsobligasjoner reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017. Fra 1.1.2018 inkluderer kapital forholdsmessig konsolidering av investeringer i finansiell sektor.

⁴ Kapitaldekning avviker i forhold til Q4-rapport 2018 på bakgrunn av endringer i eiersammensetningen, se nærmere omtale i styrets beretning.

NOTE 4 RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVALITATIV BESKRIVELSE**Risikostyring i BN Bank**

Konsernet har som del av sin forretningsstrategi å holde en lav risikoprofil i all virksomhet.

Organisering**Styret**

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Figuren nedenfor viser hvilke risikostrategier bankens styre har vedtatt og forholdet mellom disse.

Internrevisor

Internrevisjonen er styrets redskap for å påse at risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i konsernets risikostyring blir gjennomgått og vurdert implementert.

Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Avdeling for Risikostyring og Compliance

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av linje- og støtteenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har også fullmakt til å rapportere direkte til styret dersom det finnes påkrevd. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikobildet, og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Risikostyringsprosessen

Det foreligger forsvarlige og hensiktsmessige strategier og prosesser for risikostyring og kontroll, og vurdering av bankens samlede kapitalbehov. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). For å strukturere rammeverket kan prosessen deles inn i fem hoveddeler.

i) Identifisering av risiko

For alle risikoer foreligger det et passende system for risikoovervåking. Det foreligger også en prosess for å fange opp endringer i eksisterende risikoer og eventuell eksponering for nye risikoer. Sistnevnte gjelder spesielt i forbindelse med endring av eksisterende eller opprettelse av nye virksomhetsområder eller produkter.

ii) Tallfesting av risikoeksponering

For å analysere bankens eksponering av risiko, blir alle vesentlige risikoer vurdert opp mot bankens egenkapital.

iii) Vurdering av kapitalbehov

Bankens kapitalbehov vurderes ut fra kvaliteten på styring og kontroll av de ulike risikoene og risikonivået banken er utsatt for. Kapitalmålet blir videre tilpasset bankens forretningsplaner og vekstambisjoner, utvikling i rammebetingelser, kapitalplanlegging og kriseberedskap.

iv) Rammesetting (ex ante kontroll)

Alle vesentlige risikoer har en ramme.

v) Risikoovervåking og ex post kontroll

I tilfeller der risiko ikke er kvantifiserbar er formålet med risikoovervåkingen å kontrollere prosessrelaterte krav eller kvalitative krav. Rapportering av risikoovervåkingen følger en fast frekvens og gir et dekkende bilde av situasjonen. I tilfeller der risikoeksponering oppstår raskt eller uventet skal det utarbeides ad hoc rapportering. Med ex post kontroll menes at dersom risikoovervåkingen avdekker at reell eksponering er større enn ønsket eksponering, så skal det gjøres tiltak. Ex post kontroll kan sees på som det siste trinnet i risikostyringsprosessen og samtidig startpunktet for en ny prosess.

Risikokategorier

For risikostyringsformål skiller BN Bank mellom følgende risikoer:

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at konsernets motparter eller kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor BN Bank. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på motparter/kunder, i hovedsak utlån, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter. Oppgjørrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at alle transaksjoner ikke skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko. I utlånsporteføljen er kredittrisiko en funksjon av to hendelser, og begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap. Den ene er manglende betalingsevne eller -vilje hos låntakerne. Den andre er at verdien av den underliggende pantesikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke BN Banks krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet. Utlånsengasjementer i bedrifts- og personmarkedet risikoklassifiseres før det treffes kredittbeslutning. Klassifiseringen oppdateres minst én gang per år for bedrifter og månedvis for portefølje personmarked.

Overvåkingen er basert på et internt risikoklassifiseringssystem. BN Bank har modellvertøy for analyse av kredittrisiko innenfor hhv. næringseiendom, øvrig næringsvirksomhet og personmarkedet. Modellene tilordner hver debitor en PD-klasse og en LGD-klasse. PD-klassifiseringen angir sannsynligheten for at engasjementet misligholdes mens LGD-klassifiseringen gir et estimat på tapsraten (i forhold til eksponeringsstørrelsen) gitt at engasjementet misligholdes. PD og LGD er henholdsvis en forkortelse av det engelske Probability of Default og Loss Given Default. Produktet av den PD og LGD som tilordnes et enkeltengasjement gir engasjementets forventede tap i prosent av eksponeringsstørrelsen.

Kreditmodellene skiller seg fra hverandre når det gjelder hva som vurderes å være de vesentligste risikofaktorene i engasjementet. For eiendomsselskaper fokuseres det på nivå og usikkerhet på kontantstrømmene som genereres fra de eiendommene som finansieres for klassifisering i forhold til misligholdssannsynlighet. For andre typer foretak fokuseres det sterkere på tidligere oppnådde resultater/kontantstrøm, markedssituasjon, ledelse m.v. For klassifisering i forhold til tap ved mislighold fokuseres det på verdi og usikkerhet på verdi av de eiendommer som tjener som pantesikkerhet for lånet. For personmarkedet er oppmerksomheten knyttet til debtors inntekts- og formuesforhold i tillegg til ulike adferdsvariable. For LGD beregning er også her pantesikkerheten og pantets verdi i forhold til lånestørrelse sentralt.

Ledelsen mottar månedlig rapportering av kredittrisiko basert på risikoklassifiseringssystemet. Sentralt i denne sammenhengen er utviklingen i utlån basert på rammer og måltall fastsatt av styret. I notene 5 og 6 vises en vurdering av kredittrisiko ved utgangen av 2018 og 2019.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke evner å finansiere økninger i utlån og innfri bankens forpliktelser etter hvert som de forfaller (refinansieringsrisiko). Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som banken ønsker å benytte ikke fungerer (markedslikviditet). Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer og kontroll av kvalitative krav. Ledelsen mottar månedlig rapportering av likviditetsrisiko i forhold til rammer og mål. Styret mottar kvartalsvis rapportering av likviditetsrisikoen i forhold til rammer og mål. I notene 5 og 6 vises en vurdering av likviditetsrisiko ved utgangen av 2018 og 2019.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer. Konsernet overvåker forretningsrisiko gjennom kvalitative og kvantitative analyser av ulike forhold. De vesentligste faktorene som kan bli påvirket av endringer i markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer, er volum og marginer i inn- og utlånsvirksomheten, tap på utlån og driftskostnader.

Renterisiko

Renterisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis rentebindingstiden for bankens forpliktelser og fordringer på og utenfor balansen, ikke er sammenfallende. Bankens egenkapital skal i hovedsak være eksponert mot korte renter. Dette skal oppnås ved at forpliktelser og fordringer med rentebinding ut over ett år tilnærmet skal utligne hverandre. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer for rentefølsomhet. Det andre sentrale verktøyet i renterisikostyringen er gap-analysen som sammenligner rentebinding på aktiva- og passivasiden per periode og omfatter poster både på og utenfor balansen. Ledelsen og styret mottar jevnlig rapportering av eksponering mot fastsatte måltall og rammer. I notene 5 og 6 vises en vurdering av renterisikoen ved utgangen av 2018 og 2019.

Valutarisiko

Valutarisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis valutakursene endres. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer. Det utarbeides rapporter over total- og nettoposisjon i hver valuta. Ledelsen mottar jevnlig rapportering av denne analysen. I notene 5 og 6 vises en vurdering av valutarisikoen ved utgangen av 2018 og 2019.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som den risiko konsernet har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne rutiner, mennesker, systemer eller fra eksterne hendelser. Operasjonell risiko inkluderer mislighetsrisiko. Mislighetsrisiko består av flere typer uønskede handlinger, som blant annet hvitvasking, korrupsjon, bedrageri, interne misligheter (underslag, økonomisk utroskap, tyveri og lignende). De sistnevnte handlingene inngår i begrepet økonomisk kriminalitet. Fastsettelse av eksponeringen av operasjonell risiko skjer ved bruk av basismetoden i henhold til gjeldende regelverk, i tillegg til kvalitative analyser. Banken har etablert rutiner for jevnlig overvåking av operasjonell risiko med kvartalsvis rapportering til ledelsen og styret.

Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at BN Bank blir påført et negativt resultat fra eierposter i strategiske eide selskaper, eller at banken må tilføre ny egenkapital i strategisk eide selskaper, enten dette skyldes kraftig vekst eller for å sikre videre drift som følge av underskudd. Fastsettelse av eierrisiko skjer med utgangspunkt i selskapenes egen vurdering av kapitalbehov samt egne kvalitative analyser.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko er risiko for tap som følge av forringet omdømme. Dette inkluderer svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter og myndigheter. Bankvirksomhet er avhengig av tillit, både i markedet og i forhold til regulatoriske myndigheter. Hendelser som er negative for bankens omdømme kan skade likviditet og forretningsmuligheter.

Compliance risiko

Compliance risiko er risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Kapitalbehovet for denne risikoen baseres på kvalitative analyser/vurdering av styring og kontroll. Det er kvartalsvis rapportering av bankens compliance risiko til ledelse og styret.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for tap eller sviktende inntjening på grunn av feilslåtte strategiske satsninger, herunder vekstambisjoner, inntreden i nye markeder og/eller oppkjøp.

Konsentrasjoner av risiko

Konsentrasjonsrisiko henspeiler på den risikoen banken påtar seg som følge av at utlånsporteføljen ikke er tilstrekkelig diversifisert. Det medfører at banken vil være sårbar for enkelthendelser innenfor de områdene hvor man har en konsentrasjon.

Bransjekonsentrasjon er en ekstra risiko som banken påtar seg ved å gi ekstra mye lån til spesifikke bransjer, det vil si en ekstra risiko fordi banken har fordelt kundene ujevnt over bransjene. Bankens bedriftsmarkedsportefølje er i hovedsak rettet mot engasjement med pantessikkerhet i næringseiendom, og en mindre andel mot byggelån og prosjektfinansiering. Bankens eksponering mot byggelån og prosjektfinansiering er i hovedsak rettet mot boligeiendom. Risikofaktorene er først og fremst boligprisutvikling, arealledighet, leiepriser og renten. Sistnevnte er en generell makrovariabel, men eiendomsselskaper er tyngre eksponert mot renten enn mange andre bransjer som følge av høy låneandel og fordi eiendom er en eiendel med lang levetid.

Størrelsesrisiko er den ekstra risiko som banken påtar seg ved å gi store lån til enkeltkunder i stedet for å spre risikoen på flere mindre engasjement. BN Bank har høy konsentrasjonsrisiko knyttet til store engasjement innenfor næringseiendom.

Geografisk konsentrasjonsrisiko er risikoen for tap som følge av konsentrasjon i begrensede geografiske områder. Boliglån er primært konsentrert i Oslo/Akershus og har ellers eksponering i sentrale strøk i landet for øvrig. Næringseiendom er konsentrert om Oslo/Akershus som også er det klart best fungerende markedet innenfor næringseiendom.

Sikringsinstrumenter

Konsernet benytter følgende sikringsinstrumenter:

- Rentebytteavtaler (renteswapper) - avtaler om å bytte rentebetingelser for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.
- FRA-kontrakter - avtale om å bytte en avtalt rente mot en fremtidig fastsatt rente for et bestemt nominelt beløp for en bestemt periode.
- Valuta-terminer – avtale om kjøp eller salg av fremmed valuta med oppgjør på et bestemt fremtidig tidspunkt.

Formålet med bruk av sikringsinstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

NOTE 5 RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVANTITATIV BESKRIVELSE - KONSERN**Markedsrisiko****Renterisiko**

Noten er en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31. desember. Konsernets renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallellt renteskift på ett prosentpoeng for hele rentekurven for alle balanseposter.

Risikoen har gjennom hele 2019 vært lav og innenfor den totale rammen fastsatt av bankens styre.

	KONSERN	
	Renterisiko, ved 1 %-poeng endring	
Rentekurverisiko konsern (mill. kr)	2019	2018
Løpetid		
0-3 mnd	8,7	2,7
3-6 mnd	-0,9	0,6
6-12 mnd	3,3	3,6
1-2 år	-1,3	-0,8
2-5 år	-5,4	-2,3
> 5 år	-1,7	-1,2
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	2,7	2,6

Reprisingstidspunkt for eiendeler og gjeld er basert på avtalte/sannsynlige rentereguleringstidspunkt for alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter. Utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder.

Konsernet benytter sikringsinstrumenter i styringen av renterisiko, se note 21.

Rentefølsomhet

Egenkapitalens rentefølsomhet viser den økonomiske eksponeringen for renteendringer. Den økonomiske eksponeringen er nåverdien av alle fremtidige resultatendringer som følge av renteskiftet. På hvilket tidspunkt resultatendringene fremkommer i regnskapet, kan ikke leses ut fra denne analysen.

Rentefølsomheten beregnes med utgangspunkt i hovedstol, (nåverdi for utlån) og løpetiden frem til neste renteendring for de ulike rentebærende variablene. Rentefølsomheten beregnes både for fastsatte løpetidsbånd, og totalt.

Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallellt renteskift på 1 %-poeng for hele rentekurven på alle balanseposter og tilhørende sikring.

I beregningen av den oppgitte rentefølsomheten er det forutsatt at utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder. Når det gjelder øvrige rentebærende eiendels- og gjeldsposter, er det forutsatt renteløpetid frem til dato for førstkommande renteregulering. Tilsvarende er det for verdipapirer med tilbakesalgs- og gjenkjøpsklausuler forutsatt renteløpetid frem til dato for neste utøvelsesmulighet. Det er videre forutsatt at det ikke er knyttet renterisiko til ikke-rentebærende poster.

Konsernets policy når det gjelder renterisiko er at verdien av konsernets egenkapital skal være lite følsom for renteendringer.

Valutarisiko

Netto valutaposisjon måles i hver valuta. Videre summeres henholdsvis lange og korte posisjoner. Eksponering er den høyeste absoluttverdien av lang og kort posisjon.

Valutaposisjon 31.12.2019

Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	KONSERN	
								Samlet	
Netto posisjon (absoluttverdi)	0,83	0,15	0,08	0,11	0,40	0,06	0,50	2,14	

Valutaposisjon 31.12.2018

Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	KONSERN	
								Samlet	
Netto posisjon (absoluttverdi)	0,36	0,99	0,96	0,38	0,36	0,59	0,37	2,09	

Sensitivitetsanalyse for endring i markedspriser - partiell analyse

Millioner kroner	KONSERN	
	Effekt egenkapital	
	2019	2018
Valutakurser +/- 10 % ¹	0,2	0,2

¹ Beregnet på absoluttposisjon per 31.12.2019 og 31.12.2018.

Sensitivitetsanalyse - Beskrivelse av modell og forutsetninger

Eksponering for markedsrisiko måles her gjennom partielle analyser der det ses på variasjon i en og en markedsvariabel, og dens mulige påvirkning på resultat/egenkapital.

Kreditrisiko**Tap fordelt på risikokategorier 31.12.2019**

Personmarked							KONSERN
Millioner kroner	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap		Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total ECL	Netto utlån ¹
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Risikokategori							
Lav	12 554	2	1	0	3	12 551	
Middels	647	0	4	0	4,790	643	
Høy	506	1	21	0	22	484	
Misligholdt og nedskrevet	101	0	0	11	11	91	
Samlet	13 808	3	26	11	40	13 768	

¹ Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Bedriftsmarked							KONSERN
Millioner kroner	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap		Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total ECL	Netto utlån ¹
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Risikokategori							
Lav	11 227	33	14	0	46	11 181	
Middels	472	9	3	0	12	460	
Høy	25	0	1	0	1	24	
Misligholdt og nedskrevet	109	0	0	23	23	86	
Samlet	11 834	42	18	23	82	11 751	

¹ Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Tap fordelt på risikokategorier 31.12.2018

							KONSERN
Millioner kroner	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total ECL	Netto utlån ¹	
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Lav	11 739	3	1	0	4	11 735	
Middels	476	0	4	0	4	472	
Høy	461	1	22	0	23	438	
Misligholdt og nedskrevet	89	0	0	5	5	84	
Samlet	12 765	4	27	5	36	12 729	

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

							KONSERN
Millioner kroner	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total ECL	Netto utlån ¹	
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Lav	8 987	21	14	0	35	8 952	
Middels	345	4	4	0	8	337	
Høy	47	0	6	0	6	41	
Misligholdt og nedskrevet	151	0	0	28	28	123	
Samlet	9 530	25	24	28	76	9 454	

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

For prinsipp knyttet til ECL-tap etter IFRS 9 vises til note 1.

Risikokategori er en kategorisering av risiko med bakgrunn i kombinasjoner av PD-klasse og LGD-klasse

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Boliglån prises basert på en prismatrise avhengig av risikoklassifisering hvor både låneutmåling og beregnet misligholdssansynlighet gjenspeiles.

Forfalte utlån 31.12.19

							KONSERN		
Millioner kroner	Ikke forfalt	Forfalt				12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Netto utlån ¹
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Personmarked	13 320	263	75	16	134	-3	-26	-11	13 768
Bedriftsmarked	11 834	0	0	0	0	-42	-18	-23	11 752
Utlån	25 154	263	75	16	134	-45	-44	-34	25 519

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Forfalte utlån 31.12.18

							KONSERN		
Millioner kroner	Ikke forfalt	Forfalt				12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Netto utlån ¹
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Personmarked	12 284	240	95	45	102	-4	-27	-5	12 729
Bedriftsmarked	9 523	4	2	0	1	-25	-24	-28	9 454
Utlån	21 807	243	97	45	102	-28	-50	-33	22 183

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Trinn 3 tapsavsetninger skal foretas når det er inntruffet et objektivt bevis for at et låneengasjement har verdifall. Dersom objektive indikatorer for verdifall identifiseres på enkeltengasjement, skal det beregnes en nedskrivning på utlånet dersom balanseført verdi er større enn nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med effektiv rente. I den estimerte kontantstrømmen vurderes sikkerhetens verdi ut fra en antatt realisasjonsverdi.

Geografisk fordeling¹ av brutto utlån pr. 31.12

Millioner kroner	KONSERN	
	2019	2018
Oslo/Akershus	19 732	16 103
Sør-/Østlandet for øvrig	2 502	2 758
Vestlandet	1 252	1 452
Trøndelag	1 576	1 236
Nord-Norge	283	292
Utlån	297	454
Utlån	25 642	22 295

Sør-/Østlandet for øvrig: Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Hedmark, Oppland.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark.

¹ Geografisk fordeling er basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

Risiko og avkastning varierer ikke vesentlig mellom de ulike geografiske områder, og det rapporteres derfor ikke segmentinformasjon etter geografisk område.

Maksimal eksponering for kredittrisiko

Millioner kroner	KONSERN	
	2019	2018
<i>Balansført:</i>		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	902	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	109	373
Netto utlån til kunder	25 503	22 157
Rentebærende verdipapirer	4 339	4 947
Finansielle derivater	77	113
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	845	729
Investering i eierinteresser	0	16
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	39	41
Andre eiendeler	16	13
<i>Utenfor balansen:</i>		
Finansielle garantier	94	84
Finansielle garantier SpareBank 1 SMN	250	250
Uopptrekte lånetilsagn, rammer og kreditter	3 602	2 859
Maksimal kredittrisiko	35 776	32 173

Maksimal kredittrisiko avdempes for enkelte av de finansielle eiendelene. Alle utlån, samt uopptrekte lånetilsagn mv er sikret gjennom stillelse av realsikkerhet.

Likviditetsrisiko**Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.19**

								KONSERN
Millioner kroner	Totalt	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	
Kontanter og fordringer på sentralbanker	902	0	902	0	0	0	0	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	108	108	0	0	0	0	0	
Netto utlån til kunder	25 503	6 003	137	128	1 902	8 495	8 838	
Rentebærende verdipapirer	4 339	0	175	306	575	2 885	398	
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	845	0	0	0	0	0	845	
Sum	31 697	6 111	1 214	434	2 477	11 380	10 081	
Innlån fra kredittinstitusjoner	7	7	0	0	0	0	0	
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 360	14 669	105	15	571	0	0	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 414	0	91	15	1 215	7 595	2 498	
Hybridkapital	227	0	0	0	0	0	227	
Ansvarlig lånekapital	439	0	0	0	0	0	439	
Sum	27 447	14 676	196	30	1 786	7 595	3 164	

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.18

								KONSERN
Millioner kroner	Totalt	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år	
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	0	591	0	0	0	0	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	373	0	373	0	0	0	0	
Netto utlån til kunder	22 157	5 005	112	112	1 839	6 302	8 787	
Rentebærende verdipapirer	4 947	0	383	1 071	171	2 817	505	
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	729	0	0	0	0	0	729	
Sum	28 797	5 005	1 459	1 183	2 010	9 119	10 021	
Innlån fra kredittinstitusjoner	19	0	19	0	0	0	0	
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 909	14 157	0	0	752	0	0	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 027	0	112	0	120	8 795	0	
Hybridkapital	524	0	0	0	0	0	524	
Ansvarlig lånekapital	501	0	0	0	0	0	501	
Sum	24 980	14 157	131	0	872	8 795	1 025	

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på aksjer og alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter (bortsett fra poster på udefinert løpetid). Innskudd fra og gjeld til kunder eksklusiv innskudd på tid er klassifisert med udefinert restløpetid. Når det gjelder utlån er trukket del av rammelån, kassekreditt, seniorlån osv. klassifisert med udefinert restløpetid.

Summen av eiendels- og gjeldspostene viser store avvik innenfor hvert tidsbånd. Dette har sammenheng med at utlånsavtalene normalt har en løpetid på 20 til 30 år, mens innlånene har kortere løpetid.

Styring av likviditetsrisiko er beskrevet i omtale av bankens systemer for styring av risiko, se note 4.

NOTE 6 RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVANTITATIV BESKRIVELSE - MORBANK**Markedsrisiko****Renterisiko**

Noten er en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31. desember. Konsernets renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallellt renteskift på ett prosent for hele rentekurven for alle balanseposter.

Risikoen har gjennom hele 2019 vært lav og innenfor den totale rammen fastsatt av bankens styre.

Rentekurverisiko konsern (mill. kr)	MORBANK	
	Renterisiko, 1 %-poeng endring	
	2019	2018
Løpetid		
0-3 mnd	8,7	2,7
3-6 mnd	-0,9	0,6
6-12 mnd	3,3	3,6
1-2 år	-1,3	-0,8
2-5 år	-5,4	-2,3
> 5 år	-1,7	-1,2
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	2,7	2,6

Renterisiko avdekkes og styres på konsernnivå. Det foreligger en intern avtale mellom BN Bank og BNkreditt som utligner eventuelle gap mellom selskapene.

Reprisingstidspunkt for eiendeler og gjeld er basert på neste avtale/sannsynlige rentereguleringstidspunkt for alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter. Utlån med flytende rente forutsettes å represses etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å represses etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder. (I samsvar med finansavtaleloven §18 og §50).

Konsernet benytter sikringsinstrumenter i styringen av renterisiko, se note 4.

Rentefølsomhet

Egenkapitalens rentefølsomhet viser den økonomiske eksponeringen for renteendringer. Den økonomiske eksponeringen er nåverdien av alle fremtidige resultatendringer som følge av renteskiftet. På hvilket tidspunkt resultatendringene fremkommer i regnskapet, kan ikke leses ut fra denne analysen.

Rentefølsomheten beregnes med utgangspunkt i hovedstol (nåverdi for utlån) og løpetiden frem til neste renteendring for de ulike rentebærende variablene. Rentefølsomheten beregnes både for fastsatte løpetidsbånd, og totalt.

Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallellt renteskift på 1 %-poeng for hele rentekurven for alle balanseposter og tilhørende sikring.

I beregningen av den oppgitte rentefølsomheten er det forutsatt at renten på innskudd og utlån med flytende rente endres med to ukers varsel for bedriftsmarkedskunder og to måneders varsel for personmarkedskunder. Når det gjelder øvrige rentebærende eiendels- og gjeldsposter, er det forutsatt renteløpetid frem til dato for førstkommende renteregulering. Tilsvarende er det for verdipapirer med tilbakesalgs- og gjenkjøpsklausuler forutsatt renteløpetid frem til dato for neste utøvelsesmulighet. Det er videre forutsatt at det ikke er knyttet renterisiko til ikke-rentebærende poster.

Konsernets policy når det gjelder renterisiko er at verdien av konsernets egenkapital skal være lite følsom for renteendringer.

Valutarisiko

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.19

									MORBANK
Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	Samlet	
Netto posisjon (absoluttverdi)		0,83	0,15	0,08	0,11	0,40	0,06	0,50	2,14

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.18

									MORBANK
Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	Samlet	
Netto posisjon (absoluttverdi)		0,36	0,99	0,96	0,38	0,36	0,59	0,37	2,09

Sensitivetsanalyse for endring i markedspriser - partiell analyse

			MORBANK	
Millioner kroner	Effekt egenkapital			
	2019	2018		
Valutakurser +/- 10 % ¹	0,2	0,2		

¹ Beregnet på absoluttposisjon per 31.12.2019 og 31.12.2018.

Sensitivetsanalyse - Beskrivelse av modell og forutsetninger

Eksponering for markedsrisiko måles her gjennom partielle analyser der det ses på variasjon i en og en markedsvariabel og dennes påvirkning på virkelig verdi av egenkapitalen.

Kredittrisiko

Tap fordelt på risikokategorier 31.12.2019

							MORBANK
Personmarked	Brutto utlån	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Sum ECL	Netto utlån ¹	
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Lav	12 554	2	1	0	3	12 551	
Middels	647	0	4	0	5	643	
Høy	506	1	21	0	22	484	
Misligholdt og nedskrevet	101	0	0	11	11	91	
Samlet	13 808	3	26	11	40	13 768	

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

							MORBANK
Bedriftsmarked	Brutto utlån	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Sum ECL	Netto utlån ¹	
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Lav	8 000	29	7	0	36	7 964	
Middels	406	7	2	0	9	397	
Høy	25	0	1	0	1	24	
Misligholdt og nedskrevet	0	0	0	0	0	0	
Samlet	8 430	36	10	0	45	8 385	

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Tap fordelt på risikokategorier 31.12.2018

							MORBANK
Personmarked	Brutto utlån	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Sum ECL	Netto utlån ¹	
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Lav	11 725	3	1	0	4	11 721	
Middels	474	0	4	0	4	470	
Høy	473	1	22	0	23	450	
Misligholdt og nedskrevet	93	0	0	5	5	88	
Samlet	12 765	4	27	5	36	12 729	

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

							MORBANK
Bedriftsmarked	Brutto utlån	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Sum ECL	Netto utlån ¹	
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3			
Lav	2 863	10	3	0	13	2 850	
Middels	223	2	0	0	2	221	
Høy	47	0	6	0	6	41	
Misligholdt og nedskrevet	41	0	0	5	5	36	
Samlet	3 174	12	9	5	26	3 148	

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

For prinsipp knyttet til ECL-tap etter IFRS 9 vises til note 1.

Risikokategori er en kategorisering av risiko med bakgrunn i kombinasjoner av PD-klasse og LGD-klasse

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Boliglån prises basert på en prismatrise avhengig av risikoklassifisering hvor både låneutmåling og beregnet misligholdssannsynlighet gjenspeiles.

Forfalte utlån 31.12.19

MORBANK

Millioner kroner	Ikke forfalt	Forfalt				12 mnd ECL	Levetid ECL -		Netto utlån ¹
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager		ikke objektive	objektive	
							bevis på tap	bevis på tap	
						Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Personmarked	13 320	263	75	16	134	-3	-26	-11	13 768
Bedriftsmarked	8 430	0	0	0	0	-36	-10	0	8 385
Utlån	21 750	263	75	16	134	-39	-36	-11	22 152

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Forfalte utlån 31.12.18

MORBANK

Millioner kroner	Ikke forfalt	Forfalt				12 mnd ECL	Levetid ECL -		Netto utlån ¹
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager		ikke objektive	objektive	
							bevis på tap	bevis på tap	
						Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Personmarked	12 284	240	95	45	102	-4	-27	-5	12 729
Bedriftsmarked	3 170	4	0	0	0	-12	-9	-5	3 148
Utlån	15 454	244	95	45	102	-16	-35	-10	15 877

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Trinn 3 tapsavsetninger skal foretas når det er inntruffet et objektivt bevis for at et låneengasjement har verdifall. Dersom objektive indikatorer for verdifall identifiseres på enkeltengasjement, skal det beregnes en nedskrivning på utlånet dersom balanseført verdi er større enn nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med effektiv rente. I den estimerte kontantstrømmen vurderes sikkerhetens verdi ut fra en antatt realisasjonsverdi.

Geografisk fordeling¹ av brutto utlån pr. 31.12.

MORBANK

Millioner kroner	2019	2018
Oslo/Akershus	16 628	10 245
Sør-/Østlandet for øvrig	2 412	2 575
Vestlandet	1 217	1 418
Trøndelag	1 454	1 055
Nord-Norge	280	287
Utlend	248	359
Brutto utlån	22 238	15 939

Sør-/Østlandet for øvrig: Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Hedmark, Oppland.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark.

¹ Geografisk fordeling basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

Risiko og avkastning varierer ikke vesentlig mellom de ulike geografiske områder, og det rapporteres derfor ikke segmentinformasjon etter geografisk område.

Maksimal eksponering for kreditt risiko

Millioner kroner	MORBANK	
	2019	2018
<i>Balansført:</i>		
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	902	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 761	4 500
Netto utlån til kunder	22 174	15 886
Rentebærende verdipapirer	4 246	5 305
Finansielle derivater	73	106
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	845	729
Investering i eierinteresser	0	45
Andre eiendeler	16	12
<i>Utenfor balansen:</i>		
Finansielle garantier	94	84
Finansielle garantier SpareBank 1 SMN	250	250
Uopptrekte lånetilsagn, rammer og kreditter	3 602	2 855
Maksimal kreditt risiko	33 963	30 363

Maksimal kreditt risiko avdempes for enkelte av de finansielle eiendelene. Alle utlån, samt uopptrekte lånetilsagn mv er sikret gjennom stillelse av realsikkerhet.

Likviditetsrisiko**Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.19**

Millioner kroner	Totalt	Udefinert	MORBANK				
			Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Kontanter og fordringer på sentralbanker	902	0	902	0	0	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 761	1 761	0	0	0	0	0
Utlån	22 174	5 898	113	126	1 109	6 766	8 162
Rentebærende verdipapirer	4 246	0	175	306	575	2 792	398
Sum	29 083	7 659	1 190	432	1 684	9 558	8 560
Innlån fra kredittinstitusjoner	7	7	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 365	14 674	0	105	15	571	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 397	0	91	15	1 215	7 578	2 498
Hybridkapital	227	0	0	0	0	0	227
Ansvarlig lånekapital	439	0	0	0	0	0	439
Sum	27 435	14 681	91	120	1 230	8 149	3 164

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.18

Millioner kroner	Totalt	Udefinert	MORBANK				
			Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	0	591	0	0	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 500	4 245	255	0	0	0	0
Utlån	15 886	4 440	58	110	871	2 644	7 763
Rentebærende verdipapirer	4 855	0	384	1 071	171	2 724	505
Ansvarlig utlån	450	0	0	0	0	0	450
Sum	26 282	8 685	1 288	1 181	1 042	5 368	8 718
Innlån fra kredittinstitusjoner	19	19	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 913	14 161	0	0	752	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 009	0	179	0	120	8 710	0
Hybridkapital	524	0	0	0	0	0	524
Ansvarlig lånekapital	502	1	0	0	0	0	501
Sum	24 967	14 181	179	0	872	8 710	1 025

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på aksjer og alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter inkludert stipulerte renter (bortsett fra poster på udefinert løpetid). Innskudd fra og gjeld til kunder eksklusiv innskudd på tid er klassifisert med udefinert restløpetid. Når det gjelder utlån er trukket del av rammelån, kassekreditt og seniorlån klassifisert med udefinert restløpetid.

Summen av eiendels- og gjeldspostene viser store avvik innenfor hvert tidsbånd. Dette har sammenheng med at utlånsavtalene normalt har en løpetid på 20 til 30 år, mens innlånene har kortere løpetid.

Styring av likviditetsrisiko er beskrevet i omtale av bankens systemer for styring av risiko, se note 4.

NOTE 7 KONTANTER, UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost:</i>				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	902	591	902	591
Kontanter og fordringer på sentralbanker vurdert til amortisert kost	902	591	902	591
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner uten løpetid	31	39	31	39
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner med løpetid	70	325	70	325
Fordring på nærstående selskaper	8	9	8	9
Fordring på datterselskap	0	0	1 652	4 127
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost	109	373	1 761	4 500
Sum kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	1 011	964	2 663	5 091

NOTE 8 UTLÅN

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Utlån vurdert til amortisert kost:</i>				
Rammekreditter	3 319	2 843	3 318	2 843
Byggelån	1 228	407	1 228	407
Nedbetalingslån	3 063	3 102	2 804	1 789
Sum utlån vurdert til amortisert kost	7 610	6 352	7 350	5 039
<i>Utlån vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Nedbetalingslån	338	189	281	131
Sum utlån utpekt til virkelig verdi over utvidet resultat	338	189	281	131
<i>Utlån vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat:</i>				
Rammekreditter	737	684	727	684
Nedbetalingslån	16 818	14 932	13 816	10 032
Sum utlån utpekt til virkelig verdi	17 555	15 616	14 543	10 716
Sum utlån	25 503	22 157	22 174	15 886

Brutto utlån fordelt på trinn per 31. desember 2019

Millioner kroner	KONSERN				
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Lån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Inngående balanse	20 374	1 490	244	188	22 295
Overført til trinn 1	424	-424	0	0	0
Overført til trinn 2	-938	938	0	0	0
Overført til trinn 3	-11	-22	33	0	0
Netto ny måling av tap	-791	-154	-3	1	-947
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	12 827	457	0	165	13 449
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-8 565	-512	-63	-16	-9 156
Utgående balanse	23 320	1 773	211	338	25 642

Millioner kroner	MORBANK				
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Lån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Inngående balanse	14 484	1 191	134	130	15 939
Overført til trinn 1	317	-317	0	0	0
Overført til trinn 2	-552	552	0	0	0
Overført til trinn 3	-11	-22	33	0	0
Netto ny måling av tap	-498	-101	-5	1	-602
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	12 782	442	0	165	13 389
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-6 020	-390	-62	-15	-6 487
Utgående balanse	20 502	1 354	101	281	22 239

Brutto utlån fordelt på trinn per 31. desember 2018

Millioner kroner	KONSERN				
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Lån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Inngående balanse	17 939	2 373	316	210	20 838
Overført til trinn 1	922	-897	-25	0	0
Overført til trinn 2	-469	469	0	0	0
Overført til trinn 3	-4	-10	15	0	0
Netto ny måling av tap	-891	-116	0	-2	-1 009
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	10 254	339	8	0	10 602
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-7 377	-667	-70	-21	-8 136
Utgående balanse	20 375	1 490	244	187	22 295

Millioner kroner	MORBANK				
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Lån til virkelig verdi over resultat	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Inngående balanse	12 621	1 251	178	151	14 201
Overført til trinn 1	251	-251	0	0	0
Overført til trinn 2	-300	300	0	0	0
Overført til trinn 3	-4	-10	15	0	0
Netto ny måling av tap	-331	-90	0	-1	-422
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	8 061	327	8	0	8 396
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5 814	-335	-67	-20	-6 236
Utgående balanse	14 484	1 191	134	130	15 939

Oversikt over forvaltet utlån

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Utlån BM og PM	25 600	22 250	22 239	15 939
Brutto utlån	25 600	22 250	22 239	15 939
Tapsavsetning på utlån til amortisert kost	-42	-35	-40	-25
Tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI)	-73	-73	-35	-33
Reversering over utvidet resultat	18	15	10	5
Sum netto utlån	25 503	22 157	22 174	15 886
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt (SP1NK)	4 086	4 542	0	0
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt (SP1BK)	12 892	12 014	12 892	12 014
Sum utlån inkl. overført til SB1NK og SB1BK	42 481	38 713	35 066	27 900

NOTE 9 OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT OG SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT**Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt**

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Obligasjonene til SpareBank 1 Næringskreditt har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. BN Bank har ingen eierandeler i SpareBank 1 Næringskreditt. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån fra BNkreditt. Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 prosent av takst. Overførte lån er juridisk eid av Sparebank 1 Næringskreditt AS og BNkreditt har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2019 var bokført verdi av overførte utlån 4,1 milliarder kroner. BNkreditt forestår forvaltningen av overførte utlån og BNkreditt mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har garantert for engasjementer som er overført i den grad engasjementene overstiger 25 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt sin ansvarlige kapital. Per 31. desember 2019 utgjør de nevnte garantiene 0 millioner kroner.

Mottatt vederlag for lån overført fra BNkreditt til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2019 og 2018. De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Garanti stilt fra BN Bank til BNkreditt

For å ivareta eksisterende obligasjonseieres interesser i BNkreditt har BN Bank i forbindelse med overføringen av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt innestått for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning på minst 20 prosent til enhver tid. I den grad kapitaldekningen er lavere enn 20 prosent skal morbanken stå tilbake for sitt tilgodehavende i BNkreditt og/eller stille garanti. Per 31. desember 2019 hadde BNkreditt en kapitaldekning på 66,4 prosent. Beløpet morbanken står tilbake for utgjør 0 millioner kroner per 31. desember 2019.

Overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. BN Bank hadde en eierandel på 6,74 prosent pr 31. desember 2019. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt har en rating på Aaa fra Moody's. SpareBank 1 Boligkreditt erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og BN Bank har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2019 var bokført verdi av overførte utlån 12,9 milliarder kroner. BN Bank forestår forvaltningen av overførte utlån og BN Bank mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste 12 måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

BN Bank har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at BN Bank skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndighetene fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 prosent. Ut fra en konkret vurdering har BN Bank valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at BN Bank skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Mottatt vederlag for lån overført fra BN Bank til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2019 og 2018. De lånene som er overført til Sparebank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

NOTE 10 TAP OG NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER

De forskjellige elementene som inngår i tap og nedskrivninger på utlån, er omtalt i note 1. Lån misligholdt mer enn 3 måneder er definert som lån som i.h.t. låneavtalen ikke er betjent 90 dager etter terminforfall. Som førsteprioritetsinstitusjon kan konsernet likevel få tilgang på inntekter, enten ved tvangsbruk eller ved frivillige løsninger. Tap og nedskrivninger på utlån beskrevet i denne note gjelder utlån vurdert til amortisert kost, utlån vurdert til virkelig verdi og løpende verdiendringer, samt gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer.

Resultatført tap på utlån

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	10	4	10	4
Konstaterte tap på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	19	6	19	6
<i>Periodens nedskrivninger:</i>				
Endring i nedskrivninger Trinn 1*)	17	10	20	7
Endring i nedskrivninger Trinn 2	-5	-12	3	-1
Sum endring i nedskrivning trinn 1 og trinn 2	12	-2	23	6
Økning på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	3	7	3	0
Avsetning på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	2	6	2	6
Reduksjon på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	-5	-12	-5	-12
Sum endring i individuelle nedskrivninger (trinn 3)	0	1	0	-6
Brutto tap på utlån	41	9	52	10
Inngått på tidligere konstaterte tap	4	19	4	19
Tap på utlån	37	-10	48	-9
Inntektsførte renter på nedskrevne lån	3	0	2	0

*) Utlån som kvalifiserer for salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS bokføres til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI). Dette medfører at tapsavsetninger på Trinn 1 for disse lånene reverseres over OCI.

Av konstaterte tap i 2019 er 0,7 millioner kroner underlagt håndhevingsaktiviteter.

I det følgende presenteres balanseført avsetning totalt for porteføljen som omfattes av nedskrivningsreglene etter IFRS 9.

Avsetning til tap på utlån 2019

Millioner kroner	KONSERN				
	01.01.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.12.2019
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Bedriftsmarked	22	10	0	0	32
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Personmarked	16	13	-10	0	19
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Bedriftsmarked*)	54	-2	0	0	52
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Personmarked*)	20	1	0	0	21
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	112	22	-10	0	124
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	109	16	-10	0	115
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	3	6	0	0	9

*) Balanseført avsetning til tap på "Utlån til virkelig verdi over OCI" inkluderer tapsavsetning for trinn 1, trinn 2 og trinn 3, jfr tabell "Balanseført tapsavsetning pr 31. desember 2019"

Millioner kroner	MORBANK				
	01.01.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.12.2019
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Bedriftsmarked	12	18	0	0	30
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Personmarked	16	13	-10	0	19
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Bedriftsmarked*)	14	0	0	0	14
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Personmarked*)	20	1	0	0	21
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	62	32	-10	0	84
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	59	26	-10	0	75
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	3	6	0	0	9

*) Balanseført avsetning til tap på "Utlån til virkelig verdi over OCI" inkluderer tapsavsetning for trinn 1, trinn 2 og trinn 3, jfr tabell "Balanseført tapsavsetning pr 31. desember 2019"

Avsetning til tap på utlån 2018

					KONSERN
Millioner kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Bedriftsmarked	16	6	0	0	22
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Personmarked	8	12	-4	0	16
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Bedriftsmarked*)	71	-17	0	0	54
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Personmarked*)	18	2	0	0	20
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	113	3	-4	0	112
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	112	1	-4	0	109
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	1	2	0	0	3

*) Balanseført avsetning til tap på "Utlån til virkelig verdi over OCI" inkluderer tapsavsetning for trinn 1, trinn 2 og trinn 3, jfr tabell "Balanseført tapsavsetning pr 31. desember 2018"

					MORBANK
Millioner kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Bedriftsmarked	10	2	0	0	12
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Personmarked	8	12	-4	0	16
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Bedriftsmarked*)	26	-12	0	0	14
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Personmarked*)	18	2	0	0	20
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	62	4	-4	0	62
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	61	2	-4	0	59
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	1	2	0	0	3

*) Balanseført avsetning til tap på "Utlån til virkelig verdi over OCI" inkluderer tapsavsetning for trinn 1, trinn 2 og trinn 3, jfr tabell "Balanseført tapsavsetning pr 31. desember 2018"

Balansført tapsavsetning per 31. desember 2019

KONSERN

Millioner kroner	12 mnd ECL	Levetid ECL -		Total
		ikke objektive	objektive	
		bevis på tap	bevis på tap	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	28	50	34	112
Overført til trinn 1	9	-9	0	0
Overført til trinn 2	-1	1	0	0
Overført til trinn 3	0	-2	2	0
Netto ny måling av tap	-6	9	2	5
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	26	9	1	36
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-10	-14	-5	-29
Utgående balanse	46	44	34	124

Konsernet har ikke finansielle instrumenter der det ikke er innregnet en tapsavsetning på grunn av sikkerhetsstillelse.

Personmarked

KONSERN

Millioner kroner	12 mnd ECL	Levetid ECL -		Total
		ikke objektive	objektive	
		bevis på tap	bevis på tap	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	4	27	5	36
Overført til trinn 1	1	-1	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	-2	2	0
Netto ny måling av tap	-2	9	2	9
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2	5	1	9
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2	-10	0	-11
Utgående balanse	3	28	11	42

Bedriftsmarked

KONSERN

Millioner kroner	12 mnd ECL	Levetid ECL -		Total
		ikke objektive	objektive	
		bevis på tap	bevis på tap	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	24	23	29	76
Overført til trinn 1	8	-8	0	0
Overført til trinn 2	-1	1	0	0
Overført til trinn 3	0	0	0	0
Netto ny måling av tap	-4	0	0	-4
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	24	4	0	27
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-8	-4	-5	-18
Utgående balanse	43	16	23	82

Sensitivitet i modellberegnete tapsavsetninger

For beregning av avsetninger for trinn 1 og trinn 2 benyttes en modell ("IFRS 9-modellen") som tar utgangspunkt i nåverdier (point in time) for PD og LGD. Disse framkommer ved hjelp av mislighold- og tapshistorikk. I framskrivningene justeres PD og LGD i henhold til tre scenarioer. De tre scenarioene vektlegges med en angitt presentsats:

- Scenario 1 som er forventet utvikling, 80 % sannsynlighet
- Scenario 2 som er økonomiske nedgangstider, 15 % sannsynlighet
- Scenario 3 som er bedre enn forventet utvikling, 5 % sannsynlighet

Scenario 2 for økonomiske nedgangstider har LGD-verdier tilsvarende regulatorisk LGD og PD-verdier tilsvarende stressresultater fra alvorlig nedgangskonjunktur gjennomført i forbindelse med ICAAP. I bankens validering av scoremodellene fastsettes langsiktig mislighold. I den sammenheng er det sett på antall bankkriser og deres varighet i løpet av de siste 100 år. Med bakgrunn i dette er vårt beste estimat på sannsynligheten for en alvorlig økonomisk nedgangskonjunktur 15 prosent. Vektene på de to øvrige scenarioene er satt skjønsmessig og er uendret siden implementering av IFRS9. Justering av vekt på et scenario skal grundig begrunnes. PD og LGD fra scenarioene inngår i ECL-beregningen i form av justering av nåverdiene for PD og LGD ved hjelp av «kalibreringsfaktorer» som er input til modellen. Dersom nåverdi av PD og LGD endres vil kalibreringsfaktorene justeres for å opprettholde samme nivå for stress for PD og LGD.

Tabellen nedenfor viser endring i forventet tap ved endrede forutsetninger om vektning av scenarioer samt endrede forutsetninger om konvergeringsnivåer for PD og LG i scenarioene:

Sensitivitet i modellberegnete nedskrivninger	BM	PM	Total
Endring i forventet tap ved 100 % vektning av worst case	92	34	126
Endring i forventet tap ved 100 % vektning av best case	-22	-5	-27
Endring i forventet tap ved 10 % økning i PD og LGD*	10	6	15
Endring i forventet tap ved 10 % reduksjon i PD og LGD*	-13	-5	-18

* Det er antatt ingen endring i plassering i trinn

Balansført tapsavsetning per 31. desember 2019

Millioner kroner	MORBANK			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	16	35	11	62
Overført til trinn 1	4	-4	0	0
Overført til trinn 2	-1	1	0	0
Overført til trinn 3	0	-2	2	0
Netto ny måling av tap	-2	7	2	7
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	26	9	1	36
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-6	-10	-5	-21
Utgående balanse	37	36	11	84

Personmarked

Millioner kroner	MORBANK			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	4	27	5	36
Overført til trinn 1	1	-1	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	-2	2	0
Netto ny måling av tap	-2	9	2	9
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2	5	1	9
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2	-10	0	-11
Utgående balanse	3	28	11	42

Bedriftsmarked

Millioner kroner	MORBANK			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	12	8	6	26
Overført til trinn 1	3	-3	0	0
Overført til trinn 2	-1	1	0	0
Overført til trinn 3	0	0	0	0
Netto ny måling av tap	0	-2	0	-2
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	24	4	0	27
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-4	0	-5	-10
Utgående balanse	34	8	0	42

Balansført tapsavsetning per 31. desember 2018

Millioner kroner	KONSERN			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse*)	16	64	33	113
Overført til trinn 1	13	-13	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	-1	1	0
Netto ny måling av tap	-11	8	3	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	16	11	0	27
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-6	-18	0	-24
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-4	-4
Utgående balanse	28	51	33	112

Personmarked

Millioner kroner	KONSERN			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	3	21	2	26
Overført til trinn 1	2	-2	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	-2	2	0
Netto ny måling av tap	-2	6	0	4
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2	10	2	14
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1	-7	0	-8
Utgående balanse	4	27	5	36

Bedriftsmarked

Millioner kroner	KONSERN			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	13	43	31	87
Overført til trinn 1	11	-11	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	1	-1	0
Netto ny måling av tap	-9	2	3	-4
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	14	1	-2	13
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-5	-11	-4	-20
Utgående balanse	24	24	28	76

Balansført tapsavsetning per 31. desember 2018

Millioner kroner	MORBANK			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse *)	8	37	17	62
Overført til trinn 1	3	-3	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	-2	2	0
Netto ny måling av tap	-3	0	-4	-7
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	12	10	0	22
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-4	-7	0	-11
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-4	-4
Utgående balanse	16	35	11	62

Personmarked

Millioner kroner	MORBANK			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	3	21	2	26
Overført til trinn 1	2	-2	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	-2	2	0
Netto ny måling av tap	-2	6	0	4
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2	10	2	14
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1	-7	0	-8
Utgående balanse	4	27	5	36

Bedriftsmarked

Millioner kroner	MORBANK			
	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse	5	16	15	36
Overført til trinn 1	1	-1	0	0
Overført til trinn 2	0	0	0	0
Overført til trinn 3	0	0	0	0
Netto ny måling av tap	-1	-6	-4	-11
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	10	0	-2	8
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-3	0	-4	-7
Utgående balanse	12	8	6	26

Lån misligholdt mer enn 3 måneder pr. 31.12.

Millioner kroner	KONSERN		
	2019	2018	2017
Brutto hovedstol	101	94	97
Individuelle nedskrivninger	11	5	2
Netto hovedstol	90	89	95

Millioner kroner	MORBANK		
	2019	2018	2017
Brutto hovedstol	101	93	71
Individuelle nedskrivninger	11	5	2
Netto hovedstol	90	88	69

Øvrige lån hvor det er foretatt individuell nedskrivning pr. 31.12.

Millioner kroner	KONSERN		
	2019	2018	2017
Brutto hovedstol	109	153	219
Individuelle nedskrivninger	23	28	30
Netto hovedstol	86	125	189

Millioner kroner	MORBANK		
	2019	2018	2017
Brutto hovedstol	0	41	107
Individuelle nedskrivninger	0	5	15
Netto hovedstol	0	36	92

Lån misligholdt mer enn 3 måneder fordelt på sektor og i % av utlån

Millioner kroner	KONSERN					
	2019		2018		2017	
	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%
Bedriftsmarkedet	0	0,00	1	0,01	26	0,29
Personmarkedet	134	0,97	102	0,80	71	0,61
Totalt	134	0,52	103	0,46	97	0,47

Millioner kroner	MORBANK					
	2019		2018		2017	
	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%
Bedriftsmarkedet	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Personmarkedet	134	0,97	102	0,80	71	0,61
Totalt	134	0,60	102	0,66	71	0,50

NOTE 11 RENTEINNETEKTER OG LIGNENDE INNETEKTER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	12	10	73	107
Renter og lignende inntekter av fordring på datterselskap	0	0	12	13
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	383	291	344	221
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner	81	67	79	66
Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	476	368	508	407
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	8	6	5	4
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner	9	10	9	9
Sum renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	17	16	14	13
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat:</i>				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	574	493	406	283
Sum renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	574	493	406	283
Sum renter og lignende inntekter	1 067	877	928	703

NOTE 12 RENTEKOSTNADER OG LIGNENDE KOSTNADER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>				
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	157	121	157	121
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	246	213	246	213
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	18	16	18	16
Rentekostnader på leieforpliktelse etter IFRS 16	2	0	2	0
Andre rentekostnader og lignende kostnader	13	11	11	11
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	436	361	434	361
<i>Rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	14	20	14	20
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	-13	-28	-13	-30
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	1	-8	1	-10
Sum rentekostnader og lignende kostnader	437	353	435	351

NOTE 13 PROVISJONSINTEKTER OG ANDRE DRIFTSINTEKTER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Provisjonsinntekter</i>				
Garantiprovisjoner	1	1	1	1
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS ¹	80	85	80	85
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt AS ¹	38	30	0	0
Netto andre provisjonsinntekter/kostnader	18	16	18	16
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	137	132	99	102
Provisjonskostnader ved betalingsformidling og låneformidling	2	1	2	1
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2	1	2	1
Netto provisjonsinntekter / -kostnader	135	131	97	101
<i>Andre driftsinntekter:</i>				
Driftsinntekter faste eiendommer	0	0	0	0
Øvrige driftsinntekter	2	1	2	1
Andre driftsinntekter	2	1	2	1
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	137	132	99	102

¹ For lån som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Boligkreditt AS mottar konsernet en provisjon som beregnes som renten på utlånene fratrukket kostnader i SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt.

NOTE 14 VERDIENDRINGER FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI, GEVINST OG TAP

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Verdiendring rentederivater pliktig til virkelig verdi over resultat	1	5	1	4
Verdiendring valutaderivater pliktig til virkelig verdi over resultat ¹	15	-18	15	-18
Verdiendring aksjer	1	4	1	4
Sum verdiendring finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi	17	-9	17	-10
Verdiendring innskudd utpekt til virkelig verdi over resultat	2	3	2	3
Verdiendring utlån utpekt til virkelig verdi over resultat	-1	-2	-3	-5
Sum verdiendring finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi	1	1	-1	-2
Verdiendring rentederivater, sikring ²	-68	-35	-68	-35
Verdiendring innlån, sikret ²	71	52	71	52
Verdiendring plasseringer, sikret ²	-5	-19	-5	-19
Sum verdiendring finansielle instrumenter til sikring	-2	-2	-2	-2
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	16	-10	14	-14
Realiserte kursgevinster/-tap(-) obligasjoner og sertifikater vurdert til amortisert kost ³	-4	-2	-4	-2
Agio/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost ¹	-9	22	-6	25
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	3	10	4	9

¹ Agio/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost skyldes hovedsakelig agio-/disagioeffekter som oppstår ved at innlån og utlån i utenlandsk valuta omregnes til dagskurs. Valutaterminkontrakter og kombinerte rente- og valutaderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Nettoeffekten vedrørende valuta ble for konsern en inntektsføring på 6 millioner i 2019. Årseffekten for 2018 ble en inntektsføring på 4 millioner. Eksponeringen mot valutasvingninger er lav.

² BN Bank benytter verdisikring for nye fastrente innlån og tilhørende sikringsinstrumenter. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom hovedstol, rentestrømmen, løpetid og sikringsforretningen. Det er renterisiko som sikres og sikringsforretningene som inngås dokumenteres. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, og sikringsobjektet blir regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Kredittrisikoen blir ikke sikret og påvirker dermed ikke verdsettelsene. Verdien av sikringsinstrumentene er per 31. desember 2019 positiv med 16 millioner. Per 31. desember 2018 var verdiene positiv med 81 millioner.

³ Realiserte kursgevinster/-tap obligasjoner, sertifikater og innlån vurdert til amortisert kost utgjorde en kostnadsføring på 2 millioner i 2019. Årseffekten i 2018 var en kostnadsføring på 2 millioner.

NOTE 15 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Lønn til ansatte og honorarer til tillitsvalgte	88	83	72	70
Innleid arbeidshjelp	4	3	4	3
Netto pensjonskostnader	11	12	9	8
Sosiale kostnader	25	25	20	20
Lønn og andre personalkostnader	128	123	105	101
Antall fast ansatte på heltid pr. 31.12.	112	109	112	109
Antall fast ansatte på deltid pr. 31.12.	8	7	8	7
Antall vikarer pr. 31.12.	5	12	5	12
Antall årsverk pr. 31.12.	118	121	118	121
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	120	118	120	118

NOTE 16 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
IT-kostnader	73	71	60	57
Markedsføring	25	32	18	24
Driftskostnader faste eiendommer	3	13	2	10
Kontorholdskostnader	4	4	3	3
Avgifter bankdrift	9	10	9	10
Reiseutgifter og representasjon	5	5	4	4
Leiekostnader ikke klassifisert som IFRS 16 eiendel ¹⁾	0	0	0	0
Diverse driftskostnader	14	8	11	6
Andre driftskostnader	133	143	107	114

1) Alle leieavtaler er klassifisert som IFRS 16 Bruksretter. Felleskostnader vedrørende disse avtalene er klassifisert under Driftskostnader fast eiendom.

NOTE 17 PENSJONSKOSTNADER OG -FORPLIKTELSE

Konsernet har per 31.12.2019 innskuddspensjon for alle sine ansatte. Ytelsesordningen ble besluttet avvirket i styremøte 24.januar 2017, og ansatte i ytelsesordningen gikk over til innskuddsbasert pensjon med virkning fra 1.1.2017. Ved overgang til innskuddsbasert pensjonsordning fikk ansatte fripolise på opptjente rettigheter fra ytelsesordningen, som forvaltes av SpareBank 1 Liv. Konsernet har fortsatt usikret pensjonsordning, knyttet til tidligere ansatte, som aktuarberegnes. Premien til innskuddsbasert pensjonsordning kostnadsføres løpende etterhvert som den påløper. Kostnad til innskuddsordning er inkludert i aktuarberegnet pensjonskostnad nedenfor. Pensjonsordningen tilfredstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP).

Pensjon for lønn ut over 12G omfattes av en egen innskuddsordning fra og med 2007. Ordningen gjelder for enkelte ansatte.

Etter konsernets vurdering tilfredsstiller det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett kravene i IAS 19 til å være høykvalitetsobligasjoner samt at dette markedet er tilstrekkelig dypt. OMF-rentekurve er derfor lagt til grunn som utgangspunkt for pensjonsberegningen per 31.12.2019. Diskonteringskurve hensyntar at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkter i fremtiden.

Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. De fremtidige pensjonsytelsene er basert på lønnsnivået ved oppnådd pensjonsalder. Konsernets pensjonsordninger knyttet til de usikrede pensjonsforpliktelsene er brutto-pensjonsordninger. Den estimerte forpliktelsen korrigeres hvert år i samsvar med aktuar.

Aktuarmessige beregninger blir foretatt hvert år av aktuar basert på informasjon fra konsernet.

Konsernets juridiske forpliktelse vil ikke være påvirket av den regnskapsmessige behandlingen.

Risiko for endringer i forutsetninger vil gjenspeile seg i endringer i selskapets forpliktelse. Selskapet har ingen påvirkning i forhold til forvaltning av innbetalte pensjonsmidler. Innbetalte pensjonsmidler er en livrente som er knyttet til usikret ordning.

Ved beregning av pensjonsforpliktelsen er følgende forutsetninger lagt til grunn for de ulike år

	2019	2018
Diskonteringsrente ¹	1,8%	2,8%
Forventet regulering av løpende pensjoner	2,0%	3,1%
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,0%	3,1%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1,8%	2,8%
Demografiske forutsetninger om uførhet	173	173
Demografiske forutsetninger om dødelighet	GAP07	GAP07

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

¹ Diskonteringsrenten er fastsatt med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet. BN Bank konsernet benytter OMF rentekurve som diskonteringsrente.

Sammensetningen av netto pensjonskostnad

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening usikrede ordninger	0	0	0	0
Avvikling ytelsesordning, tidligere feil, planendring	0	2	0	1
Netto pensjonskostnad sikret og usikret ordning	0	2	0	1
Innskuddsbaserte ordninger	11	10	9	7
Netto pensjonskostnader	11	12	9	8

Bevegelse pensjonsforpliktelse

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Netto forpliktelser IB	26	26	19	19
Aktuarielle forpliktelser og tap ført i utvidet resultat	1	0	1	0
Netto pensjonskostnad	0	0	0	0
Utbetalinger over drift	-2	-2	-1	-1
Avkorting og oppgjør ført mot resultatet (avvikling ytelsespensjon)	0	2	0	1
Netto pensjonsforpliktelse UB	25	26	19	19

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i usikrede ordninger	25	26	19	19
Netto pensjonsforpliktelse innregnet i balansen	25	26	19	19

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse - usikret ordning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	26	28	19	21
Aktuarielle tap (gevinster) på forpliktelsen	1	0	1	0
Utbetalte ytelser	-2	-2	-1	-1
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	25	26	19	19
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 01.01.	26	28	19	21
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 31.12.	25	26	19	19

Bevegelse i virkelig verdi av pensjonsmidler - sikret ordning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Virkelig verdi av pensjonsmidler 01.01.	0	2	0	1
Avvikling ytelsespensjon, oppgjør	0	-2	0	-1
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31.12.	0	0	0	0

Bevegelse i virkelig verdi av pensjonsmidler - usikret ordning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Virkelig verdi av pensjonsmidler 01.01.	2	2	2	2
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31.12.	2	2	2	2
Sum pensjonsmidler sikrede og usikrede ordninger 01.01.	2	4	2	3
Sum pensjonsmidler sikrede og usikrede ordninger 31.12.	2	2	2	2

Medlemmer av ordningene

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Aktive medlemmer av innskuddsordningen	124	126	92	93
Pensjonister og uføre i ordningene	3	3	2	2
Sum personer som er med i pensjonsordningene	127	129	94	95

Plassering av pensjonsmidler 31.12.

Pensjonsmidler er ikke investert i egne finansielle instrumenter eller andre eiendeler i selskapet. Pensjonsmidler forvaltes av forsikringselskapet og reguleres av gjeldende lover.

Millioner kroner	KONSERN						
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Nåverdi av pensjonsopptjening	25	26	28	139	139	135	112
Virkelig verdi av pensjonsmidler	2	2	4	121	120	106	81
Underskudd/(overskudd)	-23	-24	-24	-18	-21	-29	-31
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	1	0	-110	0	-2	19	19
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	0	-2	-117	-6	4	15	-3

Millioner kroner	MORBANK						
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Nåverdi av pensjonsopptjening	19	19	21	103	89	87	72
Virkelig verdi av pensjonsmidler	2	2	3	90	77	68	52
Underskudd/(overskudd)	-17	-17	-17	-13	-13	-19	-20
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	1	0	-81	0	-1	12	-12
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	0	-1	-87	-4	3	10	-2

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Informasjon om sensitivitet anses uvesentlig basert på at det kun er 2 gjenværende usikrede ordninger per 31.12.2019.

Pensjonsforpliktelsen er sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett gi en økning i pensjonsforpliktelsen. En økning i G-regulering av pensjoner vil medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

NOTE 18 SKATT

Beregning av betalbar skatt

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Resultat før skattekostnad	435	395	385	375
<i>Permanente resultatforskjeller:</i>				
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskaper	0	0	-115	-117
Ikke fradragsberettigede kostnader	17	17	46	1
Ikke skattepliktige inntekter	-4	-9	-4	-9
Implementering av IFRS 9, bokføringer mot egenkapitalen	0	-13	0	-15
Ikke resultatførte renter og kurseffekter på fondsobligasjoner (Hybridkapital)	-14	-22	-14	-22
<i>Endringer i midlertidige resultatforskjeller knyttet til:</i>				
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-7	-3	-6	-4
Anleggsmidler/langsiktig gjeld	15	42	23	40
<i>Andre poster ført mot utvidet resultat:</i>				
Verdiendring utlån	5	0	5	0
Aktuarielle gevinster/tap pensjon	-1	0	-1	0
Skattepliktig inntekt	446	407	319	249
Betalbar skatt (25 %)	112	102	80	62
25 % av årets foreslåtte konsernbidrag utover skattemessig underskudd	0	0	0	0
For mye betalt skatt tidligere år	0	0	0	0
Betalbar skatt i balansen	112	102	80	62

Morbanken hadde skattemessig overskudd i 2019 på 319 millioner. Betalbar skatt i Morselskapet var på 80 millioner i 2019, mens datterselskapet BNKreditt hadde betalbar skatt på 32 millioner i 2019.

Spesifisering av skattekostnad

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Betalbar skatt	112	102	80	62
Effekt av skattemessig rentekostnader vedr fondsobligasjoner (Hybridkapital)	0	5	0	5
Endring utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen	0	4	0	4
Endring utsatt skatt ført over OCI	-1	0	-1	0
Endring i utsatt skatt	-3	-10	-5	-9
Skattekostnad	108	101	74	62

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats (25%)

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Resultat før skattekostnad	435	395	385	375
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (25%)	109	99	96	94
Skatteeffekt av permanente forskjeller	0	2	-22	-32
Skatteeffekt av poster ført mot utvidet resultat	-1	0	-1	0
Skattekostnad	108	101	74	62
Effektiv skattesats	25 %	26 %	19 %	16 %

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Skatteøkende midlertidige forskjeller:</i>				
Bygning og øvrige anleggsmidler	0	2	0	2
Gevinst-/tapskonto	5	6	4	5
Verdipapirer og sikringsinstrumenter	117	72	89	89
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	122	80	93	96
<i>Skattereduserende midlertidige forskjeller:</i>				
Bygning og øvrige anleggsmidler	2	0	2	0
Netto pensjonsforpliktelse	25	26	18	19
Verdipapirer og sikringsinstrumenter	78	19	77	60
Andre midlertidige forskjeller	4	11	4	11
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	109	56	101	90
Grunnlag utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-)	13	24	-8	11
Beregnet utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) (25 % av beregningsgrunnlaget)	3	6	-2	3

Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) i balansen

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 01.01	6	15	3	87
Endring utsatt skatt i resultatet	-3	-11	-5	-9
Skattevirkning ved konsernbidrag	0	0	0	-75
Endring utsatt skatt av poster ført mot utvidet resultat	0	2	0	0
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 31.12	3	6	-2	3

Utsatt skattefordel er balanseført når det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

NOTE 19 FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER KATEGORI

Pr. 31. desember 2019

KONSERN

Millioner kroner	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat - opsjon	Virkelig verdi over OCI - gjelds-instrumenter	Virkelig verdi over OCI - egenkapital-instrumenter	Amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Total bokført verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	0	902	0	902
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	109	0	109
Netto utlån til kunder	0	337	17 554	0	7 612	0	25 503
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	3 540	799	4 339
Rentederivater	73	0	0	0	0	0	73
Valutaderivater	4	0	0	0	0	0	4
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	845	0	0	0	0	845
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	39	0	39
Sum finansielle instrumenter eiendeler	77	1 182	17 554	0	12 202	799	31 814
Innlån fra kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-7	0	-7
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-814	0	0	-14 546	0	-15 360
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0	-5 138	-6 276	-11 414
Rentederivater	-86	0	0	0	0	0	-86
Valutaderivater	-3	0	0	0	0	0	-3
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	-439	0	-439
Fondsobligasjoner (Hybridkapital)	0	0	0	0	-225	0	-225
Sum finansielle instrumenter gjeld	-89	-814	0	0	-20 355	-6 276	-27 534

Pr. 31. desember 2018

KONSERN

Millioner kroner	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat - opsjon	Virkelig verdi over OCI - gjelds-instrumenter	Virkelig verdi over OCI - egenkapital-instrumenter	Amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Total bokført verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	0	591	0	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	373	0	373
Netto utlån til kunder	0	189	15 616	0	6 352	0	22 157
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	3 967	980	4 947
Rentederivater	112	0	0	0	0	0	112
Valutaderivater	1	0	0	0	0	0	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	729	0	0	0	0	729
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	41	0	41
Sum finansielle instrumenter eiendeler	113	918	15 616	0	11 324	980	28 951
Innlån fra kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-19	0	-19
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	0	-14 158	0	-14 909
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0	-4 715	-4 312	-9 027
Rentederivater	-74	0	0	0	0	0	-74
Valutaderivater	-22	0	0	0	0	0	-22
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	-501	0	-501
Fondsobligasjoner (Hybridkapital)	0	0	0	0	-526	0	-526
Sum finansielle instrumenter gjeld	-96	-751	0	0	-19 919	-4 312	-25 078

Pr. 31. desember 2019

MORBANK

Millioner kroner	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat - opsjon	Virkelig verdi over OCI - gjelds-instrumenter	Virkelig verdi over OCI - egenkapital-instrumenter	Amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Total bokført verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	0	902	0	902
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	1 761	0	1 761
Netto utlån til kunder	0	14 543	281	0	7 350	0	22 174
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	3 447	799	4 246
Rentederivater	69	0	0	0	0	0	69
Valutaderivater	4	0	0	0	0	0	4
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	845	0	0	0	0	845
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	5	0	5
Sum finansielle instrumenter eiendeler	73	15 388	281	0	13 465	799	30 006
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-7	0	-7
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-814	0	0	-14 551	0	-15 365
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0	-5 139	-6 258	-11 397
Rentederivater	-83	0	0	0	0	0	-83
Valutaderivater	-3	0	0	0	0	0	-3
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	-439	0	-439
Fondsobligasjoner (Hybridkapital)	0	0	0	0	-225	0	-225
Sum finansielle instrumenter gjeld	-86	-814	0	0	-20 361	-6 258	-27 519

Pr. 31. desember 2018

MORBANK

Millioner kroner	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat - opsjon	Virkelig verdi over OCI - gjelds-instrumenter	Virkelig verdi over OCI - egenkapital-instrumenter	Amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Total bokført verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	0	591	0	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	4 500	0	4 500
Netto utlån til kunder	0	130	10 716	0	5 040	0	15 886
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	3 874	980	4 854
Ansvarlig utlån	0	0	0	0	451	0	451
Rentederivater	105	0	0	0	0	0	105
Valutaderivater	1	0	0	0	0	0	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	729	0	0	0	0	729
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	5	0	5
Sum finansielle instrumenter eiendeler	106	859	10 716	0	14 461	980	27 122
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-19	0	-19
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	0	-14 162	0	-14 913
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0	-4 697	-4 312	-9 009
Rentederivater	-68	0	0	0	0	0	-68
Valutaderivater	-22	0	0	0	0	0	-22
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	-501	0	-501
Fondsobligasjoner (Hybridkapital)	0	0	0	0	-526	0	-526
Sum finansielle instrumenter gjeld	-90	-751	0	0	-19 905	-4 312	-25 058

NOTE 20 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER**Metoder for å fastsette virkelig verdi****Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer**

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes).

Rentebytteavtaler med kredittspread

Verdsettelse av rentebytteavtaler med kredittspread til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) med påslag for opprinnelig kredittspread på rentebytteavtalen.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er vurdert til priser innhentet fra Nordic Bond Pricing. Prisene utarbeides med grunnlag av observasjoner fra markedet, som for eksempel omsetninger og kjøps/salgs interesser. Innhentede data bearbeides i anerkjente modeller for å beregne daglige priser.

Utlån

For utlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin som reflekterer prisen på våre egne innlån, og et ytterligere påslag lik det opprinnelige marginpåslaget på lånet.

Innlån utpekt til virkelig verdi

Innlån utpekt til virkelig verdi er vurdert til priser innhentet fra Nordic Bond Pricing. Prisene utarbeides med grunnlag av observasjoner fra markedet, som for eksempel omsetninger og kjøps/salgs interesser. Innhentede data bearbeides i anerkjente modeller for å beregne daglige priser.

Sikret innlån

Innlån som inngår i verdisikring er vurdert ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av opprinnelig kredittmargin.

Innskudd

For innskudd vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin.

Aksjer

Aksjene består hovedsakelig av bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Verdsettelsen av disse aksjene er tilnærmet lik kapitalen som er skutt inn i disse selskapene.

Nivåinndeling

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt ved bruk av verdsettelsesteknikker som anvender direkte eller indirekte observerbare markedsdata.
- Nivå 3: Verdsettelse er basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2019

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	17 892	17 892
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	845	845
Rentederivater ¹	0	73	0	73
Valutaderivater	0	4	0	4
Sum eiendeler	0	77	18 737	18 814
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-814	0	-814
Rentederivater ¹	0	-86	0	-86
Valutaderivater	0	-3	0	-3
Sum forpliktelser	0	-903	0	-903

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2019 positiv med 16 millioner.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2018

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	15 809	15 809
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	729	729
Rentederivater ¹	0	112	0	112
Valutaderivater	0	1	0	1
Sum eiendeler	0	113	16 538	16 651
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	-751
Rentederivater ¹	0	-74	0	-74
Valutaderivater	0	-22	0	-22
Sum forpliktelser	0	-847	0	-847

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2018 positiv med 81 millioner.

Morbanks eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2019

Millioner kroner	MORBANK			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	14 824	14 824
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	845	845
Rentederivater ¹	0	69	0	69
Valutaderivater	0	4	0	4
Sum eiendeler	0	73	15 669	15 742
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-814	0	-814
Rentederivater ¹	0	-83	0	-83
Valutaderivater	0	-3	0	-3
Sum forpliktelser	0	-900	0	-900

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2019 positiv med 16 millioner.

Morbanks eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2018

Millioner kroner	MORBANK			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	10 846	10 846
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	0	0
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	729	729
Rentederivater ¹	0	105	0	105
Valutaderivater	0	1	0	1
Sum eiendeler	0	106	11 575	11 681
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	-751
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0
Rentederivater ¹	0	-68	0	-68
Valutaderivater	0	-22	0	-22
Sum forpliktelser	0	-841	0	-841

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2018 positiv med 81 millioner.

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2019

Millioner kroner	KONSERN			
	Utlån VVOCI*)	Fastrente- utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	15 629	189	729	16 547
Investeringer i perioden/nye avtaler	10 038	164	116	10 318
Forfalt	-1 104	-6	0	-1 110
Verdiendringer finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	5	1	0	6
Utgående balanse	17 555	337	845	18 737
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	5	1	0	6

*) Utlån VVOCI omfatter alle utlån som kvalifiserer for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2018

Millioner kroner	KONSERN			
	Utlån VVOCI*)	Fastrente- utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	15 319	210	693	16 222
Investeringer i perioden/nye avtaler	7 991	0	36	8 027
Salg i perioden (til bokført verdi)	-7 699	0	0	-7 699
Forfalt	0	-19	0	-19
Overført fra nivå 1 eller 2	0	0	0	0
Overført til nivå 1 eller 2	0	0	0	0
Verdiendringer finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	18	-2	0	16
Utgående balanse	15 629	189	729	16 547
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	18	-2	0	16

*) Utlån VVOCI omfatter alle utlån som kvalifiserer for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Morbankens finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2019

Millioner kroner	MORBANK			
	Utlån VVOCI*)	Fastrente- utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	10 716	130	729	11 575
Investeringer i perioden/nye avtaler	9 978	165	116	10 259
Salg i perioden (til bokført verdi)	-5 315	-11	0	-5 326
Forfalt	-839	-4	0	-843
Netto gevinster på finansielle instrumenter	3	1	0	4
Utgående balanse	14 543	281	845	15 669
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	3	1	0	4

*) Utlån VVOCI omfatter alle utlån som kvalifiserer for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Morbankens finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2018

Millioner kroner	MORBANK			
	Utlån VVOCI*)	Fastrente-utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	9 985	151	693	10 829
Investeringer i perioden/nye avtaler	6 338	0	36	6 374
Salg i perioden (til bokført verdi)	-5 617	0	0	-5 617
Forfalt	0	-20	0	-20
Netto gevinster på finansielle instrumenter	10	-1	0	9
Utgående balanse	10 716	130	729	11 575
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	10	-1	0	9

*) Utlån VVOCI omfatter alle utlån som kvalifiserer for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Sensitivitetsanalyse nivå 3

For å vise sensitiviteten i fastrenteutlånene kan vi endre diskonteringsrenten med 10 basispunkter. Ettersom fastrenteutlånene er sikret så vil vi få tilsvarende endring med motsatt fortegn på sikringsinstrumentene. Vi har av den grunn valgt å ikke vise sensitivitetsanalysen isolert for fastrenteutlånene, men viser til note 6 som viser en sensitivitetsanalyse for konsernet.

Virkelig verdi sammenlignet med innregnet verdi

Millioner kroner	2019		2018	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	902	902	591	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	109	109	373	373
Netto utlån til kunder	25 503	25 503	22 157	22 157
Rentebærende verdipapirer	4 359	4 339	4 962	4 947
Rentederivater	73	73	112	112
Valutaderivater	4	4	1	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	845	845	729	729
Investering i eierinteresser	0	0	16	16
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	39	39	41	41
Gjeld til kredittinstitusjoner	-7	-7	-19	-19
Innskudd fra og gjeld til kunder	-15 360	-15 360	-14 910	-14 909
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-11 498	-11 414	-9 067	-9 027
Rentederivater	-86	-86	-74	-74
Valutaderivater	-3	-3	-22	-22
Ansvarlig lånekapital	-439	-439	-507	-501
Fondsobligasjoner (Hybridkapital)	-233	-225	-523	-524
Annen kortsiktig gjeld	-162	-162	-50	-50
Sum	4 046	4 118	3 810	3 841

Virkelig verdi sammenlignet med innregnet verdi

Millioner kroner	MORBANK			
	2019		2018	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	902	902	591	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 761	1 761	4 500	4 500
Utlån	22 174	22 174	15 886	15 886
Rentebærende verdipapirer	4 265	4 246	4 869	4 854
Ansvarlig utlån	0	0	452	452
Rentederivater	69	69	105	105
Valutaderivater	4	4	1	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	845	845	729	729
Investering i eierinteresser	0	0	45	45
Investering i konsernselskaper	1 600	1 600	1 600	1 600
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	5	5	5	5
Gjeld til kredittinstitusjoner	-7	-7	-19	-19
Innskudd fra og gjeld til kunder	-15 365	-15 365	-14 914	-14 913
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-11 481	-11 397	-9 050	-9 009
Rentederivater	-83	-83	-68	-68
Valutaderivater	-3	-3	-22	-22
Ansvarlig lånekapital	-439	-439	-507	-501
Fondsobligasjoner (Hybridkapital)	-233	-227	-525	-526
Annen kortsiktig gjeld	-161	-161	-50	-50
Sum	3 853	3 924	3 628	3 660

Virkelig verdi på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost er basert på priser innhentet fra Nordic Bond Pricing. Prisene utarbeides med grunnlag av observasjoner fra markedet, som for eksempel omsetninger og kjøps/salgs interesser. Innhentede data bearbeides i anerkjente modeller for å beregne daglige priser. Finansielle derivater er i sin helhet vurdert til virkelig verdi og det vil følgelig ikke presenteres noe avvik mellom virkelig verdi og innregnet verdi i balansen.

Nivåinndeling ved virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt ved bruk av verdsettelsesteknikker som anvender direkte eller indirekte observerbare markedsdata.
- Nivå 3: Verdsettelse er basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2019

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	519	3 840	0	4 359
Sum eiendeler	519	3 840	0	4 359
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-11 498	0	-11 498
Ansvarlig lånekapital	0	-439	0	-439
Sum forpliktelser	0	-11 937	0	-11 937

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2018

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	516	4 446	0	4 962
Sum eiendeler	516	4 446	0	4 962
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-9 067	0	-9 067
Ansvarlig lånekapital	0	-507	0	-507
Sum forpliktelser	0	-9 574	0	-9 574

Morbankens eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2019

Millioner kroner				MORBANK
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Ansvarlig utlån	0	0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	519	3 746	0	4 265
Sum eiendeler	519	3 746	0	4 265
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-11 481	0	-11 481
Ansvarlig lånekapital	0	-439	0	-439
Sum forpliktelser	0	-11 920	0	-11 920

Morbankens eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2018

Millioner kroner				MORBANK
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Ansvarlig utlån	0	452	0	452
Sum eiendeler	516	4 805	0	5 321
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-9 050	0	-9 050
Ansvarlig lånekapital	0	-507	0	-507
Sum forpliktelser	0	-9 557	0	-9 557

Finansielle forpliktelser, samt lån og fordringer utpekt til virkelig verdi over resultat - kredittrisiko

Akkumulert endring i virkelig verdi av finansielle forpliktelser, samt lån og fordringer som følge av endring i kredittrisiko er pr balansedato beregnet for de papirer som da fortsatt er i beholdning. Beregning av akkumulert endring er beregnet ved å sammenligne virkelig verdi av papirene på balansedato med den verdi papirene hadde hatt om man hadde gjort en alternativ verdsettelse med bruk av den kredittrisiko som var gjeldende første gang papiret ble innregnet til virkelig verdi. Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko er beregnet som differanse mellom akkumulert endring i virkelig verdi som følge av endret kredittrisiko henholdsvis ved årets begynnelse og ved årets slutt. Beløpmessig utgjør dette ubetydelige beløp i regnskapet.

Virkelig verdi og kontraktsfestede betalingsforpliktelser ved forfall¹⁾

Millioner kroner	2019		2018	
	Virkelig verdi	Betalings-	Virkelig verdi	Betalings-
		forpliktelse ²⁾		forpliktelse ²⁾
Fondsobligasjoner (Hybridkapital) ³⁾	233	227	525	527
Ansvarlig lånekapital ³⁾	440	440	507	501
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	7	19	19
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 492	11 463	9 067	8 996
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 360	15 360	14 909	14 909
Sum	27 532	27 497	25 027	24 952

Virkelig verdi og kontraktsfestede betalingsforpliktelser ved forfall¹⁾

Millioner kroner	2019		2018	
	Virkelig verdi	Betalings-	Virkelig verdi	Betalings-
		forpliktelse ²⁾		forpliktelse ²⁾
Fondsobligasjoner (Hybridkapital) ³⁾	223	227	525	527
Ansvarlig lånekapital ³⁾	440	440	507	501
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	7	19	19
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 474	11 446	9 050	8 979
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 365	15 365	14 913	14 913
Sum	27 509	27 485	25 014	24 939

1) Forskjellen mellom virkelig verdi og betalingsforpliktelse er differansen mellom clean value og pålydende på kontraktene.

2) Kolonnen betalingsforpliktelse i denne oppstillingen består av nominell betalingsforpliktelse med tillegg av påløpte renter på måletidspunktet. Betalingsforpliktelse i henhold til denne noten samsvarer dermed ikke med pålydende verdier på henholdsvis ansvarlig lånekapital i note 33 og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer i note 29.

3) Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

NOTE 21 FINANSIELLE DERIVATER

Eiendeler

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Rentederivater	73	112	69	105
Valutaderivater	4	1	4	1
Sum finansielle derivater, eiendeler	77	113	73	106

Forpliktelser

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Rentederivater	86	74	83	68
Valutaderivater	3	22	3	22
Sum	89	96	86	90

Alle finansielle derivater er pliktig vurdert til virkelig verdi over resultat.

NOTE 22 MOTREGNINGSRETT FINANSIELLE DERIVATER

Fra og med 2013 skal BN Bank-konsernet opplyse om hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på, ihht. IFRS 7.13 A-F. BN Bankkonsernet har ingen poster som er nettoført i balansen, ihht. IFRS 7.13.C a-c.

Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av motpartene.

Finansielle eiendeler per 31.12.2019	KONSERN			MORBANK		
	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	7	7	0	7	7	0
Motpart 2	36	26	10	36	26	10
Motpart 3	16	16	0	16	16	0
Motpart 4	13	13	0	13	13	0
Motpart 5	4	4	0	0	0	0
Motpart 6	1	0	1	1	0	1
Sum	77	66	11	73	62	11

Finansielle forpliktelser per 31.12.2019	KONSERN			MORBANK		
	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	11	7	4	8	7	1
Motpart 2	26	26	0	26	26	0
Motpart 3	24	16	8	25	16	9
Motpart 4	23	13	10	22	13	9
Motpart 5	5	4	1	5	0	5
Motpart 6	0	0	0	0	0	0
Sum	89	66	23	86	62	24

Finansielle eiendeler per 31.12.2018	KONSERN			MORBANK		
	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	7	7	0	7	5	2
Motpart 2	57	44	13	56	44	12
Motpart 3	17	5	12	17	5	12
Motpart 4	18	18	0	18	18	0
Motpart 5	12	8	4	6	6	0
Motpart 6	2	0	2	2	0	2
Sum	113	82	31	106	78	28

Finansielle forpliktelser per 31.12.2018	KONSERN			MORBANK		
	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	11	7	4	5	5	0
Motpart 2	44	44	0	44	44	0
Motpart 3	5	5	0	5	5	0
Motpart 4	29	18	11	28	18	10
Motpart 5	8	8	0	8	6	2
Motpart 6	0	0	0	0	0	0
Sum	97	82	15	90	78	12

1) Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør som ikke er presentert netto i balansen

NOTE 23 RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Rentebærende verdipapirer vurdert til amortisert kost:</i>				
Sertifikater og obligasjoner utstedt av staten	510	513	510	513
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	3 829	4 434	3 736	4 341
Ansvarlig utlån	0	0	0	451
Sum rentebærende verdipapirer vurdert til amortisert kost	4 339	4 947	4 246	5 305
<i>Rentebærende verdipapirer vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Sertifikater og obligasjoner utstedt av staten	0	0	0	0
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	0	0	0	0
Sum rentebærende verdipapirer utpekt til virkelig verdi over resultat	0	0	0	0
Rentebærende verdipapirer	4 339	4 947	4 246	5 305

NOTE 24 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINSTRUMENTER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter</i>				
Aksjer	845	729	845	729
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	845	729	845	729
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	845	729	845	729

NOTE 25 INVESTERING I EIERINTERESSER

Konsernselskaper

BN Bolig AS

Vår eierandel i BN Bolig ble solgt i desember 2019. Selskæpt ble bokført etter egenkapitalmetoden i konsern og bokført verdi var 16 millioner kroner pr 31.12.2018. Bokført verdi i mor var 45 millioner kroner på samme tidspunkt.

Med bakgrunn i manglende resultatopptjening ble det foretatt en nedskrivning av gjenværende bokført verdi av BN Banks investering i dette selskapet i 3. kvartal 2019. I løpet av 4. kvartal ble det foretatt en emisjon i BN Bolig hvor BN Bank foretok et tingsinnskudd hvor deler av utestående krav i form av en kassekreditt ble benyttet. Verdien på tingsinnskuddet ble vurdert til kroner null, banken fikk dermed et tap på utlån på totalt 9,4 millioner kroner. I etterkant av dette ble alle aksjene i selskapet solgt uten ytterligere regnskapsmessige effekter.

Millioner kroner	Selskapets aksjekapital	Eierandel ¹⁾	MORBANK						
			Bokført verdi i MOR 31.12.2019	Bokført EK i selskapet 1.1.2019	Kapitalforhøyelse m.m	Nedskrivning	Bokført EK i selskapet 31.12.2019	Årsresultat 2019	Årsresultat 2018
Bolig- og Næringskreditt AS, Trondheim	600	100 %	1 600	1 764	0	0	1 751	103	115
Collection Eiendom AS, Trondheim	4	100 %	5	5	0	0	5	0	0
Aksjer i datterselskap			1 605	1 769			1 756	103	115

1) Eierandel er lik stemmeandel.

For 2018 ble det gitt utbytte fra Bolig- og Næringskreditt til morselskapet på 115 millioner kroner. For 2019 er det foreslått å gi utbytte fra Bolig- og Næringskreditt til morselskapet på 103 millioner kroner.

Øvrige eiendeler klassifisert som holdt for salg

I 2014 overtok banken 100% av aksjene i et eiendomsselskap som følge av et misligholdt låneforhold. Dette selskapet eier en næringseiendom som for tiden er utleid. Aksjene er eid av datterselskapet Collection Eiendom AS, i konsernregnskapet behandles dette som en eiendel holdt for salg. Banken jobber kontinuerlig med salg av dette selskapet.

NOTE 26 IMMATERIELLE EIENDELER OG VARIGE DRIFTSMIDLER

KONSERN og MORBANK 2019							
Millioner kroner	Software	Immaterielle eiendeler	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygninger og andre faste eiendommer	IFRS 16 Bruksretter	Varige driftsmidler	
Anskaffelseskost pr. 01.01.19	98	98	11	14	60	85	
Tilgang	11	11	0	0	1	1	
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	-3	0	-3	
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-25	-25	-1	0	0	-1	
Anskaffelseskost pr. 31.12.19	84	84	10	11	61	82	
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.19	73	73	9	0	0	9	
Årets ordinære avskrivninger	15	15	1	0	7	8	
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-25	-25	-1	0	0	-1	
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.19	63	63	9	0	7	16	
Bokført verdi pr. 31.12.19	21	21	1	11	54	66	
Avskrivningsmetode	Lineær		Lineær	Lineær	Lineær		
Levetid	3 år		3 - 5 år	50 år	2-15 år		

Avganger i 2019 gjelder salg av en leilighet, salgssum utgjorde 3 millioner kroner, dette medførte ingen regnskapsmessig gevinst eller tap.

Bygninger og andre faste eiendommer består av 2 leiligheter, hvorav den ene leies ut til ansatte på ukesbasis. Denne leiligheten avskrives over 50 år, den andre leiligheten avskrives ikke.

Effekter ved implementering av IFRS 16 fra og med 1. januar 2019

IFRS 16 Leieavtaler trådte i kraft med virkning for regnskapsår som begynner 1. januar 2019 eller senere. Standarden fastsetter regler for innregning, måling og presentasjon av leieavtaler og innebærer i all hovedsak balanseføring av bruksretten og tilhørende leieforpliktelse for alle leieavtaler. Bruksrettene er klassifisert på samme linje i balansen som underliggende eiendel ville blitt klassifisert, og spesifiseres i note.

BN Bank valgte å bruke forenklet metode ved implementering av IFRS 16. Dette innebærer at verdi på bruksrett og leieforpliktelse ble beregnet basert på gjenværende leieperiode og marginal lånerente pr 1. januar 2019. Ved fastsetteles av leieperiode ble eventuelle opsjoner om forlengelse på hver enkelt avtale vurderet særskilt. Opsjoner hvor det er rimelig sikkert at opsjonen vil bli utøvd medfører at opsjonsperioden medregnes i leieperioden.

Leieavtaler med varighet under 12 måneder og leieavtaler hvor verdi på underliggende eiendel anses å være lav blir ikke innregnet i balansen.

Basert på en gjennomgang av alle BN Banks leieavtaler er konklusjonen at alle leieavtaler vedrørende våre lokaler innregnes i balansen. Dette gjelder total 3 leieavtaler, og estimert nåverdi av fremtidige leieavtaler i leieperioden utgjør 60,3 millioner kroner. Dette er bokført som en bruksrett og tilhørende leieforpliktelse i balansen. Bruksrett avskrives over leieperioden og det beregnes en kalkulert rente på leieforpliktelsen. Dette innebærer at kostnader knyttet opp til disse leieforholdene fra og med 2019 er blitt klassifisert som avskrivninger og rentekostnader. Tidligere er de aktuelle leiekontraktene regnskapsført som operasjonelle leieavtaler og dermed ikke balanseført. Kostnadene er blitt klassifisert som andre driftskostnader.

Regnskapsmessige effekter av IFRS 16 i 2019

KONSERN og MORBANK 2019	
Resultatregnskap	
Avskrivninger	7
Renter	3
SUM bokført	10
Effekter IFRS 16	
Reduksjon driftskostnader etter IAS 17	9
Økning kostnader etter IFRS 16	10
Endring i resultat før skatt i perioden	-1

KONSERN og MORBANK 2018

Millioner kroner	KONSERN og MORBANK 2018				
	Software	Immaterielle eiendeler	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygninger og andre faste eiendommer	Varige driftsmidler
Anskaffelseskost pr. 01.01.18	76	76	11	22	33
Tilgang	22	22	0	0	0
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	-8	-8
Anskaffelseskost pr. 31.12.18	98	98	11	14	25
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.18	60	60	9	0	9
Årets ordinære avskrivninger	13	13	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.18	73	73	9	0	9
Bokført verdi pr. 31.12.18	25	25	2	14	16
Avskrivningsmetode	Lineær		Lineær	Lineær	
Levetid	3 år		3 - 5 år	50 år	

Avganger i 2018 gjelder salg av to leiligheter, salgssum utgjorde 14 millioner kroner, noe som medførte en regnskapsmessig gevinst på 6 millioner kroner. Netto avskrivninger og gevinst ved salg utgjør dermed 7 millioner kroner i 2018.

Utvikling av IT-systemer er egenutviklede immaterielle eiendeler. Avskrivningsplanen reflekterer antatt brukstid på driftsmidlene.

NOTE 27 OVERTATTE EIENDOMMER

Konsernet har pr. 31.12.18 ingen overtatte eiendommer bokført i regnskapet. En eiendom er overtatt gjennom overtakelse av aksjer i selskapet, denne er bokført under "Eiendeler klassifisert som holdt for salg" i konsernregnskapet.

NOTE 28 INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Innskudd fra og gjeld kunder vurdert til amortisert kost:</i>				
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	13 393	13 538	13 398	13 542
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	1 153	620	1 153	620
Innskudd fra og gjeld til kunder vurdert til amortisert kost	14 546	14 158	14 551	14 162
<i>Innskudd fra og gjeld kunder utpekt til virkelig verdi:</i>				
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid, utpekt til virkelig verdi	814	751	814	751
Innskudd fra og gjeld til kunder utpekt til virkelig verdi	814	751	814	751
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	15 360	14 909	15 365	14 913

NOTE 29 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Pålydende verdier

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Pålydende verdi sertifikater	0	0	0	0
Netto pålydende verdi sertifikater	0	0	0	0
Pålydende verdi obligasjoner	11 571	9 129	11 554	9 112
Pålydende verdi egne obligasjoner	-200	-200	-200	-200
Netto pålydende verdi obligasjoner	11 371	8 929	11 354	8 912
Netto pålydende verdi gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 371	8 929	11 354	8 912

Innregnede verdier

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Sertifikater utpekt til virkelig verdi	0	0	0	0
Sum innregnet verdi av sertifikater	0	0	0	0
Obligasjoner vurdert til amortisert kost	5 139	4 654	5 139	4 654
Obligasjoner vurdert til amortisert kost (sikret gjeld)	6 275	4 373	6 258	4 355
Sum innregnet verdi av obligasjoner	11 414	9 027	11 397	9 009
Sum innregnet verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 414	9 027	11 397	9 009

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Konsernet har emittert obligasjoner og sertifikater for pålydende 4 592 millioner kroner i 2019, enten som nyemisjoner eller utvidelse av eksisterende åpne lån, alle emisjoner er foretatt i morselskapet.

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	Obligasjoner	SUM	Obligasjoner	SUM
Netto gjeld (pålydende) 01.01.2019	8 929	8 929	8 912	8 912
Emitert	4 592	4 592	4 592	4 592
Oppkjøp og forfall av eksisterende	-2 150	-2 150	-2 150	-2 150
Netto gjeld (pålydende) 31.12.2019	11 371	11 371	11 354	11 354

NOTE 30 INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost:</i>				
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	7	19	7	19
Lån fra SpareBank 1 SMN	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost	7	19	7	19
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til virkelig verdi:</i>				
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner, utpekt til virkelig verdi	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	19	7	19

NOTE 31 ANDRE EIENDELER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Opptjente ikke betalte inntekter og forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	16	13	16	12
Finansielle garantier	0	0	0	0
Andre eiendeler	16	13	16	12

NOTE 32 ANNEN GJELD OG AVSETNINGER

Annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Annen gjeld	95	35	95	35
IFRS 16 Leieforpliktelse ¹⁾	55	0	55	0
Avsetninger for forpliktelser	12	15	12	15
Annen kortsiktig gjeld	162	50	162	50

1) Hvorav 9,0 millioner kroner har forfall i 2020

Bevegelse i avsetninger for forpliktelser - legale forpliktelser

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Inngående balanse	15	17	15	17
Nye avsetninger i perioden	11	13	11	13
Utgifter ført mot avsetning	-14	-15	-14	-15
Utgående balanse	12	15	12	15

Avsetninger knytter seg til feriepenger, prestasjonslønn, sluttpakker og andre avtalefestede utbetalinger til ansatte.

Pr 31.12.2019 har banken en avsetning på 0,3 millioner kroner relatert til inngåtte avtaler vedrørende ulike sluttpakker til tidligere ansatte. I løpet av 2019 er 3,1 millioner oppløst mot utbetalinger i henhold til avtaler.

Avsetninger

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Netto pensjonsforpliktelse (se note 17)	25	26	18	19
Betalbar skatt	112	102	80	62
Utsatt skatt	3	6	0	3
Finansielle garantier	9	3	9	3
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	149	137	107	87

NOTE 33 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG HYBRIDKAPITAL

Ansvarlige lån vurdert til amortisert kost

ISIN-nummer	2019		2018		KONSERN og MORBANK		
	Innregnet verdi	Pålydende	Innregnet verdi	Pålydende	Valuta	Forfall	1.mulige innfrielse
	31.12.19 ³	(mill. kr)	31.12.18 ³	(mill. kr)			
NO001073190.4 ¹	139	139	501	500	NOK	11.03.2025	11.03.2020
NO001087144.5 ²	300	300	-	-	NOK	18.12.2024	18.12.2029
Ansvarlig lånekapital	439	439	501	500			

¹ Renten reguleres hver tredje måned. Renten fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 2,1 prosentpoeng. Lånet kan innfris helt eller delvis etter 5 år. Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at lånet helt eller delvis ikke kan regnes som tilleggskapital kan lånet innfries. Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene kan lånet innfries. Eventuell innfrielse krever samtykke fra Finanstilsynet. Renten på lånet er 3,94 prosent pr. 31. desember 2019.

² Renten reguleres hver tredje måned. Renten fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 1,37 prosentpoeng. Lånet kan innfris helt eller delvis etter 5 år. Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at lånet helt eller delvis ikke kan regnes som tilleggskapital kan lånet innfries. Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene kan lånet innfries. Eventuell innfrielse krever samtykke fra Finanstilsynet. Renten på lånet er 3,24 prosent pr. 31. desember 2019. Lånet inngår i sin helhet i ansvarlig kapital, se note 3.

³ Tall er uten påløpte renter

Endring i ansvarlig lånekapital og Hybridkapital

	KONSERN og MORBANK					
	31.12.2018	Emittert - nominell verdi	Forfalt/ innløst - nominell verdi	Påløpte renter og over-/ underkurs	Utbetalte renter	31.12.2019
Ansvarlig lånekapital	500	300	-361	0	0	439
Over-/underkurs	0	0	0	-1	0	-1
Påløpte renter	1	0	0	18	-18	1
SUM ansvarlig lånekapital	501	300	-361	17	-18	439
Fondsobligasjoner (Hybridkapital)	524	0	-299	0	0	225
Over-/underkurs	-1	0	0	0	0	-1
Påløpte renter	3	0	0	15	-15	3
SUM Hybridkapital	526	0	-299	15	-15	227

NOTE 34 PANTSTILLELSE OG GARANTIER PR. 31.12.

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Pantstillelser				
Bokført verdi av verdipapirer stillet som sikkerhet for D-lån	2 709	2 560	2 709	2 560
Stillet sikkerhet i obligasjoner for trekkadgang i Norges Bank	2 709	2 560	2 709	2 560
Garantiansvar				
Kontraktsgarantier	81	71	81	71
Betalingsgarantier	13	13	13	13
Garanti gitt til SpareBank 1 Næringskreditt ¹	0	0	0	0
Garanti gitt til SpareBank 1 SMN	250	250	250	250
Sum garantiansvar	344	334	344	334

¹ Se note 9 for ytterligere informasjon om overføring av lån til SpareBank 1 Næringskreditt.

NOTE 35 ANSATTE OG TILLITSVALGTES LÅNEFORHOLD

Tusen kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Lån til ansatte pr. 31.12.	368 106	315 311	368 106	315 311
Lån til tillitsvalgte pr. 31.12.	5 484	5 468	5 484	5 468

Kriteriene for lån til ansatte inkludert ledende ansatte er de samme som for ordinære personkunder. Det vil si at alle ansatte er underlagt den samme kredittvurdering og de samme låneutmålingskriterier som øvrige kunder. Den eneste forskjellen er at de ansatte har fått en subsidiert rente for lån inntil 4 millioner kroner. Renten på disse lånene er beste kunderente minus 0,85 prosentpoeng. Lån til selskaper der tillitsvalgte er styremedlem og/eller har bestemmende innflytelse, ytes på ordinære kundevilkår.

NOTE 36 OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

BN Bank har gjennomført transaksjoner med nærstående parter som beskrevet i herværende note, samt note 34. I tillegg foreligger det transaksjoner med nærstående selskaper som datterselskaper, jmfør note 25. Transaksjoner med datterselskaper er eliminert i konsernregnskapet. BN Banks aksjonærer fremkommer i note 36. Foruten lån gitt til særskilte betingelser til ansatte med flere, er alle transaksjoner med nærstående inngått på markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som identifiseres i denne note og note 34, samt eliminerte transaksjoner innenfor konsernet BN Bank, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Godtgjørelser, lån og sikkerhetsstillelser til administrerende direktør, ledende ansatte, tillitsvalgte og valgt revisor**Ytelser til ledende ansatte i banken 2019**

Tusen kroner	Honorar	Lønn	Natural- ytelser og andre skatte- pliktige godt- gjørelser	Innbetalt pensjons- premie	Samlet godt- gjørelse	Lån og sikkerhets- stillelser
Ledende ansatte						
Svein Tore Samdal, adm.direktør ^{1, 4, 5}	0	2 696	201	453	3 350	7 044
Svend Lund, viseadm.direktør ^{1, 2, 4, 5}	0	2 457	195	317	2 969	4 338
Trond Søråas, direktør økonomi og finans ^{1, 2, 4, 5}	0	1 613	161	192	1 966	2 630
Herborg Aanestad, direktør risikostyring ^{1, 3, 4, 5}	0	1 268	91	146	1 505	387
Endre Jo Reite, direktør personmarked ^{1, 4, 5}	0	1 536	23	222	1 781	0
Tidligere ledende ansatte						
Stig Tore Laugen, direktør kommunikasjon ^{3, 4}	0	802	133	88	1 023	2 301
Øvrige identifiserte ansatte						
Øvrige identifiserte ansatte ⁶	0	6 282	187	618	7 087	15 574
Styret						
Finn Haugan, styrets leder	308	0	0	0	308	0
Tore Medhus, styrets nestleder	246	0	0	0	246	0
Øvrige styremedlemmer	875	0	0	0	875	12 592
Tidligere styremedlemmer						
Øvrige styremedlemmer	422	0	0	0	422	0
Sum	1 851	16 654	991	2 036	21 532	44 866

¹ Avtalt oppsigelsestid er 6 måneder.

² Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 3 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁴ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 17 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har pensjonsavtaler og inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 35).

⁵ Pensjon for lønn ut over 12G omfattes av en egen innskuddsordning, og inngår under innbetalt pensjonspremie.

⁶ Ut over ledergruppa er 5 ansatte identifisert med utvidet roller

Styret i BN Bank ASA besluttet 10. august 2015 å iverksette et prosjekt med det formål å avvike bedriftsmarkedsporteføljen i banken. For å sikre gjennomføring av prosjektet mottok enkelte ledende ansatte et prosjekttillegg. En del av prosjekttillegget ble utbetalt løpende og inngikk under Lønn. Den andre delen av prosjekttillegget utbetales ved prosjektslutt og inngår også under posten Lønn, men er ikke en del av feriepenges grunnlaget. Styret besluttet å avslutte prosjektet med virkning fra 1.2.2017, og de ledende ansatte omfattet av ordningen gikk tilbake til gjeldende betingelser ved prosjektstart. Samlet avsetning ved prosjektslutt var kroner 2 052 713 eksklusive sosiale kostnader for den delen av prosjekttillegget som skal utbetales etter avslutning av prosjektet. Av dette utgjorde kroner 768 625 avsetning for utbetaling til administrerende direktør. Per 31.12.2019 er restavsetningen kroner 438 195 av prosjekttillegget. Prosjekttillegget utbetales etter med 50 % ved prosjektslutt (2017) og de siste 50% utbetales over de 3 påfølgende år.

Ytelser til ledende ansatte i banken 2018

Tusen kroner	Honorar	Lønn	Prestasjonslønn ^{1,2}	Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser	Innbetalt pensjonspremie	Samlet godtgjørelse	Lån og sikkerhetsstillelser
Ledende ansatte							
Svein Tore Samdal, adm.direktør ⁵	0	246	0	14	12	271	0
Svend Lund, viseadm.direktør ^{3,5}	0	2 460	0	380	317	3 156	4 699
Trond Søråas, direktør økonomi og finans ^{3,5}	0	1 571	0	221	189	1 980	2 820
Herborg Aanestad, direktør risikostyring ^{4,5}	0	1 214	0	113	140	1 468	816
Stig Tore Laugen, direktør kommunikasjon ^{4,5}	0	1 170	0	189	123	1 481	2 424
Tidligere ledende ansatte							
Gunnar Hovland, adm.direktør ^{3,5}	0	2 863	0	476	390	3 729	7 305
Trond B. Larsen ^{3,5}	0	1 610	0	2 157	139	3 906	1 944
Styret							
Finn Haugan, styrets leder	300	0	0	0	0	300	0
Tore Medhus, styrets nestleder	239	0	0	0	0	239	0
Øvrige styremedlemmer	996	0	0	0	0	996	9 093
Tidligere styremedlemmer							
Øvrige styremedlemmer	186	0	0	0	0	186	0
Sum	1 721	11 133	0	3 548	1 310	17 713	29 101

¹ Se note 15 for nærmere detaljer.

² Notene angir utbetalt prestasjonslønn og overskuddsdeling i regnskapsåret, opptjent tidligere år.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁴ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 3 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁵ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 17 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har standard pensjonsavtaler og inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 35).

Styret i BN Bank ASA besluttet 10. august 2015 å iverksette et prosjekt med det formål å avvike bedriftsmarkedsporteføljen i banken. For å sikre gjennomføring av prosjektet mottok enkelte ledende ansatte et prosjekttillegg. En del av prosjekttillegget utbetales løpende og inngår under Lønn. Den andre delen av prosjekttillegget utbetales ved prosjektslutt og inngår også under posten Lønn, men er ikke en del av feriepengegrunnlaget. Styret besluttet å avslutte prosjektet med virkning fra 1.2.2017, og de ledende ansatte omfattet av ordningen gikk tilbake til gjeldende betingelser ved prosjektstart. Samlet avsetning ved prosjektslutt var kroner 2 052 713 eksklusive sosiale kostnader for den delen av prosjekttillegget som skal utbetales etter avslutning av prosjektet. Av dette utgjorde kroner 768 625 avsetning for utbetaling til administrerende direktør. Per 31.12.2018 er restavsetningen kroner 1 179 767 av prosjekttillegget. Prosjekttillegget utbetales etter med 50 % ved prosjektslutt (2017) og de siste 50% utbetales over de 3 påfølgende år.

Godtgjørelse til revisor

Tusen kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Godtgjørelse til valgt revisor				
Ordinært revisjonshonorar lovpålagt revisjon	712	660	624	605
Skatterådgivning	0	0	0	0
Andre attestasjonstjenester	0	0	0	0
Honorar for annen bistand	279	295	279	292
Sum godtgjørelse til valgt revisor (inkl mva)	991	955	903	897

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

Millioner kroner		KONSERN	
		2019	2018
Renteinntekter			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	0	30
Andre inntekter			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	3	2
Rentekostnader			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	5	0
Fordringer pr 31.12.			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	0	2
Gjeld pr 31.12.			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	3	5
BN Bolig AS	SpareBank 1-Alliansen	0	5

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

Millioner kroner		MORBANK	
		2019	2018
Renteinntekter			
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	73	110
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	0	30
Andre inntekter			
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	-3	-4
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	3	2
Rentekostnader			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	5	0
Fordringer pr 31.12.			
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	1 653	4 579
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	0	2
Gjeld pr 31.12.			
Collection Eiendom AS	Datterselskap	4	4
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	3	5
BN Bolig AS	SpareBank 1-Alliansen	0	5

BN Bank har syndikert utlån til andre parter både gjennom etablering av ordinære syndikatlån og gjennom bilaterale risikoavlastningsavtaler. Avtalene er utformet slik at utlånene kvalifiserer for å fraregnes balanse og resultat hva gjelder den risikoavlastede/syndikerte delen av utlånene. Omfang av slike fraregnede utlån risikoavlastet fra/syndikert til nærstående parter er gjengitt nedenfor.

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2019	2018	2019	2018
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet av SpareBank 1 SMN	326	46	326	46
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet fra nærstående parter	326	46	326	46

NOTE 37 AKSJONÆRSTRUKTUR OG AKSJEKAPITAL**Aksjonærer pr. 31. desember**

Navn	2019		2018	
	Eierandel	Antall aksjer	Eierandel	Antall aksjer
SpareBank 1 SMN	35,02 %	4 943 072	33,0 %	4 658 389
SpareBank 1 SR-Bank	35,02 %	4 943 072	23,5 %	3 317 338
SpareBank 1 Nord-Norge	9,99 %	1 410 221	23,5 %	3 317 338
SpareBank 1 Østlandet	9,99 %	1 410 221	0,0 %	0
SpareBank 1 BV	5,00 %	705 818	0,0 %	0
SpareBank 1 Østfold Akershus	2,52 %	356 135	0,0 %	0
SpareBanken Telemark	2,46 %	347 792	0,0 %	0
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	0,00 %	0	20,0 %	2 823 266
Sum	100 %	14 116 331	100 %	14 116 331

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom aksjonærene. Endring i eierstruktur ble meldt Oslo Børs 28.2.2019 og endelig gjennomført 29.5.2019 etter godkjenning fra Finanstilsynet. De to største aksjonærene klassifiserer sin deltakelse i BN Bank ASA som investering i et tilknyttet foretak og vurderer denne etter egenkapitalmetoden.

Aksjekapital pr. 31. desember 2019

Det er utstedt 14.116.331 aksjer à kroner 50. Det foreligger ingen fullmakt fra generalforsamlingen til å utvide aksjekapitalen eller kjøpe egne aksjer. Det er ikke utestående noen form for gjeldsinstrumenter med konverteringsrett til aksjer, og det er heller ikke utstedt noen form for opsjoner som kan føre til en økning i antall aksjer. Det er ingen vedtaksbegrensninger vedrørende stemmerett, alle aksjer har lik stemmerett.

Det ble vedtatt i ordinær generalforsamling i 2019 i morselskapet å gi utbytte på 0 millioner kroner basert på årsregnskapet for 2018.

NOTE 38 FORESLÅTT, IKKE VEDTATT UTBYTTE

Millioner kroner	MORBANK	
	2019	2018
Totalt foreslått utbytte	150	0
Foreslått utbytte pr aksje (hele kroner)	10,63	0
Antall aksjer	14 116 331	14 116 331

NOTE 39 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN OG BETINGENDE FORPLIKTELSE

BN Bank mottok den 3. juli 2015 en stevning knyttet til et engasjement som på det tidspunktet var gjenstand for nedskrivning. Tap knyttet til engasjementet er regnskapsmessig konstatert og restkravet er verdsatt til kroner 0 i bankens balanse per 31. desember 2019. I stevningen kreves erstatning for tap kunden mener å ha lidt som følge av bankens handlinger. Erstatningssaken gikk for tingretten i andre kvartal 2019, og dommen forelå 11. oktober. BN Bank ble frifunnet på alle sentrale punkter i anklagen, men får kritikk for enkelte mindre forhold. Banken må sammen med øvrige saksøkte betale en erstatning på 4,6 millioner kroner, noe som er mindre enn bankens utestående krav mot saksøker. Motparten har anket, så dommen er ikke rettskraftig. Det anses ikke behov for avsetning for fremtidige forpliktelser.

Ut over det som er beskrevet ovenfor foreligger ikke eiendeler eller forpliktelser som det knytter seg betingede utfall til og der disse utfall kan ha vesentlig påvirkning på konsernets finansielle stilling. Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagen.

NOTE 40 RESULTATREGNSKAP 4 SISTE KVARTAL

Spesifikasjon av resultatet

Millioner kroner	KONSERN				
	1. kv 2019	2. kv 2019	3. kv 2019	4. kv. 2019	Året 2019
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	142	149	167	172	630
Sum andre driftsinntekter	30	40	28	28	126
Sum andre driftskostnader	69	69	71	75	284
Driftsresultat før tap på utlån	103	120	124	125	472
Tap på utlån	3	16	3	15	37
Resultat før skatt	100	104	121	110	435
Beregnet skattekostnad	26	26	33	23	108
Resultat etter skatt videreført virksomhet	74	78	88	87	327
Resultat fra virksomhet "holdt for salg"	0	0	0	0	0
Resultat inklusive virksomhet "holdt for salg"	74	78	88	87	327

Spesifikasjon av resultatet

Millioner kroner	KONSERN				
	1. kv 2018	2. kv 2018	3. kv 2018	4. kv. 2018	Året 2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	125	120	131	148	524
Sum andre driftsinntekter	36	41	29	28	134
Sum andre driftskostnader	62	67	69	75	273
Driftsresultat før tap på utlån	99	94	91	101	385
Tap på utlån	-22	0	8	4	-10
Resultat før skatt	121	94	83	97	395
Beregnet skattekostnad	31	22	22	26	101
Resultat etter skatt videreført virksomhet	90	72	61	71	294
Resultat fra virksomhet "holdt for salg"	0	0	0	0	0
Resultat inklusive virksomhet "holdt for salg"	90	72	61	71	294

Spesifikasjon av resultatet

Millioner kroner	MORBANK				
	1. kv 2019	2. kv 2019	3. kv 2019	4. kv. 2019	Året 2019
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	103	115	134	141	493
Sum andre driftsinntekter	24	30	-19	25	60
Sum andre driftskostnader	55	56	60	64	235
Driftsresultat før tap på utlån	72	89	55	102	318
Tap på utlån	8	22	3	15	48
Driftsresultat etter tap på utlån	64	67	52	87	270
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskap	115	0	0	0	115
Resultat før skatt	179	67	52	87	385
Beregnet skattekostnad	16	16	24	18	74
Resultat etter skatt	163	51	28	69	311

Spesifikasjon av resultatet

Millioner kroner	MORBANK				
	1. kv 2018	2. kv 2018	3. kv 2018	4. kv. 2018	Året 2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	82	78	86	106	352
Sum andre driftsinntekter	33	35	24	27	119
Sum andre driftskostnader	49	55	56	63	223
Driftsresultat før tap på utlån	66	58	54	70	248
Tap på utlån	-13	2	5	-3	-9
Driftsresultat etter tap på utlån	79	56	49	73	257
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskap	0	118	0	0	118
Resultat før skatt	79	174	49	73	375
Beregnet skattekostnad	20	12	12	18	62
Resultat etter skatt	59	162	37	55	313

NOTE 41 TILLITSVALGTE OG LEDELSE

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjonærene den øverste myndighet i konsernet. Generalforsamlingen velger ekstern revisor og styre. Alle selskapene har samme revisor.

Valgkomité

<i>Medlemmer</i>	<i>Stilling</i>
Petter Bjørkly Høiseith, leder	Adm.direktør, SpareBank 1 Nord-Norge
Arne Austreid	Adm.direktør, SpareBank 1 SR-Bank ASA
Peggy Hessen Følsvik	Nestleder, LO
Tormod Kojen	Analytiker, BN Bank ASA

Valgkomitéen består av fire medlemmer, hvorav tre medlemmer er identiske med de som velges i SpareBank 1 Gruppen AS. Ett medlem er valgt av og blant de ansatte.

Ingen av medlemmene eier aksjer i BN Bank.

Ekstern revisor

	<i>Antall aksjer</i>
KPMG AS, ved statsautorisert revisor Sverre Einersen	0

Styre**Medlemmer****Finn Haugan, leder**

Selvstendig næringsdrivende. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2021.

Tore Medhus, nestleder

Konserndirektør bedriftsmarked i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2021.

Ronni Møller Pettersen

Konserndirektør salg og kunderelasjon i SpareBank 1 Nord-Norge. Valgt første gang i 2019 og valgperiode utløper i 2020

Rune Fjeldstad

Administrerende direktør, SpareBank 1 BV. Valgt første gang i 2017 og valgperiode utløper 2020.

Helene Jebsen Anker

Selvstendig næringsdrivende – konsulentvirksomhet. Valgt første gang i 2009 og valgperioden utløper i 2021.

Geir-Egil Bolstad

Konserndirektør økonomi og finans i Sparebank 1 Østlandet. Valgt første gang i 2019 og valgperiode utløper 2020.

Marit Collin

Administrerende direktør Kantega AS. Valgt første gang i 2018 og valgperiode utløper 2021.

Unni Larsen

Strategisk rådgiver, SpareBank 1 SMN. Valgt første gang i 2019 og valgperiode utløper 2020.

Jannike Lund

Senior økonomikonsulent i BN Bank. Ansattes representant. Valgt første gang i 2014 og valgperioden utløper i 2020.

Varamedlemmer**Per Ivar Egeberg (ansattes representant)**

Kundeansvarlig Bedriftsmarked i BN Bank

Ingen styremedlemmer eier aksjer i BN Bank.

Konsernets ledelse

<i>Navn</i>	<i>Antall år i konsernet</i>	<i>Stilling</i>	<i>Hovedansvarsområde</i>
Konsernledelse pr. 31.12.2019			
Svein Tore Samdal	1	Adm.direktør	
Svend Lund	25	Viseadm. Direktør	
Trond Søråas	23	Direktør	Økonomi og Finans
Herborg Aanestad	8	Direktør	Risikostyring og Compliance
Endre Jo Reite	0	Direktør	Personmarked

Ingen i konsernets ledelse eier aksjer i BN Bank. Godtgjørelse til ledende ansatte og styre fremgår av note 36. Lån til ledere, tillitsvalgte og styremedlemmer fremgår av note 35.

Til generalforsamlingen i BN Bank ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert BN Bank ASAs årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til BN Bank ASA per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet BN Bank ASA per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 12. mars 2020
KPMG AS

Sverre Einersen
Statsautorisert revisor

VEDTEKTER FOR BN BANK ASA

Kap. 1 Firma. Kontorkommune. Formål.

§ 1-1

Selskapets navn er BN Bank ASA. Forretningskontoret er i Trondheim kommune. Banken kan innenfor rammen av den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører.

Kap. 2 Aksjekapital. Ansvarlig kapital. Aksjer.

§ 2-1

Bankens aksjekapital er NOK 705 816 550 fordelt på 14 116 331 aksjer à NOK 50 fullt innbetalt.

§ 2-2

Aksjene i banken skal være registrert i Verdipapirsentralen. Alt erverv av aksjer skal straks meldes til Verdipapirsentralen.

Erverv av aksjer ved overdragelse (salg/gave) er betinget av samtykke fra styret. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn. Nekting av samtykke skal begrunnes skriftlig.

Erververen av en aksje kan bare utøve de rettigheter som tilkommer en aksjeeier når ervervet er innført i aksjeregisteret, eller når ervervet er meldt og godtgjort uten at det hindres på grunn av bestemmelsene i allmennaksjeloven §§ 4-16 til 4-23. Dette gjelder likevel ikke retten til utbytte og andre utdelinger og retten til nye aksjer ved kapitalforhøyelse.

Kap. 3 Styret.

§ 3-1

Styret består av 5-9 medlemmer som velges av generalforsamlingen.

Minst halvparten av styrets medlemmer skal være bosatt her i riket, med mindre Kongen gjør unntak i det enkelte tilfelle. Bostedskravet gjelder ikke statsborgere i stater som er part i EØS-avtalen, når de er bosatt i en slik stat.

Minst ett av styrets valgte medlemmer skal være ansatt i banken. For styrets ansattrepresentanter skal det velges personlig varamedlem med møte- og talerett i styret.

For de øvrige valgte styremedlemmer kan velges inntil 3 varamedlemmer.

Styrets leder og nestleder velges særskilt.

De valgte styremedlemmer tjenestegjør i to år. Av de valgte medlemmer uttrer hvert år de som har gjort tjeneste lengst. Første gang uttrer tilnærmet halvdelen etter loddtrekning som foretas av valgkomitéen.

Varamedlemmene velges for to år.

I stedet for styremedlem som trer ut før valgperioden er ute, velges ved første anledning nytt medlem for resten av perioden.

§ 3-2

Valget av styremedlemmer, medlemmer til valgkomitéen og fastsettelse av godtgjørelse til tillitsvalgte og revisor forberedes av en valgkomité som består av tre medlemmer, valgt av generalforsamlingen og ett medlem valgt av og blant de ansatte. Valgkomiteens leder velges særskilt. For de styremedlemmer som velges blant de ansatte i banken, og for slike medlemmers personlige varamedlem, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomitéen innstilling.

§ 3-3

Styret sammenkalles av styrets leder og har møte minst en gang i måneden og ellers så ofte bankens virksomhet tilsier det, eller når et medlem krever det.

Styret er vedtaksført når mer enn halvdelen av samtlige styremedlemmer er til stede eller deltar i behandlingen av en sak. Styret kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmer av styret så vidt mulig er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et styremedlem forfall, skal varamedlemmet gis anledning til å møte eller delta i behandlingen av en sak.

Som styrets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende styremedlemmer eller de som deltar i behandlingen, har stemt for, eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre minst halvdelen av samtlige styremedlemmer.

Fraværende styremedlemmer skal gjøre seg kjent med beslutninger som er truffet i deres fravær.

§ 3-4

Styret forestår forvaltningen av bankens anliggender, og treffer herunder avgjørelse i de enkelte kredittsaker. Det skal sørge for en tilfredsstillende organisasjon av bankens virksomhet, herunder påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

§ 3-5

Styret ansetter og sier opp/avskjediger bankens medarbeidere og fastsetter deres betingelser. Styret kan delegere denne myndighet når det gjelder andre medarbeidere enn administrerende direktør og hans stedfortreder.

§ 3-6

Bankens firma tegnes av styrets leder eller administrerende direktør alene, eller av to valgte styremedlemmer i fellesskap. Styret kan gi nærmere angitte ansatte rett til å tegne bankens firma. Styret kan dessuten meddele prokura og spesialfullmakter.

§ 3-7

Administrerende direktør har den daglige ledelse av bankens virksomhet i samsvar med generelle instruksjoner fastsatt av styret samt de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Kap. 4 Generalforsamlingen.**§ 4-1**

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i banken, med mindre myndighet er lagt eksklusivt til et av bankens øvrige organer ved særskilt lovbestemmelse. På generalforsamlingen har hver aksje en stemme. Alle beslutninger treffes med alminnelig flertall, med mindre annet følger av lov eller vedtekter.

Ordinær generalforsamling skal holdes hvert år ved bankens hovedkontor innen utgangen av april måned.

Generalforsamlingen innkalles av styrets leder.

Styrets medlemmer og revisor skal innkalles til generalforsamlingens møte. Styrets medlemmer har rett til å være til stede og uttale seg på møter i generalforsamlingen. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre det foreligger gyldig forfall. I så fall skal det utpekes stedfortreder.

Før generalforsamling holdes skal Finanstilsynet i god tid, senest samtidig med lovlig innkallelse til aksjonærene, gis melding om de saker som skal behandles. Av forhandlingsprotokollen skal en gjenpart straks sendes Finanstilsynet.

§ 4-2

På den ordinære generalforsamling skal årsregnskap, årsberetning og- revisjonsberetningen legges frem og utdeles til de aksjeeiere som ikke har fått dokumentene tilsendt på forhånd.

§ 4-3

Styrets leder åpner generalforsamlingen og leder forhandlingene til møteleder er valgt.

§ 4-4

Den ordinære generalforsamling skal:

1. Velge møteleder blant de møtende aksjonærer
2. velge en valgkomité, Jfr. Vedtektene § 3-2.
3. godkjenne årsregnskap og årsberetning, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd
4. velge styrets leder, nestleder og øvrige styremedlemmer, bortsett fra medlemmer som skal velges av de ansatte.
5. velge revisor
6. fastsette godtgjørelse til tillitsvalgte og revisor
7. behandle styrets erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte, herunder avholde rådgivende avstemming over styrets retningslinjer for lederlønnfastsettelsen
8. behandle andre saker som etter lov eller vedtekter hører inn under generalforsamlingen.

§ 4-5

Når generalforsamlingen er åpnet, skal møtelederen la opprette fortegnelse over de møtende aksjeeiere og representantene for aksjeeiere med oppgaver over hvor mange aksjer og stemmer hver av dem representerer. Denne fortegnelse anvendes inntil den måtte bli endret av generalforsamlingen.

§ 4-6

Avstemning skjer skriftlig dersom ikke samtlige møtende samtykker i avstemning på annen måte.

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll over generalforsamlingen. I protokollen skal generalforsamlingens beslutninger inntas med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Fortegnelsen over møtende aksjeeiere og representanter skal inntas i eller vedlegges protokollen. Protokollen skal undertegnes av møtelederen og minst en annen person som utpekes av generalforsamlingen blant de tilstedeværende. Protokollen skal holdes tilgjengelig for aksjeeierne og oppbevares på betryggende måte.

Kap. 5 Revisor.

§ 5-1

Revisor skal følge de instruksjer og pålegg som måtte bli gitt av -generalforsamlingen for så vidt de ikke strider mot bestemmelser gitt i lov eller i medhold av lov eller mot bankens vedtekter eller god revisjonsskikk.

Revisor gir sine antegnelser og meldinger gjennom -styret til generalforsamlingen. Revisjonsberetning skal - være styret i hende senest to uker før den ordinære generalforsamling.

Kap. 6 Innskuddsvilkår.

§ 6-1

Styret fastsetter de nærmere vilkår for mottak og utbetaling av innskudd i samsvar med mulige regler fastsatt av Finanstilsynet.

Kap. 7 Årsregnskap og årsberetning.

§ 7-1

Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskapet og årsberetningen.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskap og årsberetning stilles til rådighet for revisor.

Generalforsamlingen fastsetter regnskapet senest innen utgangen av april måned.

Kap. 8 Aldersgrense. Tjenestetid.

§ 8-1

Høyeste aldersgrense for fast ansatte er 70 år.

§ 8-2

Et valgt medlem eller leder for styre kan ikke ha dette tillitsverv sammenhengende lenger enn 12 år. Ved beregning av disse tidsrom medregnes bare den tid vedkommende har hatt tillitsverv i banken etter 1. januar 1978. En person kan ikke velges/gjenvelges dersom vedkommende på grunn av bestemmelsene i denne paragraf ikke kan sitte valgperioden ut.

Kap. 9 Vedtektsendringer.

§ 9-1

Beslutning om å endre vedtektene fattes av generalforsamlingen. Beslutningen krever tilslutning fra minst to tredjedeler av så vel av de avgitte stemmer som av den aksjekapital som er representert på generalforsamlingen.

Forslag til endringer i vedtektene må være innsendt til styrets leder senest fire uker før generalforsamlingen skal behandle forslaget.

www.bnbank.no